

انجيل مَتَّى

۱

شجره نومه عيسى مسيح

^۱ شجره نومه عيسى مسيح،
كه آنسل داوود پادشاه و ابريم پيغمبر:

^۲ ابريم بپ اساك،

اساك بپ يعكوب و

يعكوب بپ يهودا و كاكائش هسته.

^۳ يهودا بپ فرص و زراح

و مُمِشُ تامار.

فرص، بپ حضرون،

و حضرون بپ رام.

^۴ رام، بپ عميناداب،

عميناداب، بپ نحشون،

و نحشون، بپ سلمون.

^۵ سلمون، بپ بوغز، مُمِ بوغز راحاب.

بوغز، بپ عوبيد، مُمِ عوبيد روت.

عوبيد بپ يسائه،

^۶ يسا، بپ داوود پادشاه،

داوود بپ سليمان.

مُم سُلَيْمُنْ پِيشْتِه آ ابي که به داوود بگنت، زن اوريا هسته.
 ۷ سُلَيْمُنْ، بَب رُحْبَعَامْ،
 و رُحْبَعَامْ بَبِ آبِيَا، و آبِيَا بَبِ آسا هسته.
 ۸ آسا بَبِ يَهُوشَافَاظْ،
 يَهُوشَافَاظْ بَبِ يُرَامْ،
 و يُرَامْ بَبِ عَزْرِيَا هسته.
 ۹ عَزْرِيَا بَبِ يُتَامْ، يُتَامْ بَبِ آحازْ،
 و آحاز بَبِ، حِرْقِيَا هسته.
 ۱۰ حِرْقِيَا بَبِ مَنَسِيْ، مَنَسِيْ بَبِ آمونْ،
 و آمونْ، بَبِ يوشيا هسته.
 ۱۱ يوشيا، بَبِ يَكْنِيَا و كاكائُشْ هسته.
 توي ابي زَمُنْ يَهُودِيونْ به بابلْ تبعيد بون.

۱۲ بعد آ تبعيد يَهُودِيونْ به بابل:

يَكْنِيَا، بَبِ شِئَلْتِيئِيلْ و شِئَلْتِيئِيلْ
 بَبِ زِرُوبابِلْ هسته.

۱۳ زِرُوبابِلْ بَبِ آبِيَهُودْ،

آبِيَهُودْ بَبِ اِلْيَاقِيمْ،

و اِلْيَاقِيمْ بَبِ عازورْ هسته.

۱۴ عازورْ، بَبِ صادوقْ،

صادوقْ، بَبِ آخيمْ،

و آخيمْ، بَبِ اِلْيُودْ هسته.

۱۵ اِلْيُودْ بَبِ اِلْعازارْ، اِلْعازارْ بَبِ مَتَّانْ،

و مَتَّانْ بَبِ يَعْكُوبْ هسته.

۱۶ يَعْكُوبْ بَبِ ايسُفْ شو ميريمْ،

عيسايي که بهش مَسِيحْ شاگو، آ ميريمْ وا دنيا هُند.

۱۷ به ابي ترتيب، آ زَمُنْ اِبْرِمْ تا زَمُنْ داوود چهارده نسلْ و آ زَمُنْ داوود تا زَمُنْ
 تبعيد يَهُودِيونْ به بابلْ، چهارده نسلْ، و آ زَمُنْ تبعيد به بابلْ تا زَمُنْ مَسِيحْ
 چهارده نسلْ هسترن.

تولد عيسى مَسِيحْ

١٨ تولد عیسی مَسِيح اِيْطُو اِتْفَاقِ كَفت: ميريْم، مُمِ عيسی، نُمَزاد ايسُف. ولی گیل آ ایی که با هم زن و شو بَشَن، معلوم بو که ميريْم آ روح قدوس خدا اَشْکُمِشِن. ١٩ شو ميريْم، ايسُف، که یه مرد صالحی و ایناواسته به ميريْم رُسوایی بُکُنْت، به ایی فکر ک، که بی سر و صدا آ ميريْم جدا بَبِشْت. ٢٠ ولی وقتی که ايسُف توو فکر ایی کار، وایه گیر یه فرشته خدایوند توی خُو به ايسُف نَمَایْن بو و ایگو: «ای ايسُف، که آنسل داوودی، آ ایی که تَوا به ميريْم بگیری مَتِرس، چون اُچه توی اَشْکُمِ ميريْمِن آ روح قدوس خدان. ٢١ اُیه پُس وایه دنیا آتارت و تو نُمی عیسی آنوسی، چون اُ به کوم خُو ا گناهشُن نجات آدت.» ٢٢ همه ایی چیز اِتْفَاقِ كَفت، تا اُچه که خدایوند آ طریق اِشعیای پیغمبر ایگفته، اَنجُم بَبِشْت که؛ ٢٣ «بیگین باکره اَشْکُمِشِ اَبو، یه پُس وایه دنیا آتارت و نُمی عِمانوئیل آنوسن،»

عِمانوئیل یعنی 'خدا با مان'. ٢٤ وقتی ايسُف آ خُو پا بو، هرچه که فرشته خدایوند بَهش فَرْمُن ایداده، اَنجُم ایدا و به ميريْم ایگه. ٢٥ ولی تا موکی که به پُس خو وایه دنیا بیاره با اُنخوافت؛ و ايسُف نُم اُچوک رو، عیسی ایناها.

٢

دیدار اِستاله شناس

١ عیسی زَمَن هیرودیس پادشاه، توو شهر بیت لِحِم توی منطکه یهودیه وایه دنیا هُند، بعد آ وایه دنیا هُندِن عیسی، چندتا اِستاله شناس که اَمُغ هَسْتَرِن، آ ظَرَه سرزمین شرق به شهر اورشلیم هُندن. ٢ اِستاله شناس شُگو: «پادشاه یهودی که تازه وایه دنیا هُندن گمجان؟ چونکه به اِستاله اُموکی که توی اَسْمُن دَر هُند، مُدیدیْن و هُندیْم تا بی اُپرستش بُکُنیم.» ٣ وقتی ایی خبر وایه گوش هیرودیس پادشاه رسی، اُ و همه مردم اورشلیم پریشون بوَدَن. ٤ پ هیرودیس به همه کاهنوی گِب مَعَبَد و معلموی تورات مردم جمع ایگه و اَش اِیْرُسی: «مَسِيح موعود گمجا باید وایه دنیا بیاد؟» ٥ اَش جواب شُدا: «توی شهر بیت لِحِم توی منطکه یهودیه، چونکه میکا پیغمبر اینوشتن که:

٦ «تو ای بیت لِحِم که توو سرزمین یهودایی،

تو میون حاکموی یهودا اصلا کوچک نهی.

چون آ تو حاکمی آتا

که به کوم مه سالاری اکن.»

^۷ پ هیرودیس پادشاه به استاله شناس زفتکا صدا ایکه و آزش ایرسی که استاله کی نماین بودن. ^۸ بعد هیرودیس به اش به بیت لجم ایفرستا و بهش ایگو: «بری و با دقت هوای چوک بگردی و وقتی به ا پیدا تکه، به مه خبر هادی، تا مه هم پیام و به ا پرستش بکنم.» ^۹ استاله شناس بعد آ شنیدن گپن پادشاه، به راه خو ادامه شدا و هم استاله ای که وقتی توی آسمن در هنده شدیده، جلوته اش شره تا بالاخره بالای جئی که چوک هسته، ووستا. ^{۱۰} اش وقتی که به استاله شدی، خیلی خوشال بودن. ^{۱۱} وقتی داخل لهر رفتن و به چوک با ممش میریم شدی، سجده شکه و به ا چوک پرستش شکه. بعد صندوق خوباز شکه و طلا و گنذر و مر به ا تقدیم شکه. ^{۱۲} توی خو به استاله شناس هشدار داده بو که پهلو هیرودیس برنگردن، اش هم آ راه دگه به مملکت خو برگشتن.

فرار به مصر

^{۱۳} بعد آ رفتن استاله شناس، یه فرشته خداوند توی خو ایسف هند و ایگو: «هرس، به چوک و ممی بسه و به طره مصر در بره و تا موکی که تگم اجا بمن، چون هیرودیس دمال این که به چوک پیدا بگنت ایبکشه.» ^{۱۴} پ ایسف بلند بو، هم شو به چوک و ممش ایسی و به طره مصر راه ک، ^{۱۵} و تا موکی که هیرودیس مرد اجا موندن. ایی اتفاق گفت تا ا چیزی که خداوند آ طریق هوشع پیغمبر ایگفته به انجم برسه که: «به پس خو آ مصر صدا امکه.» ^{۱۶} وقتی هیرودیس ایقهی که استاله شناس گولی شدادین، خیلی جعلی بو و طبیک زمنی که آ استاله شناس جست و پی اییکرده دستور ایدا تا توی شهر بیت لجم و اطرافی به همه پسوی دو ساله و کوچکته، بگشن. ^{۱۷} پ چیزی که آ طریق ارمیای پیغمبر ایگفته بوده به انجم رسی که:

^{۱۸} «صدای آ شهر رامه و گوش شرسی.

صدای گیریک و غار

راحیل، به چک و چوکوی نسل خو گیریک اگردن

و ایناوا ازم بگن.

چون اش دگه نهن.»

برگشت به شهر ناصره

۱۹ بعد اَمْرَدِنِ هيروديس، يه فرشته خدانود توو مصر به خُو ايسف هُند ۲۰ و ايگو: «هزس، به چوک مُمي بسه و پهلو کوم خوت بربرگرد، چون اِشوي که شاواسته به چوک بگشن، مُردن.» ۲۱ پ ايسف پا بو، به چوک و مُمش ايسي و به سرزمين کوم خو ره. ۲۲ ولي وقتي ششتت آرکلائوس توي منطکه يهوديه به جا يي هيروديس حکومت اگردن، ترسي به اجا پره و چون توي خو بهش هشدار شُداده، به طره منطکه جليل ره. ۲۳ ايسف ره توو شهر ناصره زندگي ايکه. ايطو بو تا گپ پيغمبرن به انجم برسه که «بهش ناصري اگن.»

يحيي راه مَسِيحُ آماده اگن

۱ ا هُندين اِشُ به شهر ناصره، خيلي سال گُذشت. توي ا رُوژ يحيي تعميددهنده هُند و توي بيابن يهوديه به مردم تعليم شدا. ۲ يحيي شگفت: «توبه بگنين، چون پادشاهي آسمن، نزيکن.» ۳ يحيي همن که، اشعياي پيغمبر دربارش ايگفتن:

«صدای يه نفر توي بيابن که جار ازنْت:

”راه رو به خدانود آماده بگنين!

مسيروش رو صاف بگنين!“»

۴ يحيي جمه ا پت اشتر گريشه و کمر بند چرمي وا کمر خو شَبست، خوراکی ميگ بالي و عاسل کوهي. ۵ مردم اشهر اورشليم و تمم منطکه يهوديه و اتمم دور و بر رود اُردن پهلو ي يحيي شازفت ۱ به گناه خو اعتراف ساکه، و يحيي بي اِشُ توو رود اُردن غسل تعميد شدا.

۷ ولي وقتي يحيي ایدی که خيلي ا عالموی فرقه فریسی و صدوقی به غسل تعميد گفتن پهلو ش اهندين، بهش ايگو: «ای شما که ا تخم ترکه افعی اين! ک به شما هشدار ايدا تا ا غضبي که اهندين در برين؟ ۸ پ کاروي بگنين که نشن هاده واقعا توبه نکردين. ۹ با خوت مگی ”ما ا نسل ابرم پيغمبريم.“ چون بهت اگم خدا اتون که ا اي سنگ چوکوني به ابرم درست بگن. ۱۰ حتی همی آلانم تبر به ريشه درخت رسيدن. به هر درختی که ثمره خب نده ابرن توو آتش اگردن. ۱۱ «مه به شما به توبه، با هو غسل تعميد آدم؛ ولي کسی اتات که گذرتی امه بيشتري؛ و مه حتی لايک نهم جوتیوش رو بسم، ا به شما با روح قدوس خدا و

آتش غُسلِ تَعْمِيدِ اَدِت. ۱۲ اُ چنگک خو بارِشُنُ خرمن خو پاک اَکُن و گندُم توي اَنبار خو جمع اَکُن، ولي کاہ توي آتشي که هيچوَه خاموش نابو آسوزونه.»

غُسلِ تَعْمِيدِ عيسي

۱۳ اُغايه عيسي اَ منطکه جليل به رود اَرْدُن پهلوي يَحِيي هُند، تا يَحِيي غُسلِ تَعْمِيدِ شاده. ۱۴ ولي يَحِيي سعي ايکه جلو ابي کارِ عيسي بِيگت و بِيهش ايگو: «اِبي مِئَم که تو بايد به مه غُسلِ تَعْمِيدِ هادي، حالا تو پهلوي مه اَهندي؟» ۱۵ عيسي جواب ايدا: «بُوَال الان اِيطو بِيشت، چون درستش به ما اين که همه حُکم شَرِيعت اَنجُم بِيشت.» پَ يَحِيي رُضي بو. ۱۶ وقتي عيسي غُسلِ تَعْمِيدِ ايکه، تا اَ هُو دَر هُند، دَرجا اَسْمُنُ باز بو و اَ به روح خدا ايدی که به جسم يه کفتر زير هُند و روي عيسي نِشت؛ ۱۷ بعد صدابي اَ اَسْمُنُ هُند که ايگفت: «اين پُسي عزيزمه که اَ اَخيلي رُضيم.»

۴

اِبليس به عيسي امتحان اَکُن

۱ اُغايه روح خدا، به عيسي به طَرَه بياَبُن راهبري شِيکه تا اِبليس امتحاني بُوکُن. ۲ بعد اَ چهل شُو و چهل رو روزه گِفتِن، عيسي گَشَدَشَه. ۳ امتحان کننده هُند و بِيهش ايگو: «اَگه پُس خدائي، فَرْمُن هادَه تا ابي سنگ نُن بَشَن.» ۴ ولي عيسي جواب ايدا: «توي تورات نوشته بودن که: «انسان فقط با نُن زنده نين،

بلکه با هر کلمه اي که اَلُو خدا دَر اَتا.»

۵ بعد اِبليس به عيسي به شهر مُقَدَّس که اورشَلِيمِن اِيُرد و به اُ روي بلند ترين جاي مَعْبَدِ يَهُود ايناها، ۱ و بِيهش ايگو: «اَگه پُس خدائي، به خوت اَ ايبجا نُش هادَه. چون توي زيور داوود نوشته بودن: «خدا به فرشته خو دربارَه تو فَرْمُن اَدِت.»

۹

«اَشُ به تو رو دَسْتُخُ اَبَرَن،

که يه وقت نَکُن پات به يه سنگي بُوخارِت.»

۷ عيسي به اِبليس جواب ايدا: «اِبي هم تو تورات نوشته بودن که،

«به خداوند، خدا خو امتحان مکن.»»

^۸ اِبلِيسُ دوباره به عیسی بالای کوه خیلی بلندی ای‌رُد و همهٔ مملکتوی دنیا و جلاشُ به عیسی نِشُن ایدا ^۹ و به عیسی ایگو: «آگه به مه سجده بکنی و به مه پرستش بکنی، همه ایشُ رو به تو آدم.» ^{۱۰} عیسی به آ ایگو: «دور بش ای شیطن! چون توی تورات نوشته بودن:

«به خداوند، خدا خو پرست

و فقط به اُ عبادت بکن.»»

^{۱۱} اُغایه اِبلِيسُ به عیسی ول ایکه و فرشته هُندُن، به عیسی خِدمت سُکه.

عیسی خِدمت خو شروع اکن

^{۱۲} وقتی عیسی شِشُنُت که به یحیی سُگِفِین، به منطقه جلیل بَرگِشت. ^{۱۳} عیسی آ شهر ناصِرَه در هُند و به گفَرناحوم رَه و اُجا زندگی ایکه. گفَرناحوم پهلوی دریاچه جلیل و توی منطقه زبولون و نفتالی. ^{۱۴} ای ای اتفاق گفَت تا اُچه آ طریق اِشعیای پیغمبر گفَتَه بوَدَه، به اَنجُم بَرَسَه که:

^{۱۵} «سرزمین زبولون و سرزمین نِفَتالی،

راه دیریا، اُ طَرَه رود اُردُن،

جلیل غیر یهودی؛

^{۱۶} مردمی که توی تُریکی زندگی اکن،

نورگی سُدیدن،

و به اُشوئی که توی سرزمین و توی سایه مرگ زندگی اکن،

نور ایخا.»

^{۱۷} آ آ موک عیسی شروع ایکه به گفَتِن ای پیغوم که: «توبه بکنین چون پادشاهی

آسمن، زیکن!»

اولین شاگردن عیسی

^{۱۸} وقتی عیسی لوی دریاچه جلیل راه شَرَه، به دو تا کاکا ایدی، به شَمعون، که پطرس ایشاگو، و به کاکای شَمعون اَندِریاس. اُشُ تور توو هُو شاگردی، چون مُئیگیر هسَترن. ^{۱۹} عیسی به اُشُ ایگو: «دُمبال مه پی، مه به شما صیاد آدم اکنم.» ^{۲۰} اُشُ درجا تورخو ول سُکه دُمبال عیسی رَفَتَن. ^{۲۱} همیطو که راهُ خو شاره، عیسی به دو تا کاکا دِگَه که نِمِشُ یَعکوب و یوحنا نَه ایدی، که چوکوی زیدی هسَترن. اُشُ با بَیشُ زیدی توو کایک هسَترن و تورخو آماده شاکه، عیسی

جاریش ایزه. ۲۲ اُس دَرجا به کایک و بَپ خو ول شَکِه و دُمبال عیسی رَفَتَن.

شفای مریض

۲۳ عیسی توی تَمَم منطکه جَلیل شَگشت و توی عبادتگاه هوی یهود تعلیم شَدا و خبر خاش پادشاهی خدائو اعلام شَکِه و هر درد و مَرَضِ مردمُ شفا شَدا. ۲۴ پَ آوازه عیسی توو کَلِ سوریه ایپیچی، مردم همه مریضُنْ خو پهلوی عیسی شاوا، اَشوئی که به خاطر همه نوع مَرَضُ و دردُ علیل بودَرَن، اَشوئی که آزار عذاب شاکیشی، اَشوئی که صَرع شَهسَته و اَشوئی که فلج هَسَترن پهلوش شاوارده و عیسی به اُسُ شفا شَدا. ۲۵ پَ جمعیتوی گَپی اَ منطکه جَلیل و دِکاپولیس، شهر اورشَلیم، منطکه یهودیه و اَ اَظَره رود اَرْدُن دُمبال عیسی راه گَفَتَن.

۵

موعظه سَرکوه

۱ وقتی عیسی به اُ جماعتُ ایدی، سَر کوه رَه و ایگه نِشت. بعد شاگردُنِش پهلوش هُندن ۲ و عیسی شروع به تعلیم دَین اُسُ ایگه و ایگُو: ۳ «خوش به حال کسوئی که در روح فَخیرن،

چون پادشاهی اَسْمَن
مالِ اُسُن.

۴ خوش به حال کسوئی که ماتم شُهه،
چون دِلش اَزَم اِگنت.

۵ خوش به حال کسوئی که اُفتاده آن،
چون اُسُ زمینُ به ارث
اَبَرَن.

۶ خوش به حال کسوئی که گُشنه
و تشنه ایین که صالح بَشَن،
چون اُسُ سیر اَبَن.

۷ خوش به حال رَحیمُ
چون به اُسُ رَحْم اَبوت.

^۸ خوش به حال اَشُّ که دِلشُ پاکِن

چون اَشُّ به خدا آگيَن.

^۹ خوش به حال کسوئِي که صَلِح بَرگَرار اَکَن،

چون به اَشُّ چوکون خدا

اَگَن.

^{۱۰} خوش به حال اَشُّ که تووراه صَلِح بوَدِن اَدِيَت شاگَن،

چون پادشاهي اَسْمَن مَالِ اَشْن.

^{۱۱} «خوش به حال شما، اُغايه که مردم به خاطر مِه، به شما دَشْنُم اَدَن و

اَدِيَت اَکَن و به دروغ، همه طور گپ بدی به ضد شما اَگَن. ^{۱۲} خاش بَشِين و

شادی بُگَنِين چون پاداشْتُ تويِ اَسْمَن خيلي گيَن. چونکه هميَطُو هم به

پيغْمَبَرْنِي که گبل اَشْمَا هَسْتَرِن، اَدِيَت شُکِه.

نور و نيمک

^{۱۳} «شما نيمک دنيايِن. ولي اگه نيمک مزه خو آ دَس هادِه، دِگِه چَطُو اَبُو

سوري بُگَنِي؟ دِگِه به کار نِتَا جزايي که دَر بريزين و مردم روش پا بُنوسَن.

^{۱۴} «شما نور دنيايِن. شهري که روي کوه شُساخْتِن، نابو زَفْتِي بُگَنِي.

^{۱۵} هيچک چِراغ روشن ناگَن تا زير سَر پوشي بُنوسِه، بلکه رو چِراغْدَن اُنْسِه تا

نوري به همه کسوئِي که توو لَهَرَن بُخارِه. ^{۱۶} هميَطُوَم بُوالي نورْتُ به مردم

بُخارِه، تا اَشُّ کاروي حُبْتُ بيگيَن و به بَپ شما که تويِ اَسْمِن، حمد و ثنا

بُگَن.

مَسِيح هُنْد تا شَرِيَعَت رو به اَنجُم برسونه

^{۱۷} «گَمَن مَکَنِين که هُنْدَم تا به تورات و نوشته هوي پيغْمَبَرْن باطل بُگَنُم؛

نُهْنْدَم تا به اَشُّ باطل بُگَنُم، بلکه هُنْدَم تا اَشُّ رو به اَنجُم بَرَسْنُم. ^{۱۸} چون

حقيقتا به شما اَگَم که، تا زَمْنِي که اَسْمَن و زمين بَرگَرارِن، يه همزه يا يه نقطه آ

تورات آ بين نارِه، تا وقتي که همه اُ کامل اَنجُم بَشْت. ^{۱۹} پَ هَرکَ يه تا آ

کوچکترين ابي حُکْموي شَرِيَعْتُ بي اهميت بُدُونِه و به بقيه هم ياد هادِه که

همي کار رو بُگَن، تويِ پادشاهي اَسْمَن، کوچکترين به حساب اَتَا. ولي هَرکَ

حُکْموي شَرِيَعْتُ اَنجُم هادِه و به بقيه هم ياد هادِه، اُ تويِ پادشاهي اَسْمَن گپ

به حساب اَتَا. ^{۲۰} چونکه به شما اَگَم، اگه توو صَلِح بوَدِن آ معلوموي تورات و

عالموي فرقه فَرِيسِي جلو نَرَزِين، هيچوَه به پادشاهي اَسْمَن داخل نابيِن.

خشم

۲۱ «تُشْتِنُ كِه بَه كَدِيمِي شُكْفَتِن، "كَتَل مَكْن، وَ هَرَك كَتَل بُكْن، لايك مُحَاكَمَن. " ۲۲ ولى مِه بَه شَمَا اَكَم، هَرَك بَه كَاكَا خُو جَعَل بِيَكْت، لايك مُحَاكَمَن؛ هَرَك بَه كَاكَا خُو خَار وَ خَفِيْف بُكْن، لايك مُحَاكَمَه مُكَابِل شُورَان؛ وَ هَرَك بَه كَاكَا خُو 'اَحْمَق' بِيَكَه، لايك آتَش جَهَنِمِن. ۲۳ پَ اَكَه مُوَكِي كِه تُوو جَاي كُرَبُونِي هَدِيَه خُو تَقْدِيم اِكْرَدِي وَا يَادَت هُنْد كِه كَاكَات اُتُو چِيَزِي تُوو دِلِشِن، ۲۴ هَدِيَه خُو هَمُ جَا، جَلُوِي جَاي كُرَبُونِي وِل بُكْن وَ اَوَّل بِرَه بَا كَاكَا خُو صُلْح بُكْن وَ بَعْد بُدُو وَ هَدِيَه خُو تَقْدِيم بُكْن. ۲۵ بَا شَاكِي خُو تَا وَفْتِي كِه هِنُوَزَا تُووِي رَاه مَحْكَمَه اَبِي، سَرِيْع صُلْح بُكْن، تَا يَه وَفْت نَكْن كِه دَس قَاضِي تَاِدَه وَ قَاضِي بَه تُوو تَحْوِيل نِيَكُهْن هَاِدَه وَ تُوو زَنْدُون بِيَكِي. ۲۶ حَقِيْقَتَا بِيَهْتُ اَكَم كِه، تَا كِرُون اَخِر نَدِي، اُ زَنْدُون دَرِنَتِي.

شهوت

۲۷ «تُشْتِنُ كِه تُووِي تُوَرَات شُكْفَتِن، "زَنَا مَكْن" ۲۸ ولى مِه بَه شَمَا اَكَم، هَرَك بَا شَهْوَت بَه يَه زَن نِگَاَه بُكْن، هَمُ مُوَك تُوو دِل خُو بَا اُ زَنَا اَيِكْرَدِن. ۲۹ پَ اَكَه چِهْم رَاسِتَت بَه گِنَاه تَكْرَدِنَه، بَه اُ دَر بِيَا وَ دَر بَكْرَدِن، چُون بِيَهْتَرِن كِه يَه عَضُو اَبَدَنُ خُو اُ دَس هَادِي تَا اَبِي كِه تَمَم بَدَنَت تُوو جَهَنِم بِيَكَه. ۳۰ وَ اَكَه دَس رَاسِتَت تُوو گِنَاه تَكْرَدِنَه، بَه اُ كَطْعِي بُكْن وَ دَر بِيَكَه، چُون بِيَهْتَرِن كِه يَه عَضُو اَبَدَنُ خُو اُ دَس هَادِي تَا اَبِي كِه تَمَم بَدَنَت تُوو جَهَنِم بِيَكَه.

طلاق

۳۱ «هَمِيَطُوْم شُكْفَتِن كِه "هَرَك بَه زَن خُو طَلَاَق هَاِدَه، بَايِد بَه اُ طَلَاَقِنَاْمَه هَاِدَه. " ۳۲ ولى مِه بَه شَمَا اَكَم، هَرَك زَن خُو بَه جَز بَه عِلْت زَنَا طَلَاَق هَاِدَه، بَاعْث اَبُو كِه اُ زَن بَه گِنَاه زَنَا بِيَكَه. وَ هَرَك بَه زَن طَلَاَق دَاَدَه بِيَكْت، زَنَا اَكْنَت.

گسَم

۳۳ «هَمِيَطُوْم هَم تُشْتِنُ كِه كَدِيمِي شُكْفَتِن، "گَسَم دَرُوغ مَخُوَا، وَ وَفْتِي بَه نَم خِدَاوِنْد گَسَم اَخَارِي، اُ كَار اَنْجَم هَاَدَه. " ۳۴ ولى مِه بَه شَمَا اَكَم، اَصْلَا گَسَم مَخُوَارِي، نَه بَه اَسْمَن، چُون كِه تَخْت پَادشَاهِي خِدَان، ۳۵ نَه بَه زَمِيْن، چُون كُرْسِي زِيْر پَايِي خِدَان، وَ نَه بَه شَهْر اَوْرشَلِيْم، چُون كِه شَهْر اُ پَادشَاهِي گِيْن. ۳۶ وَ بَه سَر خُو هَم گَسَم مَخُوَا، چُون حَتِي نَاتُوْنِي مُوَدِي اَسْرُ خُو سَفِيْد يَا سِيَاه

بُکُنِي. ٣٧ پَ بُوَالِي 'بَلِه' شَمَا 'بَلِه' بَشْتِ و 'نِه' شَمَا 'نِه'، بِيَشْتِه آيِي، أَشْرِيْرِن.

انتقام

٣٨ «نُشْنِيْنِ كِه تُوو تُوْرَاتِ شُكْفِيْنِ، "چَهْمِ بِه عُوْضِ چَهْمِ و دَنْدُنْ بِه عُوْضِ دَنْدُنْ." ٣٩ وَلِي مِه بِه شَمَا أَگَم، جَلُوِي شَخْصِ شَرِيْرِ مَوْسْتِي. أَگِه كَسِي بِه ظَرْهِ رَاسْتِ رُوْتِ چَكِ اِيْرَه، اُظَرْهِ رُو خُو هَم بِه ظَرْهِ اُ بَرِيْگَرْدُنْ تَا بَرَنْتِ ٤٠ و أَگِه كَسِي بَخُوَادِ بِه تُو بِه دَادَاگِه بِيْكُشْنِه، تَا جِمْتِ رُو اُ تُو بِيْگِن، عِبَاتِ هَم بِه اُ هَاذَه. ٤١ أَگِه كَسِي مَجْبُوْرْتِ بُكُنْ كِه بِيْهَشِ يَكِ فَرْسَخِ بَارِ بَرِيْرِي، تُو دُو فَرْسَخِ بِيْهَشِ بَارِ بِيْر. ٤٢ أَگِه كَسِي بِه خَاطِرِ اَحْتِيَاجِي التَّمَاْسْتِ بُكُنْ بِه اُ هَاذَه. اَكْسِي كِه اُ تُو كَرْضِ بَخُوَادِ، رُو خُو بَرْمَگَرْدُنْ.

بِه دَشْمَنِيْتِ مَحْبَتِ بُكُنْ

٤٣ «نُشْنِيْنِ كِه تُوو تُوْرَاتِ شُكْفِيْنِ كِه، "بِه هَمْسَادِه خُو مَحْبَتِ بُكُنْ و اُ دَشْمَنِيْتِ تَنْفَرِ اِدْبَشْتِ" ٤٤ وَلِي مِه بِه شَمَا أَگَم بِه دَشْمَنُ خُو مَحْبَتِ بُكُنِيْنِ و بِه اَشُوِيْ كِه بِه شَمَا اَذِيْتِ اَكُنْ، دَعَايِ خَيْرِ بُكُنِيْنِ، ٤٥ تَا بِه بَيِ خُو كِه تُوِيْ اَسْمُنِ، چُوْكَوْنِ بَشِيْنِ. چُوْنِكِه اُ اَفْتُو خُو بِه بَدُنْ و خُبْنِ اَزْنَتِ و بَارُوْنُ خُو بِه سَرِ عَادَلُ و ظَالْمُ اَبَارُوْنِه. ٤٦ أَگِه فَقْطِ بِه كَسُوِيْ مَحْبَتِ بُكُنِيْنِ كِه بِه شَمَا مَحْبَتِ اَكُنْ، چِه اَجْرِيْ نُهْنِ؟ مَگِه خَرَاجْگِيْرُ هَم هَمِي كَارِ نَاكُنْ؟ ٤٧ أَگِه فَقْطِ بِه كَاكَاهُو خُو سَلَامِ بُكُنِيْنِ چِه نُكْرِيْدِنْ كِه اُ كَارِ بَقِيَهِ بِيْهَتْرِيْنِ؟ مَگِه بُتِ پَرَسْتُ هَم هَمِي كَارُو نَاكُنْ؟ ٤٨ پَ شَمَا هَم بَايِدْ كَامَلِ بَشِيْ هَمْمَطُو كِه بَيِ اَسْمُنِيْ شَمَا كَامَلِن.

٦

صَدَاكِه دَايِن

١ «وَاَسَارِ بَشِيْنِ كِه كَارُوِيْ حُبُ خُو جَلُوِيْ چَهْمِ مَرْدَمِ اَنْجَمِ نَدِيْنِ بَا اِيِي كَصِدْ كِه بِه چَهْمَشُ بِيَايِن، چُوْنِ اِيْطُوْرِيْ پَهْلُوِيْ بَيِ خُو كِه تُوِيْ اَسْمُنِ، اَجْرِيْ نُئِي. ٢ «پَ مَوَكْعِيْ كِه بِه يِه فَخِيْرِ كَمَكِ اَكُنِي، تُوو بُوْقِ و گَرْنَا مَكُنْ، مِيْثِه كَارِيْ كِه رِيَاكَارُ تُوِيْ عِبَادَتْگَاهُوِيْ يَهُودِ و كَلُ كُوْچِه هُو اَكُنْ تَا مَرْدَمِ اُ اَشُ تَعْرِيْفِ بُكُنْ. حَقِيْقَتَا بِه شَمَا أَگَم كِه، اِيْشُ اَجْرُ خُو شُكْفِيْنِ. ٣ وَلِي مَوَكْعِيْ كِه تُو بِه يِه فَخِيْرِ كَمَكِ اَكُنِي مَوَالِ، دَسِ چِيْطِ اُ كَارِيْ كِه دَسِ رَاسْتِيْتِ اَكُنْ بَاخْبَرِ بَشْتِ. ٤ تَا كَمَكِي

که اَکْثَى زَفْتِکَایِ بَیْتِ؛ و بَیِّ اَسْمَیِ تُو که چِیزوی پِنْهَن رُو اَگَیْنِه، بَیْتِ اَجْر اَدِیت.

دعا

^۵ «موکعی که دعا اَکْثِنِ، نَباید مِثِه رِیَاکَازُ بَیْشِن. چُونکِه اَشُّ دُوسْتِ شُهَه تُوِ عِبَادَتِگَاهُ و سَرِ کُوجِه هُو وُوسْتُ دُعا بُوکُنن، تَا تُوو چَهِم بَیْشِن. حَقِیْقَتَا بِه شَمَا اَگَم که، اِیْشُ اَجْر خُو شُکِیْفَتِن. ^۱ بَلکِه مُوکَیِ که دُعا اَکْثَى بِه اِتَاقِ خُو یَرَه، دَرِ یَبَند و پَهلوی بَیِّ اَسْمَیِ خُو که اَ چَهِم پِنْهَن دُعا بُوکُنن. و بَیِّ تُو که چِیزوی پِنْهَن رُو اَگَیْنِه، بَیْتِ اَجْر اَدِیت.

^۷ «موکعی که دعا اَکْثِنِ، مِثِه بُتِ پَرَسْتُ جَمَلِه هُوِ یِ مَعْنی تَکْرارِ مَکْنِیْن، چُون اَشُّ فِکْرِ اَکْثِنِ بَا زِیَادِ گُفْتِن، دُعَاشُ کِیْبُولِ اَبُو. ^۸ پَ مِثِه اِیْشُ مَبَیْشِی، چُون بَیِّ اَسْمَیِ شَمَا کَبَلِ اَیِیِ که اَرِشِ یَخُوایِن، اَدُوْنِه که شَمَا بِه چِه اَحْتِیاجِ نُهَه. ^۹ «پَ شَمَا اِیْطُو دُعا بُوکُنن:

«ای بَیِّ مَا که تُوِ اَسْمَیِ،

نُم تُو مُقَدَّسِ بَیْتِ.

^{۱۰} پادشاهی تُو یِیاد.

خُواسْتِه تُو، هَمْطُو که تُوِ اَسْمَنِ اَنْجَمِ اَبُو،

رُوی زَمِیْنِ هَمِ اَنْجَمِ بَیْتِ.

^{۱۱} نُن هَر رُوزِ مَا رُو، اِمْرُو بِه مَا هَادَه.

^{۱۲} و گَرَضُمُ بَبَخْشِ،

هَمْطُو که مَا هَم، کَسُوئِیِ که بِه مَا مَدِیُونِ هَسْتَرِنِ مُبَخْشِیْدِن.

^{۱۳} و بِه مَا اِمْتِحَانِ مَکْنِ،

بَلکِه بِه مَا اَدَسِ شَرِیْرِ نِجَاتِ هَادَه. [چُون پادشاهی و کُدْرَتِ و جَلالِ، تَا اَبَدِ

مَالِ تُوْنِ. اَمِیْنِ.]

^{۱۴} چُون اَگِه شَمَا خَطَا هُوِ مَرْدُمُ بَبَخْشِیْن، بَیِّ اَسْمَیِ هَم بِه شَمَا اَبَخْشِه.

^{۱۵} و لی اَگِه شَمَا خَطَا هُوِ مَرْدُمُ تَبَخْشِیْن، بَیِّ اَسْمَیِ شَمَا هَم، خَطَاهُتُ

نَا بَخْشِیتِ.

روزه

^{۱۶} «موکعی که روزه اَگَیْرِن، مِثِه رِیَاکَازُ رُو خُو تُرْشِ مَکْنِیْن، چُون اَشُّ حَالَتِ رُو خُو عُوْضِ اَکْثِنِ تَا بِه مَرْدَمِ، نِشْنِ هَادَنِ که رُوژَنن. حَقِیْقَتَا بِه شَمَا اَگَم که، اَشُّ

أَجْرُخو شُكِّفَتِينَ. ١٧ ولی تو وقتی روزه آگیری به سَر خو روغن بُموش و روخ بُشو
 ١٨ تا روزه بوَدِنِ تو رو نه که مردم، بلکه بَبِ آسْمَنِ تو که آچَهَم پِنُهِنِ بیگینه،
 و بَبِ تو که چیزوی پِنُهِنُ آگینه بهت آجر آدَت.

گنج توی آسْمَن

١٩ «روی زمین به خوتُ گنج جمع مکنی، جُئی که بید و مَنگ آرن و دُرُ آتان و
 آدُرُن. ٢٠ بلکه به خوتُ توی آسْمَن گنج جمع بُکنین، اُجُئی که نه بید و نه مَنگ
 آزنت و نه دُرُ آتان و دُرُی آگَن. ٢١ چون هر جا گنجتُ بَشت، دلتُ هم هُمجان.
 ٢٢ «چَهَم، چراغ بَدِن. پَ آگه چَهْمِتِ سالم بَشت، تَمَم وجودت پُر آ نور آبو.
 ٢٣ ولی آگه چَهْمِتِ بد بَشت، تَمَم وجودت پُر آ تُریکی آبو. پَ آگه نوری که دَر
 تَن، تُریکی بَشت، اُچه تُریکی گپی آبو.

٢٤ «هیچکُ ناتون نوکر دو تا آرباب بَشت، چونکه یا آیه تا نفرت ایشَه و به اُ
 یه تا دوست ایشَه، یا به یه تیشُ وفا ایشُن و به آیه تا کوچک آدونه، شما
 ناتونین هم نوکر خدا بَشین، هم نوکر پول.

زندگی بدون نِگَرنی

٢٥ «پَ به شما آگم، نِگَرِنِ زندگی خو مَبَشین که چه بُخوارین یا چه بُنوشین، و
 نه نِگَرِنِ بَدِنِ خو که چه گُرُخُ بُکنین. مگه زندگی آ خوراک و بَدِنِ آجمه مهم تَه
 تَن؟ ٢٦ پَرِنْدَتُنِ آسْمَنُ بیگینی: اَشُ نه آکارن و نه دِرُو آگَن و نه توی آنبارُ جمع
 آگَن ولی هِنوزم بَبِ آسْمَنِ شما به اَشُ خوراک آدَت. مگه شما خیلی با ارزش
 تَه آ اَشُ تَهین؟ ٢٧ گم یه تا آ شما آتون با نِگَرنی یه ساعت به عمر خو اضافه
 بُگن؟

٢٨ «و به چه نِگَرِنِ جمه ایین؟ گلوی سوسنی که توی چَمَنِ آن رو بیگینی که
 چَطو گپ آبن؛ اَشُ نه زحمت آگَشَن و نه نخ آریسن. ٢٩ ولی به شما آگم که حتی
 سَلِیْمَنُ پادشاه هم با همه شکوه جلالی مِثه یه تا آ ایشُ جُن نَبو. ٣٠ پَ آگه خدا
 به علف صحرا ایطو جمه گرش آگن، به علفی که اِمرو هَسَتِن و سَبَا توی تنور
 آگَرْدَتُن، پَ چگه بیستَه جمه گَرِ شما آگَن، ای کم ایْمَن؟

٣١ «پَ نِگَرِنِ مَبَشین و مَگین چه بُخواریم یا چه بنوشیم و یا چه گُرُخُ بُکنیم.
 ٣٢ چونکه بُت پرسُتُ آن که دُمبال همه ای چیزوتُن. ولی بَبِ آسْمَنِ شما
 آدوِنِتِ که شما به همه ای چیزُ نیاز تَهستِن. ٣٣ ولی شما اول دُمبال پادشاهی
 خدا و عدالتِ اُ بَشین، که همه ای چیزُ به شما داده آبو. ٣٤ پَ نِگَرِنِ سَبَا

حُکْم به ديگرون

۱ «به هيچکَ قضاوت مَکْنِين، تا به شما قضاوت نَکُنن. ۲ چون با هَم حُکْمِي که به بقیه قضاوت اَکْنِين، با هَم حُکْم به شما قضاوت اَکُنن. با هَم کِيَلَه که وزن اَکْنِين با هَم کِيَلَه هم بَهْتُ وزن اَکُنن. ۳ به چه پَرکاهُ که توي چَهَم کاکاتِين اَگِينِي، ولي گَنده درختي که توي چَهَم خُو اَتَن ناگِينِي؟ ۴ تا وقتي که يه گَنده درخت توي چَهَم خُو اَتَه، چَطو اَتُونِي به کاکات بَگِي، ”کاکا بُوَال پَر کاهي که توو چَهَمْتِن دَرَبِيارُم؟“ ۵ اي رِياکار، اُول گَنده درخت اَ چَهَم خوت دَرَبِيار، بعد بَهْتَه اَگِينِي تا پَرکاهُ اَ چَهَم کاکات دَرَبِياري.

۶ «اُچَه که مَقَدَسِن، به سَگن مَدِي و مُروارِي خُو جَلو خوکُ مَکَرَدُونِي، يه وقت نَگن زِيرِيا بُنوسِن و بَرَبِگَرَدَن و به شما حمله بُکُنن.

بِخوای، جُست و پِي بُگِنِي، بَرَنِي

۷ «بِخوای، که به شما داده اَبو؛ جُست و پِي بُکْنِين، که پيدا اَکْنِين؛ بَرَنِي، که دَر وا روتُ باز اَبو. ۸ چون هَرکَ بخواد، به دَس اَتارِه و هَرکَ جُست و پِي بُکُنن، پيدا اَکُنن و هَرکَ دَر بَرَن دَر وا روش باز اَبو. ۹ گم يه تا اَ شما اَگه پُشش اَ اُنن بخواد، به جُي نُن سنگ بَهش اَدِت؟ ۱۰ يا اَگه مئِي بخواد، به جُي مئِي بَهش مار اَدِت؟ ۱۱ پَ اَگه شما که اَدَموي بَدِين، اَدونِين که چَطو به چوکُ خُو چيزوي حُب هادِين، پَ چِکک بيشْتَه بَپ شما که توي اَسْمِنِن به اُشوئِي که اَزش بِخوان چيزوي حُب اَدَه. ۱۲ پَ با مردم هَمَطوري رفتار بُکْنِين که دوست تَهْسْتِن با خوتُ هَمَطو رفتار بُکُنن. اِيِين، خلاصه تورات و نوشته هوي پِيغَمبَرَن.

دَر تَنگ

۱۳ «اَ دَر تَنگ داخل بَشِين، چون اَ دَرِي که فِرَاخِن و راهي که اَسونِن به طَرَه نابودي اَرِه و کسوئِي که اَ اَ دَر داخل اَبَن زِيادَن. ۱۴ ولي اَ دَرِي که تَنگِن و اَ راهي که سَخْتِن به طَرَه زندگي اَرِه و کسوئِي که بي اَ پيدا اَکُنن، گَمِن.

درخت و ميوه اش

۱۵ «آ پیغمبرن دروغین دوری بُکنین. اُسُ توی جِمه گهرُ پهلوی شما آتان، ولی توی باطن گرگوی دَرِنده آن. ۱۶ شما به اُسُ آ میوهشُ آشناسین، مگه آبوت انگورُ آبوتَه خار و انجیرُ آ خار بیابُن پچینین؟ ۱۷ پ همیطو، هر درخت سالم میوهُ خُب آدِت ولی درخت آفتی میوه بد آده. ۱۸ درخت سالم ناتون میوه بد هاده و درخت آفتی هم ناتون میوه خُب هاده. ۱۹ به هر درختی که میوه خُب نده، اَبِرُن و نوو آتس اگردُنن. ۲۰ پ، به اُسُ آ میوهشُ آبو بشناسین.

۲۱ «ایطو نُن که، هَرک به مِه «سروزم، سروزم» صدا بُگن به پادشاهی آسَمُن پرت، بلکه اُبی به پادشاهی آسَمُن آرت که خواسته بپ مِه که توی آسَمُنن، آنجُم هادِت. ۲۲ توی روز قیامت خیلُ به مِه اگن: «خداوندا، خداوندا، مگه ما به نُم تو نَبوتُ مُنکِه؟ مگه به نُم تو به زارُ دَر مُنکِه؟ مگه به نُم تو معجزه هوی زیادی آنجُم مُندا؟» ۲۳ اوقت به اُسُ اگم: «هیچوه به شما اُمُشناخت، آ مه دور بَشی، ای بدکارُن!»

معمار دانا و معمار نادون

۲۴ «پ هَرک اِی گپُن مِه بِشَنوه و به اُسُ عمل بُگن، مِثه مرد دانایین که لهر خورو سنگ آیبست. ۲۵ بارون بو و سیلُ هُند و باد به اَلهر ایزَه و به اُ فشار ایوا ولی اَلهر خراب نَبو چون پی اُ روی سنگ شَبستَه. ۲۶ ولی هَرک که اِی گپُن مِه بِشَنوه و به اُسُ عمل نُگن، مِثه مرد نادونین که لهر خورو سِن آیبست: ۲۷ بارون و سیلُ هُند و باد به اَلهر ایزَه و بَپش فشار ایوا اَلهر چلُ به کلی ویرون بو!»

۲۸ وقتی عیسی اِی گپُن تَمم ایکه، جماعت آ تعلیم اُ ماتِشُ ایزَدَه، ۲۹ چون اُ با کدَرِت و اختیار تعلیم شَدا، نه مِثه معلموی توراتِشُ.

۸

عیسی به یه مرد جُدامی شفا آدِت

۱ وقتی عیسی آ کوه زیر شَهند، جمعیتُ زیادی دُمبالی راه گفَتن. ۲ یکهو یه مرد که جُدام ایشستَه پهلوی عیسی هُند و جلوش زانو ایزَه و ایگو: «سروزم، اگه بخوای آتونی به مِه شفا هادی.» ۳ عیسی دَس خو دراز ایکه روی اُ مرد ایناها و ایگفت: «مواتِن؛ شفا یگه!» اُ شخص دَرجا، اُ جُدام شفا پیدا ایکه. ۴ بعد

عیسی به اَ ایگو: «خواست بَشت که راجب ای موضوع به کسی چیزی نگی، ولی بزّه به خوت به کاهِن مَعَبَدِ نِشُن هَادَه و گُربونی مخصوص شفا، که موسی حُکم ایِکِرِدِن، تقدیم بُگِن تا ایطوکا ثابت بَشت که تو شفا اِدِگِفِین.»

ایمن افسر رومی

وقتی عیسی داخل شهر گفرناحوم بو، یه افسر رومی پهلوش هند و با التماس^۱ به اَ ایگو: «سرورم، نوکرم فلجن توی لهر گفتن و خیلی زجر اِکشیدِن.»^۷ عیسی ایگو: «مه آتام و به اُ شفا آدم.»^۸ ولی اَ افسر جواب ایدا: «سرورم، مه لایک نهم زیر سقف لهر مه بیای. تو فقط یک کلمه بگه، نوکرم شفا اِگنت.»^۹ چونکه مه خوم زیر فرمن یه نفر دِگه آم و سربارنی زیر فرمن خوم امهستِن که اَ مه فرمن اَبَرِن. به یکی بگم ”بزّه“ اَرت؛ و به یکی دِگه بگم ”بدو“، آتات. وقتی به نوکر خو اگم ”ای کار رو اَنجُم هَادَه“، اَنجُم اَدیت.»^{۱۰} عیسی وقتی ایی گپُن شِشْتت، تعجب ایکه و به جمعیتی که دُمبالش شاهننده، ایگو: «حقیقتا به شما اگم که، مه حتی میون کوم خدا هم ایطو ایمنی اَمَنیدِن.»^{۱۱} به شما اگم که خیلی اَ شرق و اَ غرب آتان و توی پادشاهی آسمن با اِبرم پیغمبر، اِساک و یَعکوب سَرِ یه سفره اَنیگن،^{۱۲} ولی به چوکون پادشاهی به اُش صَرا، توی تریکی اگردنن، جئی که گیریک و دندن کورچین.»^{۱۳} پَ عیسی به اَ افسر رومی ایگو: «بزّه! طِبکِ ایمنیت به تو اَنجُم بَشت.» هَم لحظه اَ نوکر شفا ایگه.

عیسی عده زیادی شفا اَدِت

^{۱۴} وقتی عیسی به لهر پطرس ره، به خُسو پطرس ایدی که توشه و مریض توو جا گفته.^{۱۵} عیسی دسش ایگه و توی گط بو. اَ زن اَ جا خو بلند بو و اَ عیسی پذیرایی ایگه.

^{۱۶} غایه غروب، به آدموی زیادی که زار شَهستَه، پهلوی عیسی شوا، و عیسی با یک کلمه به زار اُش دَر ایگه و به همه مریض شفا ایدا،^{۱۷} ایی چیز اِتفاق گفَت تا اُ چیزی که اِشعیای پیغمبر ایگفته اَنجُم بَشت که:

«اُ دردم ایسی»

و مریضی هوم و ا دوش ایکشی.»

بهای پیروی اَ عیسی

۱۸ وقتی عیسی ایدی که جمعیت زیادی دوری جمع بوَدَن، به شاگردُن خو قَرْمَن ایدا و ایگو: «به اُ طَرَه دریاچه پَریم.» ۱۹ هَم مُوَك یه تا اَ معلَمَن تورات پهلوی عیسی هُند و ایگو: «اُستاد، هر جا پَری، مِه دُمبالت آتام.» ۲۰ عیسی جواب ایدا: «روباهن لُنه و پَرَنَدُنُنِ اَسْمَن کولودنگ شَهسْتِن، ولی پُس انسان جُئی به سَر ناهادِن اینین.» ۲۱ یه تا شاگرد دِگه به عیسی ایگو: «سروُم، بُوَال اَوَل بَرَم، تا وقتی که بَیْم مُرد خاکی بُکْنُم پیام.» ۲۲ ولی عیسی به اُ ایگو: «دُمبال مِه بُدو، بُوَال تا مُردَه، به مُردَه خو خاک بُکْن.»

عیسی توفن رو آرم اکن

۲۳ بعد عیسی سوار کاپک بو و شاگردُنِش هم دُمبال اُ رَفْتَن. ۲۴ توو دریاچه وا یه گیر توفن بدی ایگه، که نَزیک موجُ به کاپک غَرک بُکْن. ولی عیسی خوافته. ۲۵ پَ شاگردُن هُندن به عیسی بیدار شُکه و شُگفت: «سروُم، هلاک اَبودیم؛ نجانُم هَادَه!» ۲۶ عیسی جواب ایدا: «ای کم ایْمُن، به چه آتَرسیدین؟» بعد بلند بو و به باد و دریاچه نهیب ایدا و همه جا خواهر بو. ۲۷ شاگردُن تعجب شُکرده و اَهمدِگه شاپُرسی: «ای دِگه کِن؟ حتی باد و دریاچه آزی قَرْمَن اَبَرَن!»

عیسی به دو مرد زاری شفا اَدت

۲۸ وقتی عیسی به ولایت جَدْرِیون که اُ طَرَه دریاچه هَسْتَه، رسی، به دو تا مرد که زار شَهسْتَه اَ گبرستون دَر شابو، ایدی. اُ دو نفر ایگه وحشی هَسْتَرَن که هیچک جَرأت اینَهسْتَه اَ راه رَد بَیشت. ۲۹ اَشُ غار شَارَه: «با ما چه کار اِتَسْتِن ای پُس خدا؟ هُنْدی تا گبل اَ غایه اَش عذابُم هادی؟» ۳۰ یه خو دورته اَشُ گله گِب خوکُ مشغول خوراک خوارِدِن هَسْتَرَن. ۳۱ زارُ به عیسی التماس شُکه و شُگفت: «اگه تا دَرُم بُگنی، توو جُن خوکُ مِیْفَرست.» ۳۲ عیسی بَیْشُ ایگفت: «پَری!» زارُ هم اَ جُن اُ دو نفر دَریوَدَن و توو جُن خوکُ رَفْتِن و تَمَم گله اَ رو تل سرازیر دریاچه بوَدَن و توی هُو غَرک بوَدَن. ۳۳ گله دَارُ به طَرَه شهر دَر رَفْتَن. و همه اِتفاقُ رو تعریف شُکه، مخصوصا اُ اِتفاقِ که، به اُ تا دو مرد زاری گَفْتَه. ۳۴ بعد تَمَم مردم بی دیدن عیسی اَ شهر دَر هُندن و موکعی که به عیسی شُدی به اُ التماس شُکه که اَ اُ ولایت پَرت.

عیسی به یه مرد فلج شفا اَدت

۱ عیسی سوار کاپیک بو و به اَظَرَه دریاچه، به شهر خو رَه. ۲ چند نفر به یه مرد فلج که توو جاگَهش خوافته، حد عیسی شُوا. عیسی وقتی ایْمِنش ایدی، به اَ فلج ایگو: «پُسَم دلت فُرس بَشت؛ گناھنت بخشیده بو!» ۳ هَم موک بعضی اَ معلومی تورات با خوش شُگفت: «ای مرد کُفر اگفتن.» ۴ عیسی که اَ آنچه توو دِلش شُگدشت آگاه، بهش ایگو: «به چه توو دِلِ خو فکروی بد اکر دین؟ ۵ گفتن کم یه تا آسنترن، اییکه ”گناھنت بخشیده بودن،“ یا اییکه ”هَرس و راه بَره“؟ ۱ ولی بی اییکه بَدونین پُس انسان، روی زمین گُدرت ایسه که گناھن بَبخشه» - عیسی به اَ فلج ایگو: «هَرس، جاگه خو واگه و به لهر بَره!» ۷ اَ مرد اَم بلند بو و به لهر رَه. ۸ وقتی مردم ایی اِتفاق شُدی، تَرسیدن و به خدای که ایطو گُدرتی به انسان ایبخشیدن، حمد و ثنا شُکه.

عیسی به مَتی دعوت اَکن

۹ وقتی عیسی اَ اَ جا رَد شَبو، به یه مردی ایدی که نَمی مَتی که توی دَکه خَراجگیری خو نِشته. عیسی به اَ ایگو: «دُمبال مِه بُو!» مَتی بلند بو و دُمبال عیسی رَه.

۱۰ موکی که عیسی توی لهر مَتی سَر سَفره نِشته، خیلی اَ خَراجگیر و گناھکارن هُندن و با عیسی و شاگردنِش سَر سَفره نِشتن. ۱۱ وقتی عالموی فرقه فَریسی ایی شُدی، به شاگردنِ عیسی شُگفت: «به چه اُستاد شما با خَراجگیرن گناھکارن خوراک اُخاردن؟» ۱۲ ولی وقتی عیسی ایی شِشت، ایگو: «مَریضَن که به طبیب نیاز شَهسَتن، نه سالم. ۱۳ پَری و معنی ایی کَلَم درک بکنین که ”اَ رحمت خوشم اَنا، نه گُربونی.“ چون مِه هُندم تا به گناھکار بگم که توبه بکنن نه به صالح.»

سؤال درباره روزه

۱۴ اَغایه شاگردنِ یحیی تَعمید دَهَنده پهلوی عیسی هُندن و شُگفت: «به چه ما و فَریسی روزه اگیریم، ولی شاگردنِ تو روزه ناگیرن؟» ۱۵ عیسی جواب ایدا: «مگه اَبو مهمونوی هیش تا موکی که دوماد باهشن، عزا بگرن؟ ولی روزوی اَآت که دوماد اَش اگرن، توی اَ روزن که اَش روزه اگرن. ۱۶ هیچک لته ای که هُو نَرفتن و نُون به یه جِمه کهنه پچ نازنت، چون پچ اَ جِمه کنده اَبو و بیسته

آدره.^{۱۷} و همی‌طو هم شراب تازه رو توی مَشکوی کهنه ناریزَن، آگه ای کار رو بُگَن مَشک پاره آبو و شراب آریزه و مَشک خراب آبن. بلکه شراب تازه رو توی مَشکوی تازه آریزَن تا هر دو سالم بُمونن.»

یه دُخت زنده آبو و یه زن شفا آگنت

^{۱۸} هَم موک که عیسی ای گپُن به اَش شگفت، یه تا آ رئیسوی یهودی حد عیسی هُند و جلوش زانو ایزه و ایگو: «دُختم همی حالا مُرد. ولی تو بُدو و دَس خوروش بُنو که زنده آبو.»^{۱۹} عیسی بلند بو و با شاگردُن خو دُمبال اُ مرد ره.^{۲۰} هَم موک زنی که دوازده سال خونریزی ایشسته زجر شکی، اُ پُشت سَر عیسی هُند و به بُشِ جمه عیسی دَس ایزه.^{۲۱} چونکه اُ زنو با خوش ایگفته که «حتی آگه به چَمش دَس بَرُنم، حُب آبم.»^{۲۲} عیسی بَرگشت به اُ ایدی و ایگو: «دُختم دلت فُرص بَشت؛ ایمنتِ شفات ایدادن.» هَم لحظه زنو خوبی بو.^{۲۳} موکی که عیسی داخل لَهر اُ رئیس ره و به نوحه خون و کسوی که گیریک و غار شاکیه ایدی،^{۲۴} ایگفت: «بَری صَرا. دُخت نَمردن، بلکه خوافتن.» ولی اَش و عیسی خنده شکه.^{۲۵} وقتی به جماعت دَر شکه، عیسی داخل بو و دَس دُخت ایگفت و اُ دُختو آ جا خو بلند بو.^{۲۶} خبر ای اتفاق توی کُل اُ منطقه پخش بو.

عیسی به دو مرد کور شفا آدت

^{۲۷} موکی که عیسی آ آ جا رَد سَبو، دو تا مرد کور دُمبال عیسی رَفتن و جار شاره: «ای پُس داوود پادشاه، به ما رَحِم بگن!»^{۲۸} وقتی عیسی داخل لَهر ره، اُ دو تا مرد پهلوش هُندن. عیسی اَش ایپرسی: «ایمن تَهستن که آتونم ای کار اُنجم هادم؟» جواب شدا: «بله، سروم.»^{۲۹} پ عیسی رو چَهمنش دَس ایناها و ایگو: «طَبک ایمنتُ به شما اُنجم بَشت.»^{۳۰} آغایه چَهمنش باز بو. عیسی پَهش سفارش ایکه و ایگو: «واسار بی که کسی آ ای موضوع نَفهمه.»^{۳۱} ولی اَش دَر بودن و توو تَمم اُ منطقه در مورد کاروی عیسی گپ شزه.^{۳۲} هَم موک که اُ دو تا مرد دَر شابو، به یه مرد گنگ که زار ایشسته، حد عیسی شوا.^{۳۳} وقتی عیسی به زار آزی دَر ایکه، زَبن اُ مرد گنگ باز بو. مردم بَهتش ایزده شاگو: «هیچوه ایطو چیزی میون کوم خدا نَبودن.»^{۳۴} ولی فریسی شگفت: «عیسی به زار با کمک رئیس زار دَر آگن.»

محصول زیادین و کارگر کم

^{۳۵} عیسی توی همه شهر و بالا شهر شگشت و توی عبادتگاهش تعلیم شدا و خبر خاش پادشاهی خدائو اعلام شکه و همه نوع درد و مَرَضُ شفا شدا. وقتی عیسی ا جمعیت زیاد ایدی، دلی به اشن درد ایکه چونکه مته گهروی بی سالار، پریشون و درمونده هسَترن. ^{۳۷} پ عیسی به شاگردن خو ایگو: «محصول فراوین ولی کارگر گمن. ^{۳۸} پ ا صاحب محصول بخواین که به جمع کردین محصول خو کارگر بفرسته.»

۱۰

دوازده خواری

^۱ اُغایه عیسی به دوازده خواری خو صدا ایکه تا پهلوش بیان و به اشن ایی گذرت و اختیار ایدا تا روحوی ناپاک آ آدم دَر بُگنن و هر درد و مَرَضُ شفا هادَن. ^۲ نُموی دوازده خواری ایسَه: اول، شمعون که بهش پطرس شاگو و کاکاش آندریاس؛ یعکوب و کاکاش یوحنا پُسوی زیدی؛ ^۳ فیلیپس و برتولما؛ توما و متای خراجگیر؛ یعکوب پُس خلفای و تَدای؛ ^۴ شمعون وطن پرست و یهودای آسخریوط که به عیسی تحویل دشمن ایدا.

^۵ عیسی به ایی دوازده خواری ایفرستا و به اشن ایگو: «پهلوی غیریهودیون مری و به هیچتا شهروی سامریون داخل مَبشی، ^۶ بلکه پهلوی گهروی گم بده کوم خدا بری. ^۷ هَمَطُو که توو راه آرقتین، ایی پیغوم اعلام بُگنن که پادشاهی آسمن، نزیکن. ^۸ به مریض شفا هادین، به مُردَن زنده بُگنن، به جُدای شفا هادین، به زار دَر بُگنن. مُفت تَگفتین، مُفت هم هادی. ^۹ هیچ سکه طلا یا نقره یا مس توو کمر بندت با خوت مبری ^{۱۰} و به سَقَرُت نه کوله بار نه جمه اضافه نه جوتی نه دار مسی، چون کارگر حَقشِن مُزد خو بگنت. ^{۱۱} به هر شهر یا بالاشهری که آرین، یه آدم خُب پیدا بُگنن و تا موکی که توی ا شهرین، توی لهری بُمونین. ^{۱۲} وقتی به یه لهر آرین، سلام بُگنن ^{۱۳} اگه ا لهر لایک بَشت، برکت سلام شما به اشن آمونت ولی اگه لایک نَبَشت، برکت سلامت به خوت بَرَاگرده. ^{۱۴} اگه کسی به شما کِبول نَکنت و یا به گپُت گوش نَده، موکِ رَفَتِن ا لهر یا شهر، خاک اجا ا پاهو خوت بَنکونی. ^{۱۵} حقیقتا بهت اگم، توی روز قیامت، تحمل مجازات به شهرن سُدوم و عُموره آسنترن تا به ا شهر.

۱۶ «مه به شما مئه گهرُ وسط گُرگُ افرِسْتُم. پَ مئه مار هوشیار بَثی و مئه کفتر سادَه. ۱۷ مردم دوری بگننن. اَشُ به شما تحویل دادگاهُ اَدَن و توی عبادتگاهُ خو به شما شلاق اَرَزَن.

۱۸ به خاطر مه به شما پهلوی فرمُروا هو و پادشاه هو اَبَرَن تا جلوی اَشُ و غیر یهودی شهادت هادین. ۱۹ ولی وقتی به شما تحویل هادَن، نِگَرَن مَبَثی که چَطو گپ بَرَنی و یا چه بگی. چون اُچه باید بگی هَمُ موکَ به شما داده ابو. ۲۰ چون اِبی شما نَهین که گپ اَرَزِن، بلکه روح بَب اَسْمَنی شُمان که اَ طریق شما گپ اَرَزَت. ۲۱ کاکا به کاکا و بَب به چوکُ خو تحویل اِدَه تا اِیْبگُشَن. چوکُ به ضد مُم و بَب خو اَبَن و باعث مرگشُ اَبَن. ۲۲ مردم همه به خاطر مُم مه اَ شما متنفر اَبَن. ولی هَرکَ تا اَخر طاگت بیاره، نجات پیدا اکن. ۲۳ وقتی توی شهری اذیت و آزار تاگنن، به شهر دِگَه دَر پری. حقیقتا بَهتُ اگم، تا پیش اِابی که ا همه شهروی مملکتُ خور د بگننن پُس انسان آتات.

۲۴ «نه شاگرد اُستاد خو بالا ترن و نه نوکر اَریاب خو. ۲۵ به شاگرد بَسَن که مئه اُستادُ خو بَشت و نوکر هم مئه اَریابُ خو. اگه به اَریاب لَهَر، بَعلزبول یا شِیطن بگن، چکک بیشته به بقیه اهل لَهَر بد نم اکنن؟

۲۶ «پ، ا اَشُ مَتِرسی. هیچ چیز پنهونی نین که معلوم نَبَشت و نه هیچ چیز رَفَت بوده ای که فهمیده نَبَشت. ۲۷ پ اُن چیزی که مه توی تُریکی به شما اگم، توی روشنایی بگی و اُن چیزی که دَر گوشتُ شُگفِن، ا رو سِرا اعلام بگننن. ۲۸ ا کسوئی که به جسم اگشَن ولی ناتونن به روح بگشَن، مَتِرسی؛ ا ا کسی بترسی که اتون هم به روح و هم به جسم شما توی جهنم نابود بگن. ۲۹ مگه دوتا جوشکُ به دوکینی نافرُوشَن؟ با اِبی همه، حتی یه تا جوشک هم بدون خواسته بَب اَسْمَنی شما رو زمین ناکت. ۳۰ حتی مو دِن سَرَتُ به تَمم شُشماردِن. ۳۱ پ مَتِرسی؛ ارزش شما بیشته ا هزار تا جوشکِن.

۳۲ «هَرکَ پهلوی مردم وا رَبن بیاره که به مه ایمن ایشه مه هم پهلوی بپم که توی اَسْمِن، اگم که، ا شخص مالِ مین؛ ۳۳ ولی هَرکَ پهلوی مردم به مه حاشا بگن، مه هم پهلوی بَب خو که توی اَسْمِن، به ا حاشا اگنم.

۳۴ «گمن مگنی که هُندَم تا روی زمین صلح بیارم. نَهَنَدَم تا صلح بیارم، بلکه هُندَم تا شمشیر بیارم! ۳۵ چون هُندَم تا:

» «به پُس ضد بپش،

به دُخت ضد مُمش،

به عروس ضد حُسوش بُکُنْم.

^{۳۶} دشمَنوی یه نفر، آ اهل لهر خوش آبن.

^{۳۷} «هَرکَ به بَب یا مُم خو بیشتِه آ مه دوست ایبشه، لایک مه نَن؛ و هَرکَ به پُس یا دُخت خو بیشتِه آ مه دوست ایبشه، لایک مه نَن. ^{۳۸} هَرکَ صلیبُ خو نَسِت و دُمبال مه نیاد، لایک مه نَن. ^{۳۹} هَرکَ شَوَات جُنُ خو نگه بُکُنْت، آ رو آ دَس آدِت ولی هَرکَ به خاطر مه آ جُنُ خو بَگَدَرِه، آ رو نگه آکُن.

^{۴۰} «هَرکَ به شما کِبُول بُکُنْت، به مه کِبُول ایکِرِدِن و کسی که به مه کِبُول بُکُنْت، به آ کسی کِبُول ایکِرِدِن که به مه ایفِرِسْتَا دِن. ^{۴۱} هَرکَ به یه پیغُمَبَر به خاطر اییکه پیغُمَبَرِن کِبُول بُکُن، آ جَر یه پیغُمَبَر اِگِنْت و آ کِ به یه آدَم صَالِح به خاطر اییکه صَالِحِن کِبُول بُکُن، آ جَر یه آدَم صَالِح اِگِنْت. ^{۴۲} هَرکَ به یه تا آ کوچکترین شاگردوی مه، به خاطر اییکه شاگرد مئن حتی یه چک هُو سرد هاده، حقیقتا به شما آگم، اصلا بی آجر نامُنْت.»

۱۱

گپوی عیسی درباره یحییای تعمید دهنده

^۱ وقتی عیسی ای حُکْم به دوازده شاگردُخو ایدا، آ آ جَا رَه تا توی شهروی اُشُ پَهشُ تعلیم هاده و گپ بَرَنْت.

^۲ وقتی یحیی که توی زندون، در مورد کاروی مَسیح موعود شِسُنْت، به شاگردُنُ خو ایفِرِسْتَا ^۳ تا آ عیسی بُپُرَسِن: «تو هَموپی که باید بیاد یا ما باید منتظر کَس دِگِه ای بَشیم؟» ^۴ عیسی به اُشُ جواب ایدا: «بِرِی و اُنچه که اَشُنوین و آگینین به یحیی بَیگی، که ^۵ کورُن آدیدن، لَنگُ راه آرَفَتِن، جُدَامیون شفا اِگِفَتِن، کُرُ اَشُنوَتِن، مُرَدُنُ زنده آبودن و به فَخیرُنُ خبر خاش آدن. ^۶ خوش به حال کسی که به مه شک نَکُنْت.»

^۷ وقتی شاگردوی یحیی رَفَتِن، عیسی درباره یحیی با مردم شروع به گپ زدن اییکه و ایگفت: «به دیدن چه به بیابُن رَفَتین؟ بی دیدن نی ایی که که باد به هر طَرَه تَکونش آده؟ ^۸ پَ به دیدن چه رَفَتین؟ به دیدن مردی که جِمه نرم و لطیف گَرِشِن؟ اُشُ که جِمه هوی نرم و لطیف گَر اِکُن توو کاخوی پادشاه آن. ^۹ پَ به دیدن چه رَفَتین؟ به دیدن یه پیغُمَبَر؟ بله، به شما آگم اُ کَسین که آ پیغُمَبَر هم بالاتِرِن. ^{۱۰} یحیی هَم کَسین که دربارش توی نوشته هوی مُقَدَّس

شُیوشتین که:

«بیگین، مه گبل تو کا صِدْ خو افرِسْتُم
أراهت رو جلوروت آماده اگن.»

۱۱ حقیقتا به شما اگم، کسی گپ ته آ یحیی تعمید دهنده آمم نَزاییدن؛ با اِی
حال ا کسی که توی پادشاهی آسْمُن آ همه کوچکترن، آ یحیی گپترن.» ۱۲ آ
روزوی یحیی تعمیده دهنده تا الان، پادشاهی آسْمُن آ ظلم و ستم زجر
ایکشیدن و ظالم و زور به ا و آ دَس آتارن. ۱۳ تا زْمُن یحیی توی همه نوشته
هوی پیغمبرن و تورات درباره اِی زْمُن پیشگوی شُکردن. ۱۴ و اگه شما بخوای
اِی کِبول بُکنین، یحیی هَم اِلیاس پیغمبرن که باید بیاد. ۱۵ هَرک گوش شنوا
ایشه، بَشْنوه!

۱۶ «به اِی نَسَل با چه مقایسه بُکنم؟ اَشْ مِته چولنگوئین که توی کوچه و
بازار آنیگن و به هم گوزی خو صدا اگن و اگن:

۱۷ «ما بهتُ نِی مُرّه، چَمک تَنکه؛

بهتُ نوحه مُخوند، گَیریک تَنکه.»

۱۸ چونکه یحیی هُند که نه آخوارت و نه آنوشه؛ اگن: “زار ایشه.” ۱۹ پُس انسان
هُند، که هم آخواره و هم آنوشه؛ اگن: بیگینی، “یه مرد اَشْگم لوسین و عَرک
خورُ دوست خَراجگیر و گناهکارن.” ولی کاروی شما ثابت اگن که عقل و
حکمت نُئی.»

محکوم کَرِدِن شهروپی که ایمن شُوارِدِن

۲۰ آغایه عیسی شهروپی که بیشتر معجزه خو اْجا اَنْجُم ایداده، محکوم ایکه
چونکه اَشْ توبه شُکَرده. ۲۱ عیسی ایگو: «وای به حال تو، ای شهر خورزین!
وای به حال تو، ای شهر بیت صیدا! چون اگه معجزه هوئی که داخل شما
اَنْجُم بو توی شهروی صور و صیدون اَنْجُم بوده، مردم اْجا خیلی پیشته آ اِی،
پلاس گَنْجُ شاکَرده و توی خاک و خاکستر شایشت و توبه شاکَرده. ۲۲ ولی بهتُ
اگم که توی روز قیامت، تحمل مجازات به شهروی صور و صیدون آسْتَرِن، تا
به شما. ۲۳ و تو ای شهر گَفَرناحوم، تا آسْمُن سَرُ خو بلند اگنی؟ آبداء، بلکه تا
قعر جهنم پایین تَکَشِن. چون اگه معجزوی که توت اَنْجُم بو توی شهر سُدوم
اتفاق گفته، ا شهر تا اِمر و شَمونده. ۲۴ ولی به شما اگم که توو روز قیامت،
تحمل مجازات به سُدوم آسْتَرِن، تا بی تو.»

مه به شما آر می آدم

^{۲۵} هَم موک، عیسی ایگو: «ای بپ صاحب آسَمَن و زمین سُکرت اکنم که ای چیز رو آ عاقل و بافهم زفت اِدکِرِدِن و به چولنگ نَمائِن اِدکِرِدِن؛ ^{۲۶} بله، ای بپ، چون خواستت ایته. ^{۲۷} بپ آسَمَنی مه همه چیز دَس مه ایدادن. هیچک به پُس ناشناسیت جز بپ، و هیچک به بپ ناشناسیت جز پُس، و کسوئی که پُس بخواد بپ بی اَش نَمائِن اکن.»

^{۲۸} «پی پهلوی مه، ای تَمی زحمتکش و سنگین بار، که مه بی شما آرامش آدم. ^{۲۹} جُغ مه وا دوشُ خو بکشین و آ مه تعلیم بیگیرین، چون که مه آرم و اُفتاده دِلَم، و جُنِت آرم ابو. ^{۳۰} چونکه جُغ مه راحت و بار مه سبکن.»

۱۲

عیسی صاحب روز شنبه

^۱ اُغایه، توی یه تا آ روزوی شنبه مُقَدَس یهودی، عیسی آ میون مزرعه گندم شگدشت. شاگردش گشنه هسטרن پ شروع شکه سر خوشه هوی گندم شچی و سُخوا. ^۲ وقتی عالموی فرقه فریسی ایی سُدی، به عیسی شگفت: «بیگین، شاگردت کاری اکرَدِن که توی روز شنبه مُقَدَس روا نین.» ^۳ عیسی بهش ایگو: «مگه تَنخونِدِن که داوود پادشاه وقتی خوش و یازش گشنه هسטרن چی ایکه؟ ^۴ چطو داوود داخل لهر خدا بو و نُن تقدیس بوده رو ایخا، که خواردن اُنن به خوش و یازش روا نَهسته بلکه فقط کاهِن شاتونست بُخوارن. ^۵ یا مگه توی تورات تَنخونده که توی روزوی شنبه مُقَدَس، کاهِن توو مَعَبَد، به خاطر انجم داین وظیفش، حرمت شنبه مُقَدَس نکه ناکنن، ولی با ای حال گناهکار به حساب نِتان؟ ^۶ ولی مه به شما اگم، کسی ایجان که آ مَعَبَد گپِرن! ^۷ اگه تافهمی که معنی ایی کَلَم چن، که مه ” آ رحمت خوشم آتا نه گربونی، “ دِگه به بی گناه محکوم تَناکه. ^۸ چون پُس انسان، صاحب روز شنبه مُقَدَسین.»

شفای مردی که دسی خشک بوده

^۹ عیسی آ آ جا ره و به عبادتگاه یهودیون داخل بو. ^{۱۰} یه مردی اُجا هسته که یه تا دسی خشک بوده، اَش به خاطر اییکه بُتونن به عیسی تهمت بزَنن آزی سُپرسی: «شفا داین توی روز شنبه مُقَدَس روان؟» ^{۱۱} عیسی بهش ایگو: «گم

یه تا آ شما آگه گهری ایببشه و اُ گهر توی روز شنبه مُقَدَّس توی چاه بکت، نارت و بی اُ گهر آ توی چاه در نِتاره؟^{۱۲} پ، آدم چگه با ارزشته آ گهرن! پ خوبی کِردن توی روز شنبه مُقَدَّس روان.»^{۱۳} پ عیسی به اُ مرد ایگو: «دَس خو دراز بکن!» اُ هم دَس خو دراز ایکه و دسی، مته اُ یه تا دَس دِگش خُب بو.^{۱۴} ولی قریسی در بودن و با هم شور شَره که چطو به عیسی نابود بکنن.

خادم برگزیده خدا

^{۱۵} وقتی عیسی آ اپی موضوع با خبر بو، اُ آ جا ره. خیلی آ آدم دُمال آ راه گفتن و عیسی به همه اُنش شفا ایدا^{۱۶} ولی بهش سفارش ایکه، که دربارش با کسی گپ نزنن.^{۱۷} اپی بو تا گپی که اِشعیای پیغمبر ایگفته آنجم بَشت که اگت:
^{۱۸} «ایین، خادم مه، که انتخابش اُمکِردن،

ایین عزیز مه، که جُئم آ ارضین.

مه رُوخ خو روش اَنوسم،

و اُ عدالتُ به کومُ اعلام اکن.

^{۱۹} اُ نه دعوا اکن و نه غار ازن؛

و نه کسی صداهش رو توی کوچه هو اشنوه.

^{۲۰} به نی اپی که ترک ایسیدن ناشکنه

و فتیله نیمه سوخته او خاموش ناکن،

تا عدالتُ پیروز بکن.

^{۲۱} نُم اُ امید همه کومُ آبو.»

توهین به روح قدوس خدا

^{۲۲} آغایه به یه مرد که زار ایشسته کور و گنگ، حد عیسی شوا و عیسی به اُ شفا ایدا، طوری که ایتونست هم گپ بزنت و هم بگینت.^{۲۳} مردم همه تعجب شکه و شگفت: «ممکن اپی مرد هم مسیح موعود بَشت، که گران آ نسل داوود پادشاه بیاد؟»^{۲۴} ولی وقتی قریسی اپی ششنت، شگفت: «فقط با کمک بعلزبول، رئیس زارن، که اپی مرد به زار در اگنت و بس!»^{۲۵} عیسی فکر اُنش رو ایفهمی و بهش ایگو: «هر مملکتی که به ضد خوش تقسیم بَشت، نابود آ بوت و هر شهر یا لهری که به ضد خوش تقسیم بَشت، دووم نِتاره.^{۲۶} آگه شیطن، به شیطن در بکن، به ضد خوبی جدایی اگردنه، پ ایتوکا چطو حکومتش آتون دووم بیاره؟^{۲۷} و آگه مه با کمک بعلزبول به زار در اگنت، پ

شاگردوی خوتُ با کمکِ کِ به اُسُ دَرِ اَکُنْ؟ پَ هَمی شاگردِنِتُ به شما قضاوتِ اَکُنْ. ^{۲۸} ولی آگه مِه با کمکِ روحِ خدا به زارُ دَرِ اَکُنْم، یقینِ بُدونینِ که پادشاهیِ خدا بَرِ شما هُنْدن. ^{۲۹} چَطو یه نفرِ آتونِ داخلِ لَهَرِ یه مردِ کِویِ بُبو و مالِ مِنا لِسِ رو غارتِ بُگن، مگه اِیِ که اَوِلِ به اُ مردِ بُبِنِدِت. اُ وقتنِ که آتونِ لَهَرِ اُ رو غارتِ بُگن. ^{۳۰} هَرکِ با مِه نَبِشِت، به ضدِ مَن و هَرکِ با مِه جمعِ نَکُنِت، پخشِ و پِلا اَکُنِت. ^{۳۱} پَ به شما اَگم، هر گناهیِ که انسانِ بُکُنِت و هر کُفریِ که پِگِت، بخشیدهِ اَبو، ولی کُفرِ به روحِ خدا بخشیدهِ نابو. ^{۳۲} هَرکِ به ضدِ پَسِ انسانِ گِیِ پَزَنِت، بخشیدهِ اَبو، ولی هَرکِ به ضدِ روحِ قدوسِ خدا گِیِ پَزَنِت، نه تویِ اِیِ دنیا و نه تویِ اُ دنیا، بخشیدهِ نابو.

درختِ اُ رو میوهِ اُسُ شناخته اَبو

^{۳۳} «آگه میوهِ حُبِ تاوا، درختِ شما باید حُبِ بَشِت، چون درختِ بدِ میوهِ بدِ اَدِت. به درختِ اُ رو میوهِ اش اَبو بشناسی. ^{۳۴} اِیِ تَخُمِ تَرَکِه اَفَعیِ شما که اِیَطو شَریرینِ چَطو آتونینِ گِیِ حُبِ پَزَنین؟ چون زَبِنِ اُ چیزِیِ اَگیتِ که دِلِ اُ اُ سرریزن. ^{۳۵} آدمِ حُبِ، اُ صَندوکِ حُبِ دِلِ خو، خوبیِ دَرِ اُتارِه و آدمِ بد، اُ صَندوکِ بدِ دِلِ خو بدیِ دَرِ اُتارِه. ^{۳۶} پَهتِ اَگم که، مردمِ به هر گِیِ پوچیِ که به زَبِنِ بیارن، تویِ روزِ قیامتِ حسابِ پَسِ اَدن. ^{۳۷} چونکه با گِپویِ خوتُ تَبَرَنه اَبین و با گِپویِ خوتُ هم محکومِ اَبین.»

نِشونِه یونس

^{۳۸} اُغایه یه عده اُ معلمویِ توراتِ و قَریسِیِ به عیسیِ شُگفت: «اُستاد، ماواتِنِ اُ تو یه نِشونِه بیگینیم.» ^{۳۹} ولی عیسیِ جوابِ ایدا: «اِیِ نَسَلِ شَریرِ و زناکارِ نِشونِه شاوا، ولی هیچِ نِشونِه اِیِ بَهشُ داده نابو به جز نِشونِه یونسِ پیغمبَر. ^{۴۰} چون هَمَطو که یونسِ سه رو و سه شو تویِ اَشکُمِ یه مئیِ نَرگتیِ هَسْتَه، پَسِ انسانِ اَمِ سه رو و سه شو تویِ دِلِ خاکِ اَبو. ^{۴۱} مردمِ شهرِ نِینوا تویِ روزِ قیامتِ با اِیِ نَسَلِ زنده اَبَن و به اُسُ محکومِ اَکُنْ، چون مردمِ نِینوا با گِپویِ یونسِ توبه شِکِه، بیگینینِ ایجا کسیِ هَسْتِنِ که اُ یونسِ هم گِپَتِرِن. ^{۴۲} مَلکَه جنوبِ تویِ روزِ قیامتِ با مردمِ اِیِ نَسَلِ زنده اَبوت و به اُسُ محکومِ اَکُنْ، چون اُ اُ ظَرِه دنیا هُند تا حکمتِ سَلیمِنِ پادشاهِ بَشَنوت، بیگینینِ ایجا کسیِ هَسْتِنِ که اُ سَلیمِنِ اَمِ گِپَتِرِن.

^{۴۳} «وقتی روحِ ناپاکِ اُ کسیِ دَرِ اَنات، به استراحتِ به جاهویِ خشکِ و بیِ هُو

آریت. ولی وقتی جُئی پیدا ناگنت،^{۴۴} اگیت ”به لهرخو که آ جا هُندَم، بَرَاگَرْدُم.“
 وقتی که آتات، لَهَر خالی جارو کِرْدَه و مرتب آگینت،^{۴۵} پَ آرِت و هفت تا روح
 ناپاک تِه آ خوش آتارِه، اَشُ داخل جُن اُ شخص آرن و اُجا اُمَن. آخِر عاقبتِ اُ
 شخص بدتِه آ اولش آبوت. آخِر عاقبتِ اِی نسل شریر هم همیْطو آبو.»

مُم و کاکائُن عیسی

^{۴۶} وقتی که هِنوزا عیسی وا مردم گپ شَرَه، مُم و کاکائُش صَرا ووستادَرَن و
 شاواستَه وا عیسی گپ بَزَن. ^{۴۷} پَ یکی هُند و به عیسی خبر ایدا که: «مُم و
 کاکائُت صَرا ووستادَن و شِوات با تو گپ بَزَن.» ^{۴۸} عیسی به اُکِ اِی گپ ایزَه،
 ایگو: «مُم مه کِن؟ کاکائُم کِئَن؟» ^{۴۹} پَ دَس خو به طَرَه شاگردُن خو دراز ایکه و
 ایگفت: «ایشُن مُم و کاکائُن مه! ^{۵۰} چون هَرک خواسته بپ مه که توی آسَمِن
 آنجُم هادِه، کاکا و دادا و مُم مه آن.»

۱۳

مَثَل بَرزگر

^۱ هَم رو عیسی آ لَهَر دَر هُند و لَو دریاچه ایگه نِشت. ^۲ جمعیتی که دوری
 جمع بو دَرَن اییگه گپ که عیسی سوار کاپک بو و توو کاپک ایگه نِشت و مردم
 همه لَو دریاچه ووستادَرَن. ^۳ عیسی با مَثَل، خیلی چیزُ بَهشُ شگفت. اُ شگو:
 «یه بَرزگر به پاشندن بذر دَر بو. ^۴ وقتی بذر شپاشی، بعضی اُ بذر توی راه گفَت
 و پَرندُن هُندن و اَشُ رو شُخوا. ^۵ بعضی دِگه روی زمین سنگی گفَت که خاک
 زیادی اینته؛ پَ زود سوز بو، به چه که خاکش عمق اینهستَه. ^۶ ولی وقتی آفتو
 دَرهَند، سُختن و چون ریشه سُنهستَه، خشک بو دَن. ^۷ بعضی دِگه اُ بذر میون
 خارُ گفَت، خارُ رشد سُوکه به بذرُ خفه سُوکه. ^۸ ولی بقیه بذرُ روی خاک و لم
 گفَتَن و بَر شُدا: بعضی شُ صد برابر، بعضی شُ شصت برابر و بعضی شُ سی
 برابر. ^۹ هَرک گوش شنوا ایسه، بِشُنو!»

^{۱۰} آغایه شاگردُن پهلوی عیسی هُندن سُپرسی: «به چه وا مردم با مَثَلُ گپ
 آردی؟» ^{۱۱} عیسی جواب ایدا: «ای فهم به شما شُدا دِن تا رازوی پادشاهی
 آسَمُن بَقهَمین. ولی به اَشُ شُدا دِن. ^{۱۲} چون به هَرک ایسه، بیستَه بَهشُ آدن تا
 قَرَاوُن ایبِشت؛ ولی اُکِ اینین، حتی هَم گد هم که ایسه، اُ بارشُ آگَرَن. ^{۱۳} به

خاطر همی وا ایشُ با مَثَلُ گپِ آرَنُم، چون:
«أشُ نگاهِ اِکِرْدَن، ولی ناگینن؛

گوشِ اَکَنن، ولی نه اَشَنُونُ نه اَفَهَمَن.

^{۱۴} حقیقتا پیشگویِ اِشعیا پیغمبرِ درباره اشُ آنجُم بو که اِگت:

«وا گوشُ خو اَشَنُون، ولی اَبدا نَافَهَمین؛

وا جِهْمُ خو اَگینین، ولی اَبدا درکِ ناکنین.

^{۱۵} چون دِلِ اِبی کومِ سنگِ بوَدِن،

گوشُشُ سَنگینِ بوَدِن،

و جِهْمُ خو شُبَسَتین،

تا یه وقتِ نَکَن وا جِهْمُخُ بَگینن،

و وا گوشُ خو بَشَنُون،

و وا دِلُ خو بَفَهَمَن،

و بَرِبِگَرْدَن و مِه به اشُ شفا هادَم.”

^{۱۶} ولی خوش به حالِ چِهْمُتُ چونکه اَگینن و خوش به حالِ گوشُتُ چونکه

اَشَنُون. ^{۱۷} حقیقتا به شما اَگم، خیلی اَ پیغمبرُن و صالحِ آرزو شَهَسَتَه اُچیزی که

شما اَگینین بَگینن ولی شُنْدی، و اُچیزی که شما اَشَنُونِ بَشَنُون ولی شُنْشَنُت.

^{۱۸} «پَ شما معنی مَثَلِ بزرگِ رو بَشَنُونِ: ^{۱۹} وقتی که کسی گَلَمِ پادشاهی خدائو

اَشَنُوَه ولی اُ رو نَافَهَمه، اُ شیرِ اَنات و بذری که تو دلش شُکاشَتِن اَچِرْگَنه. اِبی

هَمِ بذَرین که توی راهِ گَفْتَه. ^{۲۰} بذری که توی زمینِ سَنگی گَفْتِ کِسین که گَلَمُ

اَشَنُوَه و دَرجا با شادی کِبولِ اَکَن، ^{۲۱} ولی چون ریشه اینین، فقط یه مدت کمی

دَوومِ اَتاره و وقتی به خاطر اُ گَلَمِ سختی آیینه یا اذیتِ اَبو، اُ دَرجا آ ایمنِ اِگت.

^{۲۲} بذری که میونِ خاُرِ گَفْتَه، کِسین که گَلَمُ اَشَنُوَه، ولی نِگَرْنیویِ اِبی دنیا و گول

مالِ دنیائو خوارِدِن، به گَلَمِ خفه اَکنت و بی بَرِشِ اَکَن. ^{۲۳} ولی بذری که توی

خاک و لَمِ کاشته بو، کِسین که اُ گَلَمُ اَشَنُوَه و اُ رو اَفَهَمه و پُر بارِ اَبو، صد برابر،

شصت برابر یا سی برابر بَرِ اَدِت.»

مَثَلِ علفویِ هَرز

^{۲۴} عیسی مَثَلِ دِگَه ای پَهشُ ایگو: «پادشاهی آسَمَن، مِثه مردین که توی زمین

خو بذرِ خُبِ اِیکاشت. ^{۲۵} ولی موکعی که نوکَرش همه خُو هَسْتَرن، دشمنی هُند،

وسطِ گَندَمُ، علفِ هَرزِ اِیکاشت و رَه. ^{۲۶} وقتی گَندَمُ سوز بو و خوشش دَرهَند،

عَلْف هَوَى هَرَز هَم بَا أَش دَر هُنْد. ^{۲۷} نوکروی صاحب لَهْر پَهْلوش رَفْتَن و شُگُفْت: «آرباب، مگه تو بذر حُب توی زمین خو ادنکاشت؟ پ علف هوی هَرَز آکا دَر هُنْدن؟» ^{۲۸} آرباب بَهْش ایگو: «ای کار دشمنین.» نوکر آزی شُپُرسی: «توا ما پریم و علفوی هَرَز بکنیم؟» ^{۲۹} آرباب ایگو: «نه! آگه بخوای علفوی هَرَز بکنین، ممکن گندم هم با اش ا ریشه در بیان. ^{۳۰} بوالی دوتاش تا فصل جمع کَرِدِن محصول با هم رشد بکنن. غایه جمع کَرِدِن محصول که بو به کسوئی که دَرُو آگَن اگم که اول علفوی هَرَز بکنن دسته دسته بکنن تا شُبسوزنن، ولی گندم تو توی انبار مه جمع بکنن.»

مَثَل دُنه خَنَدَل و مَثَل خَمیر مایه

^{۳۱} عیسی به اش یه مَثَل دِگه ایگو: «پادشاهی آسَمَن، مِثه دُنه خَنَدَلین که یکی ا رو ایگفت و توی زمین خو ایکاشت. ^{۳۲} با ای که دُنه خَنَدَل آ همه دُنه کوچکترن، ولی وقتی رشد آگن گپته آ همه گیاهن باغ آبو و یه درخت آبو، طوری که پَرِنْدَن آسَمَن آتَان توی شاخش کلودنگ درست آگن.»

مَثَل خَمیر مایه

^{۳۳} بعد عیسی بَهْش یه مَثَل دِگه ایگو: «پادشاهی آسَمَن مِثه خَمیر مایه ایین که یه زن ا رو ایسی با سه کیسه آرد مخلوط ایکه تا همه خَمیر وَر هُنْد.» ^{۳۴} عیسی همه ای چیزئو با مَثَل به مردم ایگفت، حقیقتا هم بدون مَثَل به اش هیچی اینگفت. ^{۳۵} ای اتفاق گفْت تا اچه ا طریق پیغمبر گفْتَه بوْدَه به انجم بَرَسَه که:

«با مَثَل باهات گپ آرَنم،

و هر چیزی که آرَمَن شروع دنیا رَفْت بوْدَه، آگم.»

معنی مَثَل علفوی هَرَز

^{۳۶} بعد عیسی ا مردم جدا بو و به لَهْر رَه. شاگردنِش پَهْلوش هُنْدن و شُگُفْت: «مَثَل علفوی هَرَز زمین به ما توضیح هاده.» ^{۳۷} عیسی جواب ایدا: «ا ک بذر حُب آکاره، پُس انسانین. ^{۳۸} زمین، ای دنیان و بذر حُب چوگن پادشاهی خدائن. علفوی هَرَز چوگن ا شیرین؛ ^{۳۹} و دشمنی که علفوی هَرَز آکاره، ابلین. فصل دَرُو، آخراپی دنیان؛ و کسوئی که دَرُو آگَن، فرشتهن. ^{۴۰} هَمَطُو که علفوی هَرَز جمع شُکَرِدِن توی آتش شُبسوزنِن، آخراپی دنیا همیَطُو آبو. ^{۴۱} پُس انسان به

فرشته خو افرسته و اُسُ به هَرَک که باعث گناه اَبو و به تَمَمِ آدموی که قانونوی خدائو زير پا انوسن ا پادشاهی خدا جمع اگَن. ^{۴۲} و به اُسُ توي کوره آتش اگردُنن، جُئی که گيریک و دندُن کورچی هستن. ^{۴۳} اُغايه صالحُ توي پادشاهی بَب خو، مِته اَفتو ادرخسن. هَرَک گوش شنوا ايشه، بَشنوه!

مَثَل گَنج پَنُهَن و مُروارير با ارزش

^{۴۴} «پادشاهی آسَمَن مِته گنجين که توو زمين زَفَت سُکِرِدَن، و يه نفر اُ رو پيدا ايکه. بعد ا ابي که پيداش ايکه دوباره زَفَتش ايکه و ا خوشالی رَه و هرچه ايشسته، ايفروخت و ا زمينُ ايجري. ^{۴۵} «هميطو هم پادشاهی آسَمَن مِته تاجرین که دُمبال مُرواريروی اصيلن. ^{۴۶} پَ وقتی که يه مُروارير با ارزش پيدا ايکه، رَه و هرچه ايشسته، ايفروخت و ا مُرواری ايجري.

مَثَل تور مُنيگيري

^{۴۷} «پادشاهی آسَمَن مِته تورين که به ديريا سُکِردي و همه نوع مُئی داخلي جمع بو. ^{۴۸} موکعی که تور پُر بو، مُئی گيرو تورُ به لُو تيو سُکِشی و نِشَتَن مُئی هوی خُبُ توي گيفير جمع سُکِکه، ولي بدئو دَر سُکِردي. ^{۴۹} اَجِر ابي دنيا هم ايطو اَبو. فرشته اَتان و به شَريرُ ا صالحُ جدا اگَن. ^{۵۰} و به شَريرُ توي کوره آتش اگردُنن، جُئی که گيریک و دندُن کورچی هستن. ^{۵۱} بعد عیسی ايرسی: «همه ابي چيزُ رو تُفهمی؟» اُسُ جواب سُدا: «بله!» ^{۵۲} عیسی ايگو: «پَ هر معلم توراتی که درباره پادشاهی آسَمَن تعليم ايگفته بَشَت، مِته صاحب لَهَرين که ا خَزونه خو چيزوی نو و کهنه دَر اَتاره.»

بي ايمنی مردم ناصِرَه

^{۵۳} وقتی عیسی ابي مَثَلُ تَمَمِ ايکه، ا ا جا رَه. ^{۵۴} و به شهر خوش بَرگشت و توي عبادتگهوی يهود به مردم تعليم ايدا. مردم ماتِش ايزده شاپُرسی: «ابي مرد ايطو حکمتی ا کا ايواردين؟ ابي معجزه هو چَطو اَنجُم اَدِت؟ ^{۵۵} مگه اُ پُس ا نَجار نَن؟ مگه نُم مُمی ميريم نَن؟ مگه کاکائُس يِعکوب و ايسُف و شَمعون و يهودا نَهَن؟ ^{۵۶} مگه همه دادائش همی جاهُ ميونِ ما زندگی ناگَن؟ پَ ابي مرد همه ابي چيزُ ا کا ايواردين؟» ^{۵۷} پَ ا گپوی عیسی خوشش نَهَن. ولي عیسی به اُسُ ايگو: «يه بيغمبر همه جا حرمت ايشه، جز توو شهر و لَهَر خوش.» ^{۵۸} عیسی به

مرگ یحیای تعمید دهنده

^۱ وقتی که هیرودیس حاکم دربارۀ معجزه هوی عیسی ششنت، ^۲ به آدم خو که نوکری شاکیه ایگو: «ای یحیای تعمید دهندن که زنده بودن و به خاطر همین که ای معجزه انجم آده.»

^۳ چونکه هیرودیس به خاطر هیرودیا که زن کاکاش فیلیپ، به یحیی ایگفته و توو زندون ایگردیده. ^۴ چونکه یحیی به ا ایگفته: «حلال نین که با ای زن بشی.» ^۵ هیرودیس شواسته به یحیی بگشه، ولی آمردم شترسی، چون مردم به یحیی یه پیغمبر شادونست.

^۱ ولی توو روز جشن تولد هیرودیس، دخت هیرودیا توی مجلس چمک ایکه هیرودیس هم ایگگ خوشی هند ^۷ که گسم ایخوا هر چه که ا دخت شوا بهش هاده. ^۸ دخت هم با تحریک مُمش ایگو: «سر یحیای تعمید دهنده تو همی جا توی دیس به مه هاده.» ^۹ پادشاه خیلی ناراحت بو، ولی به خاطر گسمی که ایخوارده و به احترام مهمنش فرمن ایدا خواسته دخت انجم هادن. ^{۱۰} پ هیرودیس آدم ایفرستا و توی زندون سر یحیی توو شره، ^{۱۱} و سری توی دیس شوا و به دخت شدا. دخت هم پهلوی مُمش ایبرد. ^{۱۲} شاگردن یحیی هندن و به جسد یحیی شبرد، خاکی شکه و بعد رفتن و به عیسی خبر شدا.

خوراک دادن به پنج هزار نفر

^{۱۳} وقتی عیسی ای خبر ششنت، سوار کاپک بو و ا اُجا به یه جی پرتی ره. ولی موکعی که مردم خبردار بودن، ا شهر خو با پای پیاده دُمبال عیسی راه گفتن. ^{۱۴} وقتی عیسی ا کاپک پیاده بو، جمعیت زیادی ایدی و دلی به ا ش درد ایکه و به مریضش شفا ایدا.

^{۱۵} غایه غروب، شاگردن پهلوی عیسی هندن و شگفت: «ایجا جای پرتین، شو آبودن. به مردم بفرست تا به بالاشهروی دور بر برن و به خو خوراک بگزن.» ^{۱۶} ولی عیسی ایگو: «نیازی اینین مردم برن. شما خوت بهش خوراک هادین.» ^{۱۷} شاگردن شگفت: «ولی ایجا فقط پنج تا نن و دو تا مئی مهه.»

۱۸ عیسی ایگو: «بیاری به مه هادی.» ۱۹ بعد به مردم فرمَن ایدا تا رو سبزه بیگیرن بنینگن. اُغایه عیسی پنج تا نُن و دو تا مُئی ایگفت، به آسَمَن نگاه ایکه و به اُن و مُئی برکت ایدا. بعد نُن ئو پَرَک ایکه و به شاگردُن ایدا و شاگردُن هم به مردم شدا. ۲۰ همه سُخوا و سیر بوَدِن و اُخُرده تکه هوئی که مونده دوازده گیفیر پُر جمع شُکه. ۲۱ جمعیت کسوئی که شُخوارده به جز زُن و چوک، پنج هزارتا مرد هَسته.

عیسی روی هُو راه آرِت

۲۲ دَرجا عیسی به شاگردُن خو بلند ایکه تا همیَطو که خوش به مردم شَفِرستا، شاگردُن سوار کاپک بَشَن و کِبَل آ عیسی به اُطَره دریاچه بِرَن. ۲۳ بعد آ فرستادن مردم، خوش تنها به کوه رَه تا دعا بُگن. شُو بو و عیسی اُجا تنها هَسته. ۲۴ همی موک، کاپک آ لُو تیو خیلی دور بوَدَه و گرفتار مُجئه، چون باد، سمت مخالف اَشُ شَهَند. ۲۵ تقریباً ساعت سه شو، عیسی همیَطو که رو هُو راه شَره طَره اَشُ رَه. ۲۶ وقتی شاگردُن شُدی عیسی رو هُو راه آرَفَتِن، دِل تَرَک بوَدُن، آ ترس غار شَره شُگفت: «روحِن»، ۲۷ ولی عیسی دَرجا به اَشُ ایگو: «دَلت فُرص بَشه. مه آم مَترسی!»

۲۸ پَطْرُس جواب ایدا: «سرورم، آگه تویی، فرمَن هاده تا مه آم روی هُو پهلوی تو بیام.» ۲۹ عیسی ایگو: «بُدو!» اُغایه پَطْرُس آ کاپک دَرهَند و روی هُو راه رَه و طَره عیسی رَه.

۳۰ ولی وقتی دورُ وِرُخُ نگاه ایکه مُجِن بلندی ایدی، ترسی و توی هُو گُفت، همیَطو که توی هُو شَرَفته غار ایَره: «سرورم، به مه نجات هاده!» ۳۱ عیسی دَرجا دَس خو دراز ایکه و به اُ ایگفت و ایگو: «ای کم ایمن، به چه شک اِتکه؟» ۳۲ وقتی سوار کاپک بوَدِن، باد ک. ۳۳ کسوئی که توی کاپک هَسترن، به عیسی سجده شُکه، شُگفت: «واقعا که تو پُس خدایی!»

عیسی مریضُ رو توی جِنیسارِت شفا اَدِت

۳۴ وقتی اَشُ به اُ طَره دریاچه رَسیدن، توی منطکه جِنیسارِت آ کاپک پیاده بوَدِن. ۳۵ وقتی مردم اُجا به عیسی شُشناخت، به تَمَم اُ منطکه آدم شُفرستا، که خبر هادَن تا همه به مریضُ خو حَدِ عیسی بیازن. ۳۶ اَشُ آ عیسی خواهش شُکه بُواله تا فقط به بُش جَمَش دَس بِرَن، و هَرَک دَس شَره، شفا شُگه.

سُنَّت و حُكْم

۱ بعد یہ چند نفر آ عالموی فرقه فریسی و معلموی تورات آ شهر اورشلیم پهلوی عیسی هندن و شگفت: ۲ «به چه شاگردن تو رسموی که آ جدُم به ما رسیدنُ آنجُم نادَن؟ اُسُ دَسُ خو گبل آ خوراک خواردن ناشورن!» ۳ عیسی جواب ایدا: «به چه شما، به خاطر رَسْمُ خو، حُکْمِ خدائو آنجُم نادین؟ ۴ چون خدا حُکْمِ ایدادن که ”به بپ و مُم خو احترام بُنوس“ و ”هَرکَ به بپ یا مُم خو دشنُم هاده، حتما باید کشته بَشت.“ ۵ ولی شما آگی آگه کسی به بپ یا مُم خو بگت: ”اُ کمکی که مه باید به شما اُمکرده، وقف خدا بودن“ ۶ ایطوری دگه، به اُ آدم واجب نَن که به بپ خو احترام بُنوسه. پ ایطو شما به خاطر رسمِ خوٹ گلم خدائو نادیده آگیرن. ۷ ای ریاکار! اِشعیا پیغمبر دربارہ شما چه حُب پیشگوی ایکه، اُ موک که ایگو:

۸ «”ای کوم با رُبُنُ خو به مه احترام اَنوسن،

ولی دلشُ اِمه دورن.

۹ اُسُ بیهوده به مه پرستش اکنن،

اُسُ حُکْموی بشری به جای حُکْموی خدا به مردم یاد اَدَن.“

چه به آدم نجس اَکنت

۱۰ بعد عیسی به مردم پهلوی خو صدا ایکه و بهشُ ایگو: «گوش هادین و بَقَهَمین. ۱۱ چیزی که آ توو لُو آدم آره به آدم نجس ناکن، بلکه اُ چیزی که به آدم نجس اکن، هَمُن که آ توو لُو آدم دَر آتا.» ۱۲ اُغایه شاگردن عیسی پهلوش هندن و شگفت: «آدونی که با ای گپت به فریسی بر ایخو؟» ۱۳ عیسی جواب ایدا: «هر نهالی که بپ آسمنی مه اینکاشتن، آ ریشه دَر آتا. ۱۴ به اُسُ به حال خوش بُسی. اُسُ راهتمهوی کورین. و آگه به کور به به کور دگه دُمبالُ خو گهکشُر بُگنت، هر دوتا توی چاه اکن.» ۱۵ پطرس به عیسی ایگو: «ای مَثَلُ بهمُ توضیح هاده.» ۱۶ عیسی جواب ایدا: «شما هِنوزا درک ناکنین؟ ۱۷ مگه نادونین که هرچه داخل لُو آبو، توو اُسُکُم اَرت و بعد دفع آبو؟ ۱۸ ولی اُچه که آ توو لُو دَر آتا، اُ دِلُ بَر آتات، اُ چیزی که به آدم نجس اکن، هَمین. ۱۹ چونکه اُ دِلُ فکروی بد، گتل، زنا، بی عفتی، دُزی، شهادتِ دروغ و تهمت دَر آتا. ۲۰ ایشن که

به آدم نجس اَکُن، خوراک خوارِدِن با دَسوی نَشوشتَه به هیچکَ نجس ناگُن!»

ایمن زن غیریهودی

^{۲۱} عیسی آ اَجا دَر هُند و به ناحیه هوی صور و صیدون رَه. ^{۲۲} یه زن گنعونی که مالِ اَ ناحیه هَسْتَه، حَیدِ عیسی هُند و با گیریک ایگو: «سرورم، ای پُس داوود پادشاه، به مِه رَحْم بُکُن! دُخْتُم زارِ بدی ایشَه.» ^{۲۳} ولی عیسی یک کلمه هم جوابش ایندا. شاگردُن عیسی پهلوش هُندن و اَ عیسی خواهش شُکِه، بَهِش شُگفت: «به اَ زن بفرست بره، چون با داد و غار دُمبالمُ اَهْنِدِن.» ^{۲۴} عیسی جواب ایدا: «مِه فقط به خاطر گهروی گم بوده کوم خدا فرستاده بودم.» ^{۲۵} ولی اَ زن هُند، جلوی عیسی زانو ایزَه و ایگو: «سرورم، به مِه کمک بُکُن!» ^{۲۶} عیسی جواب ایدا: «نُن چوگُن سیدِن و جلوی سَعُ گردُنِدِن درست نی.» ^{۲۷} اَ زن ایگو: «بله، سرورم، ولی حتی سَعُ هم اَ خُرَدَه نُن هوئی که اَ سَفْرَه صاحبش اَریزَه، اَخوارزن!» ^{۲۸} اَغایه عیسی ایگو: «ای زن، ایمنِت خیلی زیادِن، خواستت بَهِت اَنجُم بَشت!» دَرجا دُخت اَ زن شفا ایگِه.

خوراک دادن به چهار هزار نفر

^{۲۹} عیسی آ اَجا به طَرَه دریاچه جلیل رَه. لُو دریاچه جلیل یه خو گشت و بعد بالا کوه رَه و اَجا نِشت. ^{۳۰} جمعیت زیادِی پهلوی عیسی هُندن. اَشُ با خوشُ لَنگ، کورن، فلجُ، گَنگ و خیلی مریضوی دِگه نُو شُوا، پهلوی پای عیسی شُناها و عیسی به اَشُ شفا ایدا. ^{۳۱} مردم وقتی شُدی که گَنگُ گپ اَرَدِن، فلجُ سالم اَبودِن، لَنگُ راه اَرَفْتِن و کورُ اَدیدِن، تعجب شُکرده و به خدا حمد و ثنا شُکِه. ^{۳۲} عیسی به شاگردُن خو صدا ایگِه و ایگو: «دِلْمُ به حال ایی مردم اَسوزَه، چون الان سه رون که با مئن و دِگه چیزِی شُنی بُخوارزن. اَمناوا به ایشُ گُشنه بَفرستُم، تا نَکنت یه وقت توو راه ضعف بُکُن.» ^{۳۳} شاگردُنش شُگفت: «توی ایطو جای پَرتی اَ گمجا اتونیم نُن کدِ سیر کِرِدِن ایگِه جمعیت پیدا بُکنیم؟» ^{۳۴} عیسی اَرشُ ایپُرسی: «چند تا نُن تَهه؟» اَشُ شُگفت: «هفت تا نُن و چند تا مئی کوچک.» ^{۳۵} عیسی به مردم ایگو تا روی زمین بِنینگن. ^{۳۶} اَغایه هفت تا نُن و چند تا مئی ایگفت و بعد اَشُکر گُفتن نُن رو پَرَک ایگِه و به شاگردُن خو ایدا و اَشُ هم به مردم شُدا. ^{۳۷} همه شُخوا و سیر بودِن و اَ خُرَدَه تکه هوئی که موندَه هفت تا گِیفیر پُر جمع شُکِه. ^{۳۸} جمعیت کسوی که خوراک شُخوا، غیر اَرزُ و

چوک، چهار هزار تا مرد هَسترن. ۳۹ بعد آ ای که عیسی به مردم ایفرستا، سوار کاپک بو و به ناحیه مَجدان رَه.

۱۶

فَرِیسی و صَدّوقی نِشونه هو شاوا

۱ اُغایه، عالموی فرقه فَرِیسی و عالموی فرقه صَدّوقین پهلوی عیسی هُندن تا به اُ امتحان بُگَن. به خاطر همی هم آ عیسی سُخواست تا یه نِشونه آسَمنی بهش نِشَن هاده. ۲ عیسی جواب ایدا: «اُغایه غروب، اِگین ”هوا خاش آبو، چون آسَمَن سُرخن،“ ۳ و صُحب زود اِگی ”امرو هوا توفنی آبو، چون آسَمَن سُرخ و گِفَتَن.“ شما حُب اَفهمی چطو وضعیت آسَمَنُ تعبیر بُگنین، ولی ناتونین نِشونه هوئی که توی ای زَمَنُ اِتفاق اِکُت تعبیر بُگنین! ۴ ای نسل شیریر و زناکار نِشونه شاوا، ولی هیچ نِشونه ای بهش داده نابو، به جز نِشونه یونس پیغمبر.» پ عیسی به اُش وِل اِیکه و به راه خوی رَه.

خمیرمایه فَرِیسی و صَدّوقین

۵ وقتی به اُ طَرَه دریاچه رَسیدن، شاگردُن شُدی آ یاد شُکِرِدَن نُن با خوش بَسَن. ۶ عیسی بهش ایگو: «واسار بَشین و به خوت آ خمیر مایه فَرِیسی و صَدّوقین دور بُگنین.» ۷ پ شاگردُ بین خوشُ بحث شاکه، شاگو: «عیسی ای گپُ به ای خاطر اِره که با خومُ نُن مُتوارِدَن.» ۸ عیسی ایقه می و بهش ایگو: «ای کم ایمنُ، به چه درباره ای که نُن نئی با هم بحث اِردین؟ ۹ هِنوزا درک ناگنین؟ اُ پنج تا نُن و پنج هزار نفر و چند گیفیر خُرده تکه هوئی که جمع تُکه مگه یادتُ نی؟ ۱۰ یا اُ هفت تا نُن و چهار هزار نفر و چند گیفیر خُرده تکه هوئی که جمع تُکه مگه یادتُ نی؟ ۱۱ پ به چه نُنْفهمی که با شما درباره نُن گپ اُمترَه؟ باز هم بهت اُگم که آ خمیر مایه فَرِیسی و صَدّوقین دوری بُگنین.» ۱۲ اُغایه شاگردُن شَفهمی که عیسی بهش ایگو که آ خمیر مایه نُن دوری بُگَن، بلکه بهش ایگو تا آ تعلیم فَرِیسی و صَدّوقین دوری بُگَن.

اعتراف پِطرس درباره عیسی

۱۳ وقتی عیسی به ناحیه قیصریه فیلیپی رسی، آ شاگردُن خو ایپرسی: «مردم اُگن که پِس انسان کِن؟» ۱۴ اُش جواب شُدا: «بعضی اُگن یحیای تعمیددهنده

آن، بعضی دِگه اَگنِ اِلیاس پیغمبرن، و یه عده هم اَگنِ اِرمیای پیغمبر یا یه تا آ پیغمبرن.»^{۱۵} عیسی ایپرسی: «شما چه آگی؟ به نظر شما مه کِئَم؟»^{۱۶} شَمعونِ پطرس جواب ایدا: «تو مَسیح موعودی، پُس خدای زنده!»^{۱۷} عیسی ایگو: «خوش به حال تو شَمعون، پُس یونا! چونکه اِپی رو جسم و خون به تو نمائِن اینکِردن، بلکه بپ مه که توی آسَمِنِ نمائِن اِیکِردن.»^{۱۸} بهت اَگم که تو پطرس یعنی صخره، و مه روی اِپی «صخره» کلیسا خود درست اَگنم و کُدرتِ مرگ زورِ کلیسا ناگنت.^{۱۹} کیلیلوی پادشاهی آسَمُنْ به تو آدم. هرچه رو زمین ببندی، توی آسَمُنِ بسته آبو و هرچه روی زمین باز بگنی، توی آسَمُنِ باز آبو.»^{۲۰} آغایه عیسی به شاگردن تاکید اِیکه، که به کسی نَگن که اُهم مَسیح موعودن.

عیسی مرگ و زنده بودنْ و پیشگوی اَگن

^{۲۱} آ موک به بعد عیسی شروع اِیکه که به شاگردن خو آ اِپی حَکِیکت با خبر بگن که باید به شهر اورشلیم بره و شیخ و کاهنوی گپ و معلموی تورات عذابش هادَن و کشته بَشت و روز سوّم اَمرده زنده بَشت.^{۲۲} پطرس به عیسی یه گوشه اِیکشی و با نهیب بهش ایگو: «دور اَ جُنِتِ بَشت سرورم! اِپی اِتفاقِ هیچوه سرت نِتات.»^{۲۳} ولی عیسی به طَرَه پطرس بَرگشت بهش ایگو: «دور بَش اَ مه، اِی شیطن! تو جلو راه مه اِی که نتونم کار خو اَنجَم هادَم، چون فکروی تو فکروی خدا نَن، فکروی انسانن.»

^{۲۴} بعد عیسی به شاگردن خو ایگو: «هَرک شَوا دُمبال مه بیاد، باید اَ جُن خوش بگدره، صلیب خو بَسه و دُمبال مه بیاد.»^{۲۵} به چه که هَرک بخواد جُنْ نجات هاده، اُ رو آ دَس اِده؛ ولی هَرک به خاطر مه جُنْ خو آ دَس هاده، اُ رو نگه اَگن؛^{۲۶} به آدم چه نفی اِیشه که تَمَمِ دنیائو اِییشه، ولی جُنْ خو آ دَس هاده؟ یا آدم به عوض جُنْ خو چه آتون هاده؟

^{۲۷} «چون پُس انسان توو جلال بَپش با فرشته خو آتات و به هَرک طِبکِ کاروی که اِیکِردن عوض اِدت.»^{۲۸} حقیقتا بهت اَگم، کسوئی اِیجا هَسَن، که تا به پُس انسان که توی پادشاهی خو آتات نَگین، نامرن.»

۱ شیش رو بعد عیسی، به پطرس و یعقوب و کاکاش یوحنا ایسی و به اشُ بالا
 یه کوه بلند ایبو که اُجا تنها بَشَن. ۲ اُجا جلو چهم اُش، شِکَل عیسی عوض بو:
 روپی مِثه آفتو شَدَرخشی و چَمَش مِثه نور، سفید بو. ۳ همی موک، موسی
 پیغمبر و ایلاس پیغمبر جلوی چهمش ظاهر بودن و با عیسی گپ شاره.
 ۴ پطرس به عیسی ایگو: «سرورم، خُن که ما ایجاییم. آگه بخوای، سه تا سایین
 درست اکنم، یه تا به تو، یه تا به موسی و یه تا هم به ایلاس.» ۵ هِنوزا پطرس
 گپ شَرَه که یکهو یه ابری که شَدَرخشی روی اُش سایه ایگردنُ و صدایی اُبر
 درهَند که: «ایین پُس عزیزوم که اُ خیلی رُضیم؛ به اُ گوش هادی!» ۶ وقتی
 شاگردن اِی صدائو شُشنت با رو، رو زمین گفِتُ خیلی ترسیدن. ۷ ولی عیسی
 هُند و دَس روش اینها و ایگو: «هَرسِی و مَترسین!» ۸ وقتی شاگردن بالائو نگاه
 شُکه، جز عیسی به هیچک شُندی.

۹ موکعی که اُ کوه زیر شاهنده، عیسی بهش فرمن ایدا و ایگو: «تا موکعی که
 پُس انسان اُ مُردَه زنده نَبودن اِی چیرُ که نَدی به کسی مگی.» ۱۰ شاگردن اُ
 عیسی شُرسی: «پ به چه معلومی تورات اکن که اول باید ایلاس پیغمبر
 بیاد؟» ۱۱ عیسی جواب ایدا: «بله که ایلاس آتا و همه چی مِثه گبلش درست
 اکن. ۱۲ ولی مِه به شما اگم که همی حالاشم ایلاس پیغمبر هُندن، ولی اُش به اُ
 شُشناختن و هر کاری که شُخواست با اُ شُکه. همیَطو هم، پُس انسان اُ دَس
 اُش عذاب اگشه.» ۱۳ اُغایه شاگردن شُقه می که عیسی درباره یحیای
 تعمیددهنده با اُش گپ آرَدن.

شفای پُسی که زار ایشسته

۱۴ وقتی اُ کوه زیر هُندن و پهلوی مردم رسیدن، یه تا مرد پهلوی عیسی هُند و
 جلویی زانو ایزه ۱۵ و ایگو: «سرورم، به پُس مِه رَحْم بُکن. اُ صَرع ایشه و خیلی
 عذاب اگشه، تو آتش اکت، تو هُو اکت. ۱۶ به اُ پهلوی شاگردنت اموا، ولی
 شُتونست شفاش هادن.» ۱۷ عیسی جواب ایدا: «ای نسل بی ایمن و مُنحرف،
 تا کی باهات بَشُم؟ تا کی تَحْمِلت بکنم؟ به اُ پهلوی مِه بیا.» ۱۸ عیسی به زار
 نهیب ایدا و زار اُ پُس دَر بو و پُس دَرجا شفا ایگه. ۱۹ اُغایه شاگردن پهلوی
 عیسی هُندن و موکعی که فقط خوش هَسترن، اُ اُ شُرسی: «به چه ما
 مُتونست به اُ زار دَر بکنیم؟» ۲۰ عیسی جواب ایدا: «به خاطر اییکه ایمنت
 گمن. حقیقتا بهت اگم، آگه گد یه دُنه خندَل ایمن تَبشه، اتونین به اِی کوه

پِگین "آ ایجا به اُجا پَرَه" و اَرت و هیچ کاری به شما غیر ممکن نابو. ^{۲۱} [ولی ای زار جز با دعا و روزه دَر نابو].»

پیشگوی دوّم عیسی درباره مرگ و زنده بودنِ خو اَمُردَه

^{۲۲} موکی که عیسی و شاگردنیش توی منطکه جلیل جمع بودن، عیسی بهش ایگو: «همی زودی به پُسِ انسان، دَسِ مردم تحویلش آدن. ^{۲۳} اَشْ شَکْسَن و اُ روز سوّم اَمُردَه زنده اَبو.» شاگردن خیلی پریشون بودن.

مالیات مَعَبَد

^{۲۴} وقتی عیسی و شاگردنیش به شهر کَفَرناحوم رسیدن، مام و روی جمع کِردن مالیاتِ دو دِرهمی مَعَبَد، پهلوی پَطْرُس هُندن و شَگو: «اُستادِ شما مالیاتِ مَعَبَد نَادِت؟» ^{۲۵} اُ جواب ایدا: «بله که اَدِت!» وقتی پَطْرُس به لَهَر رَه، کَبَل اُ ای که چیزی بَگت، عیسی بهش ایگو: «شَمعون، تو چه فکر اَکُنی؟ پادشاهی دنیا اُ کِئو خَرَج یا مالیات اَگیرن؟ اُ چوکوُخ یا اُ غریبه؟» ^{۲۶} پَطْرُس جواب ایدا: «اُ غریبه.» عیسی به اُ ایگو: «پَ چوکُ مَعافن! ^{۲۷} ولی به خاطر اییکه به اَشْ توهین مُنکِرده بَشت، به لُو دریاچه پَرَه و کاغُر بَکُردن. لُو اولین مُئی که اِدِگِفْتُ باز بُکن، یه سکه چهار دِرهمی پیدا اَکُنی، اُ رو بَسَه و با اُ سهم مِه و خوتُ هادَه.»

۱۸

کِ گِپَرِن

^۱ هَمْ غایه شاگردن حَده عیسی هُندن و شَپُرسی: «کِ توی پادشاهی آسَمَن اُ همه گِپَرِن؟» ^۲ عیسی به یه چولنگی صدا ایزه و وسط شاگردن ایناها ^۳ و ایگو: «حقیقتا بَهِت اَگم، تا عوض نَبین و مِئِه چولنگ نَبشین، هیچوَه به پادشاهی آسَمَن، داخل نابین. ^۴ هَرکَ بی خوش مِئِه ای چولنگ اُفتاده بُکن، توی پادشاهی آسَمَن اُ همه گِپَرِن. ^۵ هَرکَ به ایطو چولنگی به نُم مِه کَبول بُکن، به مِه کَبول ایکِردن.»

^۶ «ولی هَرکَ باعث بَشه که یه تا اُ ای کوچکُ که به مِه ایمن ایشَن به گناه بَکت، به اُ بَهِتَرِن که یه سنگ آسیاب گَپ و اُ گردنی بُبندن، و تو عمق دیریا ایبَگردنن تا غَرک بَشت. ^۷ وای به حال دنیا به خاطر وسوسه هو! که به آدمُ بی

گناه اگردَن! چون هُنْدِنِ وسوسه هو حَتْمین، ولی وای به حال کسی که باعث وسوسه بَشِت.

^۸ «پَ آگه دَسِت یا پات باعث گناه کِرْدِنِت بَشِت، اُ رو گَط بُگَن و دَر بَگه، چون به تو بَهِتَرِن که فلج یا لَنگ به زندگی اَبَدی داخل بَشی، تا اییکه با دو دَس یا دو پا توی آتَش اَبَدی اِدَبَکَرْدَن. ^۹ و آگه چَهْمِت باعث گناه کِرْدِنِت بَشِت، اُ رو دَر بیا و دَر بَگه چون به تو بَهِتَرِن که با یه چَهْم به زندگی اَبَدی داخل بَشی، تا ایی که با دو چَهْم توی آتَش جَهْم اِدَبَکَرْدَن.

مَثَل گهره گُم بُوَدَه

^{۱۰} «واسار بَشین که به هیچتا اَ ایی کوچک، خارش مَکْنین، چون به شما اگم که فرشته هوی ایش توی آسَمُن، همیشه روی بَپ مِه که توو آسَمِن اگین. ^{۱۱} چون پُس انسان هُنْدِن تا به گُم بُوَدَه نجات هادِه. ^{۱۲} شما چه فکر اگنن؟ آگه یه مرد صد تا گهر ایبشه و یه تا اَش گُم بَشِت، مگه به اُنود و نه تا گهر خو تو کوه ول ناکنت و دُمبال اُ یه تا گهر گُم بُوَدَه خو نارت؟ ^{۱۳} حقیقتا به شما اگم، آگه به اُ پیدا بُگَن، به اُ یه تا گهر بیشته خوشال اَبو تا بی اُنود و نه گهری که گُم نَبوَدَن. ^{۱۴} پَ همیطو، خواست بَپ مِه که توی آسَمِن ایی نَن که حتی یه تا اَ ایی کوچک هلاک بَشَن.

خطای کاکات

^{۱۵} «آگه کاکات به حق تو گناه بُگَن، بَرَه و تو خلوت فقط بین خوت دوتا، خطاش بَهِش بَگه. آگه به گپت گوش ایدا کاکاخو وا دَس اِدوارین؛ ^{۱۶} ولی آگه به گپت گوش ایندا یه نفر یا دو نفر دِگه وا خو بَبر تا ”هر گپی که آزَن با شهادت دو یا سه شاهد ثابت بَشِت.“ ^{۱۷} آگه اینخواست به اَش هم گوش هادِه، به کلیسا بَگه، آگه حتی ایناوا به کلیسا هم گوش هادِه، اُ موک بُوال دِگه به تو مِثه یه بُت پرست یا خَراجگیر بَشِت. ^{۱۸} حقیقتا به شما اگم، هر چیزی که روی زمین پَبندین، توی آسَمُن بسته اَبو؛ و هر چیزی که روی زمین باز بُگنن، توی آسَمُن باز اَبو. ^{۱۹} ایی هم بَهِت اگم که، آگه دو نفر اَ شما روی زمین دربارهُ اُ چیزی که شِاوات، با هم یکدل بَشَن، اَ طریق بَپ مِه که توی آسَمِن به اَش اَنجُم اَبو. ^{۲۰} چون هر جئی که دو یا سه نفر به نُم مِه جمع بَشَن، مِه اَجا میونش هَسْتَم.»

مَثَل نوکر بی رحم

۲۱ بعد پطرس پهلوی عیسی هُند و ایپرسی: «سرورم، آگه کاکام به مه بدی بُگن، تا چند بار به اُببخشم؟ تا هفت بار؟» ۲۲ عیسی جواب ایدا: «بِهت ناگم هفت بار، بلکه هفتاد تا هفت بار.»

۲۳ «پ پادشاهی آسمن، مِته یه پادشاهن که تصمیم ایگفت با نوکرخو حساب کتاب بُگن. ۲۴ پ وقتی شروع به حساب کتاب کِردنِ ایکه، به یه نفر حد اُشوا که گِد دوِیست هزار سال دستمزدش به پادشاه بدهکاره. ۲۵ چون اُ پول اینته گرضُخ هاده، پادشاه دستور ایدا جای گرضی، به اُ مرد با زن و چوکش و تمم مالِ منالی بفروشن، تا طلب خو بیگنت. ۲۶ پ نوکرو به پای پادشاه گفَت و با التماس ایگفت: ”به مه وقت هاده تا همه گرضُخ هادم.“ ۲۷ پادشاه دلی بهش درد ایکه و گرضی ایبخشی و ولش ایکه. ۲۸ ولی وقتی که هم نوکر در هُند، به یه تا اُ همکارُ خو ایدی که اُ گِد سه ماه دستمزد خو طلب ایشسته، شیگفت و خُلکی فشار ایدا و بهش ایگو: ”گرضُخ هاده.“ ۲۹ همکاری به پاش گفَت و با التماس ایگفت: ”به مه وقت هاده تا گرضُخ هادم.“ ۳۰ ولی اُ کیول اینکه، ره و به اُ تا موکی که گرضُخ هاده توو زندون ایگردی. ۳۱ وقتی که بقیه همکارش اِی اتفاق شدی، خیلی پریشون بودن و پهلوی پادشاه رفتن و هرچه که اتفاق گفته تعریف سُکه. ۳۲ اوقت پادشاه، به اُ نوکر صدا ایکه و ایگو: ”ای نوکر شرور، مگه مه به خاطر التماس تو تمم گرضت اُمببخشی؟ ۳۳ همطو که مه به تو رحم امیکه، نباید تو هم به همکار خو رحم اِدکرده؟“ ۳۴ پادشاه جعلی بو، و دستور ایدا به اُ توو زندون بگردنن شکنجش هادن و تا موکی که گرضُخ تا کِرون آخر اینداین، آزادی نگن. ۳۵ همیطو هم بپ آسمنی مه، با هر یه تا اُ شما ایطو رفتار اکن، آگه شما هم به کاکات اُته دل نبخشین.»

۱۹

تعلیم درباره طلاق

۱ موکی که عیسی اِی گپن تمم ایکه، ا منطکه جلیل دربو و اُ ظره رود اُردن به منطکه یهودیه ره. ۲ جمعیت زیادی دُمال عیسی راه گفتن و عیسی به اُش شفا ایدا.

۳ عالموی فرقه قریسی پهلوی عیسی هُندن و به خاطر اییکه به اُ امتحانی بُگن آزی سُپرسی: «شرعا مرد اجازه ایشه به زن خو به هر دلیلی طلاق هاده؟»

٤ عیسی جواب ایذا: «مگه توی نوشته هوی مُقَدَّس تَنخونِدين که، اُ آ شروع خِلگت» به اَشْ مرد و زن خَلک ایکه. ٥ و ایگو: «به خاطر همی هم، مرد اَبْ و مُم خو جدا ابو، به زن خو آپویونده و اُ دو نفر یک تن اَبِن؟» ٦ پَ دِگه اَشْ دو تن نَهَن بلکه یک تن. پَ اَچه که خدا به هم پیوند ایدین، انسان نباید جدا بُگن. ٧ اَشْ به عیسی سُگفت: «پَ به چه موسی پیغمبر حُکم ایکه، که مرد به زن خو طلاقنامه هاید و به اُول بُگن؟» ٨ عیسی بَهْش ایگو: «اَبَس که دلتُ سنگ موسی ایواشت که به زَن خو طلاق هایدین، ولی آ شروع خِلگت ایطو نَهه. ٩ به شما اگم، هَرکَ به زن خو به جز به علت زنا طلاق هاید و یه زن دِگه بَگنت، زنا ایگردن.»

١٠ شاگردن به عیسی سُگفت: «پَ با ای حساب هَم زن و شو نِگفِتِن بهترن!» ١١ ولی عیسی به اَشْ ایگو: «هَرکَ هم ناتون ای گپ کِبول بُگن، مگه کسوی که آ طَره خدا عَطاش به اَشْ داده بودن. ١٢ چونکه بعضی خواجه هو هَسْتَن که آ اَشْکُم مُم خو ایطوری وا دنیا آتان و بعضی خواجه هو هم هَسْتَن که وا دَسِ آدُم خواجه بودن و بعضی هم به خاطر پادشاهی آسْمَن به خوش خواجه به حساب آتارن. بُوَال هَرکَ آتون ای کِبول بُگن، کِبول بُگن.»

بُوالی چولنگ پهلوی مه بیان

١٣ اُغایه مردم به چولنگ حِدِ عیسی سُوا تا روی اَشْ دَس بُنوسه و دعا بُگن. شاگردن به مردم نهیب سُدا. ١٤ ولی عیسی ایگو: «بُوالی چولنگ پهلوی مه بیان و جلوش مَگیری چون پادشاهی آسْمَن، مالِ ایطو کسونن.» ١٥ بعد ای گپ عیسی روی چولنگ دَس اینها، به اَشْ برکت ایذا و اُجا ره.

جُون پولدار

١٦ یه رویه مرد پهلوی عیسی هُند و ایپرسی: «اُستاد، چه کار خوبی باید اَنجُم هادَم تا زندگی اَبدی اُمبِشت؟» ١٧ عیسی جواب ایذا: «به چه ا مه سؤال اگنی چه حُین؟ فقط خدان که حُین. اگه تَوا وارد زندگی اَبدی بَشی، حُکَموی خدائو اَنجُم هاده.» ١٨ اُ مرد آ عیسی ایپرسی: «گمَتی آ حُکم؟» عیسی ایگو: «”گتل مکن، زنا مکن، دُزی مکن، شهادت دروغ مده، ١٩ به بَپ و مُم خو احترام بَنوس” و ”به هَمسَادَت مِته خوت دوست اِدبِشه.» ٢٠ اُ جُون ایگو: «همه ای حُکم اَنجُم امداین، دِگه چه کم اَمستِن؟» ٢١ عیسی جواب ایذا: «اگه تَوا کامل بَشی، بَره هرچه که اِتستِن بُفروش و به فَخیر هاده، که تو توی آسْمَن گنج اِتِن.»

أنوقت بُدو و آ مه پيروى بُگن.»^{۲۲} اُ مرد جَوْنِ وقتى اِىِ گُپُ شِشْنُت، عُصَشِ اِیْگِه و آجَا رَه، چُون خِیْلِی پُولدَا رَه.

^{۲۳} اُ غَايَه عِیْسِی بَه شَاگَرْدُنُ خُو اِیْگُو: «حَقِیْقَتَا بَه شَمَا اَگَم، دَاخِل بُوْدِن پُولدَا رُ بَه پَادشَاهِی آسْمَن، خِیْلِی سَخْتِن. ^{۲۴} دُوبَارَه بَهِتُ اَگَم کِه رَد بُوْدِن اَشْتَرُ آ سُولَاخ سُوْرِن رَاخْت تَه آ اِیْن کِه یَه آدَم پُولدَا رُ دَاخِل پَادشَاهِی خُدَا بَهِت.»
^{۲۵} شَاگَرْدُنُ بَا شَنِیْدِن اِیِ گُپُ مَاتِشُ اِیْرَه و شُپُرسِی: «پَ کِ اَتُون نَجَات پِیْدَا بُگن؟»^{۲۶} عِیْسِی بَهِشُ نَگَاه اِیْکِه و اِیْگُو: «اِیِ بَه آدَمِزَاد غَیْرْمُکِیْن، و لِی بَه خُدَا هَمَه چِی مَمکِیْن.»

^{۲۷} اُ مَوکُ پَطْرُسُ اِیْگُو: «بِیْگِیْن مَا هَمَه چِی خُو وِل مُکِرْدِن و دُمْبَال تُو هُنْدِیْم. پَ چَه گِیْرُمُ اَنَا؟»^{۲۸} عِیْسِی بَهِشُ اِیْگُو: «حَقِیْقَتَا بَه شَمَا اَگَم، تُو یِ دُنْیَا یِ جَدِیْد مَوکِی کِه پُسِ اِنْسَان رُو یِ تَخْت پَر جَلَال پَادشَاهِی خُو بَنِیْگِه، شَمَا هَم کِه دُمْبَال مَه هُنْدِیْن رُو یِ دُوازْدَه تَخْت اَنِیْگِیْن و بَه دُوازْدَه طُیْفَه کُوم خُدَا قَضَاوَت اَکْنِیْن. ^{۲۹} و هَرکُ بَه خَاطِر نُم مَه لَهْرخُو یَا کَاکَاخُو یَا دَا دَاخُو یَا بَپُ خُو یَا مُمُ خُو یَا چُوکُ خُو یَا زَمِیْنُ خُو وِل اِیْکِرْدَه بَهِت، صَد بَرَابَرِی وَا دَس اَتَا رَه، زَنْدِگِی اَبْدِی اَرِث اَبْرَه. ^{۳۰} و لِی خِیْلِی کِه اَوَلِیْن اَخِرُ اَبْن، و اَخِرِی اَوِلُ اَبْن!

۲۰

حکایت کارگروى باغ انگور

^۱ «پَادشَاهِی آسْمَن، مِثَه اَرِیَابِیْن کِه صُحْبُ شَفَکُ دَرِیُو تَا بَه بَاغ اَنگُورُ خُو کَارگَر بَگِنْت. ^۲ اُ بَا کَارگَرُ طِی اِیْکِه کِه بَه هَرکُدمُ رُو یِ یَه دِیْنَار کِه دَسْتَمَزْد یَه رُو ز کَارگَرِیْن، هَايَه. بَعْد بَه اَشُ بَه بَاغ اَنگُورُ خُو اِیْفِرِستَا. ^۳ اَرِیَابُ تَقْرِیْبَا سَاعَت نَه صُحْبُ دَرِیُو و بَه یَه مُشْت اَدَم اِیْدِی کِه بِیْکَار تُو یِ مِیْدُون وُوسْتَا دَن. ^۴ بَه اَشُ اِیْگُو: “شَمَا هَم بَه بَاغ اَنگُور مَه پَرِی و حَقْتُ هَرْچَه بَهِتُ اَدَم.”^۵ پَ کَارگَرُ هَم رَفْتِن. اَرِیَابُ دُورُ بَرِ سَاعَت دُوازْدَه ظَهْر، و هَمِیْطُو پَسِیْن دُورُ بَرِ سَاعَت سَه دُوبَارَه دَرِیُو و هَمُ کَار رُو اِیْکِه. ^۶ هَمِیْطُو هَم دُورُ بَرِ پَنج پَسِیْن دَرِیُو و دُوبَارَه بَه چِنْد نَفْر دِگَه اِیْدِی کِه بِیْکَار وُوسْتَا دَرِن و بَه اَشُ اِیْگُو: “بَه چَه تَمُم رُو ز اِیْجَا بِیْکَار وُوسْتَا دِیْن؟”^۷ اَشُ جَوَابُ شُدَا: “چُون هِیْچَکُ بَه مَا کَار اِیْنْدَا.”
اَرِیَابُ بَه اَشُ اِیْگُو: “شَمَا هَم بَه بَاغ اَنگُور مَه پَرِی.”^۸ غَايَه غُرُوب، اَرِیَابُ بَه سَرکَارگَرُ خُو اِیْگُو: “بَه کَارگَرِیْن صَدَا بُگْن، اُ اَشُوْنِی کِه اَخِرُ اَ هَمَه هُنْدِن شَرُوع

بُكُنْ مُرْدِشُ هَادَه تا به اَشوئی که اول آ همه هُندن پرسی. ^۹ کارگرنی که پسین دور بر ساعت پنج سر کار هُندرن، هرتیش یه دینار شُگه. ^{۱۰} وقتی نوبت اَشوئی بو که اول آ همه هُندرن، گمن شُگه که بیشته پول اِگرن، ولی به هرتیش هم یه دینار شُدا. ^{۱۱} وقتی دستمزد خو شُگه، وا جِن ارباب سَك سَك شُگه و شُگو: ^{۱۲} "ایش که آخر آ همه هُندن فقط یه ساعت کار شُگه و تو به اَش با ما که تمم روز زحمت کار وا دوشم هسه زیر آفتو داغ کار مُکه، یکی اِتکه!" ^{۱۳} ولی صاحب باغ روخ وا یه تا اَش ایکه و ایگو: "رفیک، مه ناحق اُمَنکِردن. مگه ما سر یه دینار طی مُنکه؟" ^{۱۴} پ حق خو بیگه و بزه! مه به اُی که آخر آ همه هُند مَوا گد تو دستمزد هادَم. ^{۱۵} مگه اختیار اُمنی که با مال خو هر کاری که موات بُکنم؟ چهَم دیدن دَس و دلبازی مه اِتی؟" ^{۱۶} پ اِخِرِی اول اَبَن و اولِی اِخِر!«

پیشگوی سۆم عیسی درباره مرگی

^{۱۷} موعی که عیسی به ظره شهر اورشلیم سَره، توی راه، به دوازده شاگرد خو کنار ایکی و بهش ایگو: ^{۱۸} «بیگینین به شهر اورشلیم آریم. اُجا به پُس انسان تحویل کاهنوی گپ و معلموی تورات اَدَن و اَش، به پُس انسان محکوم به مرگ اَگن ^{۱۹} و تحویل غیریهودی شَدَن تا به اُرشخندی بُگن و شلاق ایژن و به صلیب ایبکشن. و اُتو روز سۆم زنده اَبو.»

درخواست مُم یَعکوب و یوحنا

^{۲۰} اُغایه مُم یَعکوب و یوحنا، با دو تا پُسُخ حَدِ عیسی هُند. یَعکوب و یوحنا پَسوی زیدی هسَترن. مُمشُ جلو عیسی زانو ایژه و آزش ایخواست که بهش یه کاری بُگن. ^{۲۱} عیسی بهش ایگو: «چه تَوا؟» اُزن ایگو: «بِگه تا اِی دو تا پَسوی مه توی پادشاهی تو، یه تا ظره راست و اُیه تا ظره چپت بِنیگه.» ^{۲۲} عیسی جواب ایدا: «شما نادونین که چه تاوا! اُتونین اُ پیاله عذابِی که مه به همی زودی اُخارم، بُخوارین؟» اَش جواب شُدا: «بله، اُتونیم.» ^{۲۳} عیسی ایگو: «شما هم اُ پیاله ای که مه اُخارم اُخوارین، ولی بُدونین، اختیاری دَس مه نین، که بگم کِ ظره راست و کِ ظره چپ مه بِنیگه. اِی جاهو مال کسوتین که بپ اَسمنی مه بهش آماده ایگردن.»

^{۲۴} وقتی ده تا شاگرد دِگه اِی موضوعُ شُفهمی، به اُ دو تا کاکا جَعَل شُگه. ^{۲۵} ولی عیسی به اَش صدا ایکه تا حدی بیان و بهش ایگو: «شما اُدونین که، حاکموی کوموی دِگه بهش سَروری اَگن، و گپوی کوم بهش حُکم اَگن. ^{۲۶} ولی

میونِ شما ایطو نَبِشَه. هَرَکَ شَوا میونِ شما گَپِرتِ بَیْت، باید نوکر شما بَیْت. ۲۷ و هَرَکَ شَوات میونِ شما اَوَّلِ بَیْت، باید عُلْمَ شما بَیْت. ۲۸ حتی پُسی انسان نَهَنَد تا بَیْش خِذمت بُکَن، بلکه هُنَد تا خِذمت بُکَن و جُنُحُ تو راه آزادی خیلُ هادِت.»

شفای دو تا کور

۲۹ موکعی که عیسی و شاگردُنش آ شهر اَریحا شازَه، یه جمعیت گَپی دُمبال عیسی راه گَفَتِن. ۳۰ سَر راه، دو تا مرد کور نِشَتَرِن. وقتی شُشَنَت که عیسی آ اَجا رَد اَبودِن، جار شُرَه: «سَرورُم، ای پُسی داوود پادشاه، به ما رَحْم بُکَن!» ۳۱ ولی مردم به اَش نَهبِ شُدَا و شَاواسَتَه ساکتش بُکَن، ولی اَش بَیْشَتَه جار شُرَه که: «سَرورُم، ای پُسی داوود پادشاه، به ما رَحْم بُکَن!» ۳۲ عیسی ووستا و به اُ دوتا مرد صدا ایکه و اَزش ایپُرسی: «تاوا بَیْت چه بُکُنم؟» ۳۳ اَش جواب شُدَا: «سَرورُم، ماوا جَهمُم بیگینت.» ۳۴ عیسی دِلی به اَش درد ایکه و رو جَهمُنِش دَس ایناها و دَرجا جَهمُنِش باز بو و دُمبال عیسی رَفَتِن.

۲۱

ورود شاهانه عیسی به شهر اورشلیم

۱ وقتی عیسی و شاگردُنش نَزیکِ شهر اورشلیم بودِن، به داهات بیت فاجی تَوِی کوه زیتون رسیدِن، بعد عیسی به دو نفر آ شاگردُ خَو ایفِرِستا، ۲ به اَش ایگو: «به داهاتی که رو وا روئِن، پُری. هَمی که رسیدِن، به یه الاغ با کَرَه اَش که شُبَسَتِن پیدا اَکِنِن. بازش بُکِنِن و حِدِ مِه بیاری. ۳ آگه کسی گَپی به شما ایرَه بَگی: “خداوند لازم ایشَه،” و اُ شخص دَرجا شافِرِستَه.» ۴ ای بو تا اَچه که آ طریق زکریا پیغمبر گَفَتَه بودَه به اَنجُم پُرسَه که اِگت:

۵ «به دُخت کوه صَهیون، یعنی به اورشلیم، بَگی، بیگین!
”پادشاهت حِدِت اَنا،

اُفتاده و سوار الاغ اَنا،

اُ سوار کَرَه الاغ اَنا.»

۶ اُ دو تا شاگردُ رَفَتِن و هرچه که عیسی بَیْش ایگَفَتَه اَنجُم شُدَا. ۷ اَش به الاغ و کَرَه اش شَوا و عَباَه خَو دَرشَوا روش شُکَرَدی و عیسی سوار بو. ۸ جمعیت زیادی

هم عَبَاهُ خُوا أْغِرْخُ دَرَشُوا و سَرِ رَاهِ عِيسَى پهن شُكِه و يه عده هم شاخه هوی درخُنْ شَابُرِيْ جَلْوِي رَاهِسْ پهن شَاكِه^۹ مردمی كه جلوتِه آ عِيسَى شَاَرَه و مردمی كه اُپْشِتِ سَرِي شَاهُنْدَه، با داد و غار شاگُو:

«نجات هَادَه، پُسِ داوود پادشاه!»

«مُبَارَكِن اُكْسِي كه به نُمِ خداوند آتَا!»

«نجات، تويِ بِالَاتَرِينِ جِيْ اَسْمُنْ!»

^{۱۰} وقتی عیسی داخل شهر اورشلیم بو، کُلِ شهر به جُنْبُ جوشِ گَفْتَن. مردم شاپُرِسی: «اِبِي كِن؟»^{۱۱} و اُ جَمَاعَتِ جَوَابِ شَادَا: «اِبِي عِيسَايِ پِيْعَمْبَرِن، مَالِ نَاصِرِه جَلِيلِن!»

عیسی تويِ مَعْبَدِ

^{۱۲} عیسی داخل مَعْبَدِ بو، و به همه کَسُوئی كه تُوو مَعْبَدِ خَرِيد و فَرُوشِ شَاكِه، دَرَايِكِه و مِيزِ صَرَّافُنِ كِيشُو اِيكِه و بَسَاطِ كَفْتَرِ فَرُوشُنْ به هم اِيَرَه.^{۱۳} و به اَشْ اِيگُو: «تويِ نُوَشْتِه هَوِي مُقَدَّسِ نُوَشْتِه بُوَدِنِ كه، ”لَهْر مِه لَهْر دَعَا اَبُوْت،“ ولی شما به اُ جَايِ دُزْ تُكْرِدِن.»

^{۱۴} تويِ مَعْبَدِ، كُورْ و لَنگْ پَهْلُو عِيسَى هُنْدِن، عِيسَى به اَشْ شَفَا اِيْدَا.^{۱۵} ولی وقتی كَاهِنُوِيْ گَبْ و مَعْلَمُونِ تورات، مَعْجَزِه هَوِي عِيسَى نُو شُدِي، و هم به چوكْ شُدِي كه تويِ مَعْبَدِ دادِ شَاَرَه و شَاگُفْتِه: «نجات آتَا، اُ طَرَه پُسِ داوود پادشاه آتَا،» گِرَنگِيْ بُوَدِن.^{۱۶} اَشْ به عِيسَى شُگُفْت: «اَشْنُئِي اِيَشْ چِه اَكُفْتَن؟» عِيسَى جَوَابِ اِيْدَا: «بله. مگه تويِ نُوَشْتِه هَوِي مُقَدَّسِ تُنْخُونِدِنِ كه ”چولنگو و شیرخواره هو هم با رَزْنِشْ به اُ حَمْدِ و ثَنَا اَكُنْ؟»

^{۱۷} بعد عیسی به اَشْ وِلِ اِيكِه و اُ شهر دَرَبُو. اُ به دَاهَاتِ بِيْتِ عَنِّيَا رَه و شُو اُجَا مُنْد.

خشک بودن درخت انجیر

^{۱۸} صُحْبِ شَفَكِ وقتی عیسی به شهر بَرَشْگِشْت، گُشْنِه اِي بُو.^{۱۹} کنار راه، يه درخت انجیری ایدی و به طَرَفِي رَه ولی جز گِرگِ چِيزِي رُوشِ نَهَسْتَه. عیسی به درخت اِيگُو: «اُ اِبِي به بعدِ دِگِه هِيچُوَه مِيوه نَادِي، دَرَجَا درخت خشک بو.^{۲۰} شاگردُنْ وقتی كه اِبِي شُدِي اُ دِيْدِنِ اِبِي اِتْفَاقِ تَعْجَبِ شُكِه، اُ عِيسَى شُپُرِسی: «جِطُو درخت انجیر دَرَجَا خشک بو؟»^{۲۱} عِيسَى بِيْهَشْ جَوَابِ اِيْدَا: «حَقِيقَتَا به شما اِگَم، اگه اِيْمَنِ تَبُشِه و شَكِ نَكْنِيْنِ نِه فِقْطِ اَتُونِيْنِ اُچِه به درخت انجیر بو

آنْجُم هادین، بلکه حتی آگه به ای کوه یِگین ”آ جا خو بلند بَش و به دیریا بَکه،“
ای اِتفاق اَکت. ۲۲ آگه ایْمَن تُبْشَه هرچه توی دعا بِخواین، آگیرین.»

اقتدار عیسی

۲۳ آغایه عیسی داخل مَعَبَد بو و به مردم تعلیم شَدَا، کاهنوی گپ و شیخوی
کوم پهلوا هُنْدَن و شُگفت: «به ما بَگه با چه کُدَرْت اقتداری ای کار اَکْتی؟ کِ
ای کُدَرْت و اقتدارُ به تو ایدادین؟» ۲۴ عیسی به اَشْ جواب ایدا: «مِه هم اَشْما
سؤالی اَمَسْتِن. آگه جواب نَدَا، مِه هم به شما اَگم با چه کُدَرْت و اقتداری ای کار
اَکْنَم. ۲۵ کِ ای کُدَرْت و اقتدارُ به یَحیی ایدادَه که تَعْمید هادِه؟ ای کُدَرْت و
اقتدار اَظَرَه خدا بهش داده بوَدَه یا اَظَرَه انسان؟» اَشْ بین خوشُ شور شُرَه و
شُگفت: «آگه بَگیم اَظَرَه خدا، اَگت پَ به چه بهش ایْمَن تَنُوا؟ ۲۶ و آگه بَگیم اَ
ظَرَه انسان، اَ مردم اَترسیم، چون هَمَشْ به یَحیی یه پیغمبر اَدوَنَن.» ۲۷ پَ به
عیسی جواب شُدَا: «نادونیم.» عیسی به اَشْ ایگو: «مِه هم به شما ناگم که با
چه کُدَرْت و اقتداری ای کار اَنجُم اَدَم.»

مَثَل دو پُس

۲۸ «شما چه فکر اَکْتی؟ یه مرد دو تا پُس ایشستَه. پهلوا پُس اول خورَه و
ایگو: ”پُسَم، اَمرو به باغ انگور بَرَه و اَجا کار بَکْن.“ ۲۹ اَ جواب ایدا: ”نازَم.“ ولی
بعد نظری عوض بو و رَه. ۳۰ بَپ پهلوا پُس دِگه خورَه و به اَهم همی ایگو. پُس
جواب ایدا: ”آزَم، اَقَا“ ولی نَرَه. ۳۱ گم یه تا اَدو تا پُس خواسته بَپْ خو اَنجُم
شُدادین؟» اَشْ جواب شُدَا: «اَوِلی.» عیسی به اَشْ ایگو: «حقیقتا بَهْت اَگم،
خَراجگِرِن و فاحشه هو گبل اَشْما داخل پادشاهی خدا اَبِن. ۳۲ چون یَحیی هُنْد
و راه ایکه چَطو صالح بَشی بَهْت نِشْن ایدا، ولی شما به اَ ایْمَن تَنُوا، ولی
خَراجگِرِن و فاحشه هو ایْمَن شُوا. شما حتی بعد اَ ای که ای چیز تَدی هم،
نظر خو عوض تَنَکِه و به اَ ایْمَن تَنُوا.»

مَثَل باغْبُنوی شیر

۳۳ «به مَثَل دِگه ای گوش هادِی. یه اَرَبایی، یه باغ انگور ایکاشت و دوری
دیوال ایکیشی. اَ یه حوض به لِه کِرْدِن انگور و یه برج به نِگهْبَنی درست ایکه.
بعد باغ انگور به چند تا باغْبُن اچاره ایدا و خوی به مملکت دِگه رَه. ۳۴ وقتی
فصل جمع کِرْدِن میوه بو، نوکَرُنْ خو پهلوی باغْبُن اِیْفِرِستا تا سهم خو اَ میوه

هوی باغ تحویل بگرن. ^{۳۵} ولی باغبُنْ به نوکرن آریاب سُکِه، به یه تاش سُره و به یه تاش سُکشت و به یه تا دگش سنگسار سُکِه. ^{۳۶} آریاب دوباره، نوکرن بیسته ای آ دفعه اول ایفرستا، ولی باغبُنْ با اَشْ هم، هَم کار سُکِه. ^{۳۷} آخرسر آریاب پُس خو پهلو باغبُنْ ایفرستا و با خوش ایگو: «به پُسَم احترام اکنن.» ^{۳۸} ولی وقتی باغبُنْ به پُس سُدی، به همدگه سُگفت: «ای وارین پی ایبکشم تا ارثی به ما برسه.» ^{۳۹} پْ به اَشْگه و ا باغ انگور دری سُکِه، ایشکشت. ^{۴۰} حالا وقتی آریاب بیاد با ا باغبُنْ چه اکنت؟» ^{۴۱} اَشْ به عیسی سُگفت: «به ا بی وجدان، با بیرحمی نابود اکن و باغ انگور به باغبُنوی دگه اجاره آده تا توی فصل جمع کَرِدن میوه، سهمی شادن.»

^{۴۲} ا غایه عیسی بهش ایگو: «مگه توی نوشته هوی مُقدّس نُنخوندن که،

«هَم سنگی که معمار رد سُکِه،

سنگ اصلی ساختمن بودن.

خداوند ای کار ایگردن

و به نظرم عجیبین.»

^{۴۳} پْ بهت اگم که پادشاهی خدائو آرت اگرن و به مردمی آدن که میوه هوش بار بیاره. ^{۴۴} هرک روی ا سنگ بکت، لرد آبو، هروه ا سنگ روی کسی بکت لِهش اکنت.»

^{۴۵} وقتی کاهنوی گپ و عالموی فرقه فریسی مَتلوی عیسی نو سُشنت، شَفَهی که عیسی درباره اَشْ گپ آردن. ^{۴۶} و با ای که اَشْ دُمبال ای هسترن که به عیسی بگرن، ولی ا مردم شاترسی، چون اَشْ به عیسی پیغمبر شادونست.

۲۲

مَثَل هیش

^۱ عیسی دوباره با مَثَل باهاس گپ ایزه، ایگو: ^۲ «پادشاهی آسمن، آبو مته شاهی تشبیه بکنی که به پُس خو هیش ایگفت. ^۳ پادشاه به نوکرن خو دُمبال کسوئی که به هیش دعوت ایکرده ایفرستا، ولی اَشْ سُخواست بیان. ^۴ دوباره به نوکرن دگه ایفرستا و ایگو: «به کسوئی که دعوت بودن بیگی: سفره آم آمادن، گائو گسک هوی نرگتی سر اُمُردین و همه چی آمادن. پْ به هیش پی.» ^۵ ولی اَشْ توجه سُکِه و هرک دُمبال کار خوی ره، به تا سر زمین خو و به تا دگه سر

کار و کاسبی خوزه. ^۶ بقیه هم به نوکران پادشاه شُگفت با زشتی باهاش رفتار شُکه و شُگشت. ^۷ شاه جعلی بو، سربازنخو ایفرستا و اُ به قاتل نابود ایکه و شهرش آتش ایدا. ^۸ بعد پادشاه به نوکران خو ایگو: «هیش هسستن، ولی اُشوی که دعوت بودرن لایک نَهستن که تو هیش بَشن. ^۹ پ به گل و کوچه هو پری و به هرک تدی به هیش دعوت بکنی.» ^{۱۰} نوکران به گل و کوچه هو رفتن و به هرک که شدی، چه خُب و چه بد، با خوشوا و هیش پُرا مهمون بو. ^{۱۱} «ولی موکی که پادشاه به هیش هُندا تا به مهمون خو بگینه، اُجا به یه تا مرد ایدی که جمه سَر هیشی گُرخ اینکرده. ^{۱۲} پادشاه اُ ایپرسی: «رفیک، چطو بدون اینکه جمه سَر هیشی گُرخ بکنی، داخل هندی؟» اُ مرد زبئی بن هُندا. ^{۱۳} اُغایه پادشاه به نوکران خو ایگو: «دَس و پاپی بَبندی و به اُ صرا، تو تریکی بگردنن، جُئی که گیریک و دندن کورچین» ^{۱۴} چون دعوت بوده زیادن، ولی انتخاب بوده گمن.»

خراج دادن به امپراطور روم

^{۱۵} پ عالموی فرقه فریسی دَر بوَدن و شور شَره تا بیگینن چطو اتونن به عیسی با گپن خوی تو دام بگردنن. ^{۱۶} اُش به شاگردن خو با طرفداروی هیرودیس پادشاه پهلو عیسی شُفرستا و شُگفت: «اُستاد، ما ادونیم تو یه آدم درستی و با راستی و درستی راه خدائو تعلیم ادی و اُ کسی باکی اتنی، چون به ظاهر آدم نگاه ناگنی. ^{۱۷} پ نظر خو به ما بگه؛ شُرا ما ای اجازه مَهستن که به امپراطور روم خراج هادیم؟» ^{۱۸} عیسی که آنیت بدش خبر ایشسته، بهش ایگو: «ای ریکار، به چه به مه امتحان اگردین؟ ^{۱۹} یه تا سکه که با اُ خراج ادین به مه نشن هادی.» اُش سکه یه دیناری بهش شُدا. ^{۲۰} عیسی ازش ایپرسی: «نقش و نم کِ رو سگن؟» ^{۲۱} اُش جواب شُدا: «امپراطور روم.» عیسی بهش ایگو: «پ مال امپراطور به امپراطور هادی و مال خدائو به خدا.» ^{۲۲} وقتی اُش ای گپ شُشنت بهتیش ایزه و به عیسی ول شُکه رفتن.

سؤال صدوقین درباره زنده بودن مُرده

^{۲۳} هَم رو، عالموی فرقه صدوقی پهلو عیسی هُندن، صدوقین عقیده شُنهسته که مُرده زنده اَبن، اُش اُ عیسی سؤال شُکه، ^{۲۴} شُگو: «اُستاد، موسی پیغمبر به ما ایگفتن که آگه مردی چک چوکی اینبیشت بمرت، کاکاش باید به بیوه اُ مرد بگنت تا بی کاکاش یه نسلی بُنوسه. ^{۲۵} حالا، بینم هفت تا کاکا

هسترن. کاکای اولش زن ایکه و بدون اینکه چک چوکی ایبشت مُرد، پ کاکای دوومی به زن ائیگفت. ۲۶ دوومی و سوومی، تا هفتمین کاکا هم همیطوبو. ۲۷ بعد آ همش، ا زن هم مُرد. ۲۸ حالا، توی روزی که مُرده زنده آبن، ا زن گم یه تا آ هفت تا کاکا آبو؟ چون هر هفت تا کاکا به ا زنو شگفته.»

۲۹ عیسی جواب ایدا: «شما غلط فکر آگردین چون نه گلم خدائو آدونین و نه کدرت خدائو! ۳۰ چون بعد آ زنده بو دین مُرده، ا ش نه زن آگیرن و نه شو آگن. بلکه همه مئه فرشته هوی آسمن آبن. ۳۱ ولی در مورد زنده بو دین مُرده مگه تئخون دین که آ طره خدا به شما چه شگفتین؟ ۳۲ خدا ایگفتین که، ”مه ام خدای ابرم و خدای اساک و خدای یعکوب“. ا خدای مُرده ن بلکه خدای زندن.» ۳۳ جماعت با شنیدن ای گپن، آ تعلیم ا ماتش ایرده.

گپترین حکم

۳۴ وقتی فریسی ششتت که عیسی چطو با جواب خو لو صدوقین ایبستن، با هم جمع بو دین. ۳۵ یه تا آ ا ش که قاضی شریعت هسته، با ای گصد که به عیسی امتحان بکن، آزش ایرسی: ۳۶ «استاد، گپترین حکم تورات گم یه تان؟» ۳۷ عیسی جواب ایدا: «”به خداوند خدا خو با تمم دل و با تمم جن و با تمم فکر خو دوست ا دبشه.“ ۳۸ ای اولین و گپترین حکمین. ۳۹ دوومین حکم هم مئه حکم اولین و ا این که ”به همسادت مئه خوت دوست ا دبشه.“ ۴۰ ای دو حکم، اساس گل تورات و نوشته هوی پیغمبرن.»

مسیح موعود پُس کین؟

۴۱ موکی که فریسی دور هم جمع هسترن، عیسی ا ش ایرسی: ۴۲ «نظر شما درباره مسیح موعود چن؟ ا پُس کین؟» ا ش جواب شد: «پُس داوود پادشاهن.» ۴۳ عیسی به ا ش ایگو: «پ چطو داوود، ا طریق روح خدا، به مسیح، خداوند آخونت و آگت:

۴۴ «”خداوند به خداوند مه ایگفت:

دس راست مه بنین،

تا وقتی که به دشمنیت به زیر پات بگردنم.“

۴۵ آگه داوود به ا ”خداوند“ آگت، پ چطو مسیح موعود آتون پُس داوود بشت؟» ۴۶ هیچک ایتنوست یک کلمه هم جوابش هادت و بعد آ رو، دگه کسی جرأت اینکه آ عیسی سوالی بکن.

وای به حالت

۱ اغایه عیسی به مردم و شاگردنُ خو ایگو: ۲ «معلموی تورات و عالموی فرقه فریسی جای موسی نِشْتَن. ۳ پ هرچه که بهتُ اگنُ آنجُم هادینُ به جا بیارین؛ ولی کاروی که اَشُ اگنُ شما مکنین. چون اَشُ چیزی که به مردم اگنُ، خوشُ آنجُم نادن. ۴ اَشُ باروی سنگینی اَبندنُ وا دوش مردم اَنوسن، باروی که کشیدنی سختین ولی خوشُ به حرکت دادین اُ بارُ، حاضر نهن کِلنچُ خو هم به اُ بارُ بَرزن. ۵ «همه کاروی که اگنُ به خاطر این که به چهم مردم بیان: اَشُ آیه هوی نوشته هوی مُقدَسُ، تو آیه دان هوی کوچک دعا اَنوسنُ به بازو هو و پنهکُ خو اَبندن و بُشِ جمهُ خو دراز درست اگنُ. ۶ اَشُ دوست شُهستین توی جشنُ بالا بنین و توی عبادنگاهُ بهترین جاو شُبشِت. ۷ دوست شُهه که مردم تو کوچه و بازار به اَشُ سلام بُگن و بهشُ "اُستاد" بگن. ۸ ولی شما موالی کسی بهتُ 'اُستاد' بگت، چون فقط یه اُستاد نُهه و همتُ با هم کاکائین. ۹ به هیچک هم روی زمین 'بب' مگین، چون فقط یه بب نُهستین، که اَنم تو آسمن. ۱۰ و موالی بهتُ 'معلم' بگن، چون فقط یه معلم نُهستین که اَنم مسیحن. ۱۱ اُ کسی که میون شما آ همه گپترن، باید نوکرتُ بشت. ۱۲ هرک به خوی گپ بُگن، کوچک اُبو و هرک به خوی کوچک بُگن گپ اُبو.

۱۳ «وای به حال شما ای معلموی تورات و عالموی فرقه فریسی! ای ریاکار! شما در پادشاهی آسمنُ، آ رو مردم اَبندین؛ نه خوتُ داخل آبین و نه آوالین کسوئی که شوات، داخل بَشَن.

۱۴ «وای به حال شما ای معلموی تورات و فریسی، ای ریاکار! شما آیه طره لهر بیوه زنُ غارت اگنین و آ طره دگه به خود نمایی دعا خو طول آدین. به خاطر همی، مجازاتُ خیلی سخت تِه اُبو.

۱۵ «وای به حال شما ای معلموی تورات و فریسی، ای ریاکار! شما دیریا و زمینُ اگردین تا به کسی مُرید خوتُ بُگنی و وقتی که مُرید بو، شما به اُ دو برابر بیشته آ خوتُ، لایک جهنم اگنین.

۱۶ «وای به حال شما ای راهنمُهو کور، که آگین: "اگه کسی به مَعبد گسم بُخارت باکی نین، ولی اگه به طلای مَعبد گسم بُخارت، باید رو گسمی که ایخاردن بُمونه. ۱۷ ای نادوئی کور! کم یه تا مهمترن؟ طلا یا مَعبدی که به طلا

مُقَدَّس اَكُن؟^{۱۸} و هم اَگین که ”اگه کسی به جُئی که گُربونی اَكُنن گَسَم بُخارِت، باکی نین، ولی اگه به گُربونی که روی اُنوسن گَسَم بُخارِت، باید رو گَسَمی که ایخاردن بُمونه.“^{۱۹} ای کور! گم یہ تا مهمترین گُربونی یا جُئی گُربونی که به گُربونی مُقَدَّس اَكُن^{۲۰} پ هَرک که به جُئی گُربونی گَسَم آخارِه، به جُئی گُربونی و هرچه که روشن گَسَم ایخواردن.^{۲۱} و هَرک به مَعَبَد گَسَم آخارِه، به مَعَبَد و به خدا که توی مَعَبَدِن گَسَم ایخواردن.^{۲۲} و هَرک به آسَمَن گَسَم آخارِه، به تخت خدا و به خدا که روی اُتخت اَنیگه گَسَم ایخواردن.

^{۲۳} «وای به حال شما ای معلموی تورات و فَریسی! ای ریاکار! شما اَنعناع و شِوت و زیره، حُکم ده یک رو اَنجَم اَدین، ولی تو حُکمووی مهمته که عدالت، رحمت و اماندارین، کوتاهی نُکُردن. شما باید ایش رو اَنجَم نُدادَه بدون اینکِه اَش رو آزی کافل بَشی.^{۲۴} ای راهنمُهووی کور! شما به مَش اَصوفی رَد اَکُنین، ولی به اَشتر اَبلعین!

^{۲۵} «وای به حال شما ای معلموی تورات و فَریسی، ای ریاکار! شما صَرایِ پیاله و صَحَنُ پاک اَکُنین، ولی داخلش پُر اَطمع و عیش و نوشن! ^{۲۶} ای فَریسیون کور، اول داخل پیاله و صَحَنُ پاک بُکُنین، که صَراشَم پاک اَبو.^{۲۷} «وای به حال شما ای معلموی تورات و فَریسی، ای ریاکار! شما مِثه گبروین که سفید کاری شُکُردن، اَصَرا جُن وَا نظر اَتا، ولی داخلش پُر اُستخونوی مُردَنن و همه چیزوی نجس! ^{۲۸} همیَطوم شما اَصَرا صالح وَا نظر اَتن، ولی داخلش پُرِن اَریاکاری و کاروی بد.

^{۲۹} «وای به حال شما ای معلموی تورات و فَریسی، ای ریاکار! شما به پیغمبَرَن مقبره درست اَکُنین و کبر آدموی صالح جُن اَکُنین ^{۳۰} و اَگین ”اگه توی زَمَن اَجدادُ خو هَسَتریم، توی رِختِن خون پیغمبَرَن باهاش همدست مُنابودَه.“^{۳۱} با اَبی گِب، خوت وَا زَبَن خوت شهادت اَدین که چوکون قاتلوی پیغمبَرَنین.^{۳۲} حالا که ایطوکان، پ کاری که اَجدادت شروع شُکِه، شما تَمَم بُکُنین.^{۳۳} ای مار! ای نُخَم تَرَکه اَفعی! چَطو اَمجازات جهنم دَر اَرین؟^{۳۴} چونکه مِه به شما پیغمبَرَن و آدموی حکیم و معلم اَفِرِسْتَم و شما به بعضی اَش اَکشین و به صلیب اَکشین، به بعضی تو عبادتگاهت شلاق اَرَنین و شهر وَا شهر اَرین بَهش اذیت اَکُنین.^{۳۵} پ خون همه صالح که روی زمین رِختِن تو گردننن، ا خون هابیل صالح گِفته تا خون زکریا پُس بَرخیا، که به اَبین محراب و جُئی گُربونی نُکُشت.^{۳۶} حقیقتا به شما اَگم، همه اَبی چیز وَا سَر اَبی نسل اَتا.

۳۷ «ای اورشلیم، ای اورشلیم، ای شهری که به پیغمبرن اگشی و به رسولوی که به تو امفیرستا سنگسار اگنی. چند بار امخواست منته مرگی که جوجه خو زیر بال خو جمع اگنت، به چوگنت جمع بگنم ولی تو اذخواست! ۳۸ بیگینین! آهرت بهت متروک موندین. ۳۹ بهت اگم که دگه به مه ناگینین تا اوقتی که یگین: «مبارکن، ا کسی که به نم خداوند آتات.»»

۲۴

عیسی و یرونی مَعَبَد رو پیشگوی اگن

۱ عیسی ا مَعَبَد دَرَبو، همیطو که سَره، شاگردنیش پهلوش هندن تا ساختمنوی مَعَبَد به ا نیشن هادن. ۲ ولی عیسی بهش ایگو: «همه ای ساختمن رو آدیدین؟ حقیقتا به شما اگم، سنگ روی سنگ دگه بن نابو، بلکه همه آریزه.»

۳ وقتی عیسی روی کوه زیتون نشته، شاگردنیش تو خلوت پهلوش هندن و به عیسی شگفت: «به ما بگه ای ایتفاق کی اکت و نیشونه هندن تو و پاین ای دنیا چن؟» ۴ عیسی بهش جواب ایدا: «واسار بی تا کسی گمراهت نکن. ۵ چون خیل به نم مه آتان و اگن «مه مسیح موعود ام» و به خیل گمراه اگن. ۶ شما درباره جنگ اشنوبین و خبر جنگ و گوشت آرسه، واسار بی پریشون نبشین، چونکه ای ایتفاق باید بکت، ولی ای هنوزا آخر دنیا نن. ۷ یه ملت به ضد ملت دگه و یه مملکت به ضد مملکت دگه بلند ابو، توی جاهوی مختلف گحطی و زلزله آتا. ۸ ولی همه ایش فقط شروع درد زایمن که فاصله بین درد، کمتر گمته ابوت.

۹ «توی ا زمن به شما تحویل دشمن آدن تا عذاب بکشین و تَبُکَشَن، و همه ملت به خاطر نم مه اشما متنفر آبن. ۱۰ تو ا روزن خیل ایمن خو آدس آدن و به همدگه خیانت اگن و ا همدگه متنفر آبن. ۱۱ پیغمبرن دروغی زیادی آتان، و به خیل گمراه اگن. ۱۲ بدی اییکه زیاد ابو که محبت خیل آدم به هم سرد ابو. ۱۳ ولی هرک تا آخر طاقت بیارت، نجات پیدا اگن. ۱۴ ای خبر خاش پادشاهی خدا به همه دنیا اعلام ابو تا به همه ملت یه شهادت بشت و بعد آ آخر دنیا آریست.

۱۵ «پ موکعی که به ا نابود کننده زشت و نجس که دانیال پیغمبر دربارش ایگفتن، تدی که توی جای مقدس مَعَبَد شناها دین. بوال خواننده خوبی بفهمه

۱۶ اُغايه کسوی که توي يهوديه آن به کوه دَر پَرَن؛^{۱۷} و هَرک روی سِران به سِيدَن چیزی آ داخل لَهري، دِگه زیر نیاد.^{۱۸} و هَرک سَر زمینِ اِن، به سِيدَن جِمه خو دِگه بَرَنگَرده.^{۱۹} وای به حال رُنئی که تو اُرورُ، اُشکُمِشَن و رُنئی که شیر اَدَن! ^{۲۰} دعا بُگنن که فرار شما توي زمِسْتَن یا توي روز شنبه مُقَدَس نَبِشَت. ^{۲۱} چون توي اُرْمَن، ایطو مصیبت گپی اَبو که مِثه اُ اُشروع دنیا تا اِلان اِتفاق نَگفَتَن، و هیچَوَه هم اِتفاق ناکت.^{۲۲} اَگه اُرورُ کوتاه اِینابو، هیچ آدمی جُن سالم دَر اِینابو. ولی به خاطر کسوی که انتخاب بوَدَن، اُرورُ کوتاه اَبو.^{۲۳} «اُرْمَن، اَگه کسی به شما بَگت، ”بگینن، مَسیح موعود اِيجان!“ یا ”اُجان!“ باور مَکُنن.^{۲۴} چون مَسیح هوی دروغی و پیغمبَرَن دروغی اَتان نِشونه و معجزه هوی گپی اَنجُم اَدَن تا اَگه بُوو حتی به انتخاب بوَدَه هم گمراه بُگَن.^{۲۵} بیگینی به شما اَ کِبَل اُمگفَتَن.^{۲۶} پَ اَگه به شما بَگَن، ”بیگینن مَسیح موعود توي بیاینن“ اُجا مَری و اَگه بَگَن، ”بیگینن مَسیح موعود توي پَسَتوون،“ باور مَکَنی.^{۲۷} چون هَمطو که برق اَسْمَن اُشرق اَزت و نوری تا غَرب اَرِسَه، هُنَدِن پُس اِنسان هم مِثه هَمین.^{۲۸} هَرجا لاشه اِی بَیثت لاشخورُ اُجا جمع اَبَن.

۲۹ «بلافاصله، بعد اُرورُ پُر اَ عذاب

» «اُفتو تار اَبو

و ماه دِگه نور ناده؛

اِسئاله اُ اَسْمَن اَگَن،

و گُدرت هوی اَسْمَن اَلرَرَن.“

۳۰ اُغايه نِشونه پُس اِنسان تو اَسْمَن نَمائِن اَبو و هَمه کوموی زمین ماتم اِگِرَن و به پُس اِنسان اَکِئَن که با گُدرت و جلال گپی روی ابروی اَسْمَن اَتات.^{۳۱} اُ به فرشته خُو با صدای بلند شِیپور اَفِرِستَه و اُشُ به انتخاب بوَدَه هو اُ چَهار گوشه دنیا، اُ اِپی طَرَه تا اُ طَرَه اَسْمَن جمع اَکُنَن.

۳۲ «حالا، اُ درخت اَنجیر اِی درس بَگَرین: هَمی که تُدی شَاخ گَرگِ درخت اَنجیر چق اَرَدِن، اَفهَمین که تابَسْتَن نِزیکَن.^{۳۳} پَ هَمیطوم وقتی هَمه اِی چیز تُدی، اَفهَمین که هُنَدِن پُس اِنسان نِزیکَن، دِم دَرِن.^{۳۴} حقیقتا بَهِت اَگَم، اِی نَسَل اَبین نارَه تا وقتی که هَمه اِی چیز به اَنجُم بَرِسَه.^{۳۵} اَسْمَن و زمین اَبین اَرَه ولی کَلَم مَه اَبین نارَه.

کسی اُرورُ خبر اِینی

۳۶ «هیچکَ جز بَبِ آسَمْنی اُروز و اُ ساعتُ نادونِه؛ حتی فرشته هوی آسَمْن و پُس هم خبر ایی. ۳۷ زَمْن هُنْدِنِ پُس انسان هم مِثِه زَمْن نوحِ پیغمبرِ آبوت. ۳۸ چونکه تو اُ روزُ گِبَلِ آ ایی که سیل بیاد مردم شاخوا شانوشی و زن و شو شاگِفت تا روزی که نوح داخل کشتی بو ۳۹ و اَشْ شِنَاقَهَمی که چه شَابِشَت تا ایی که سیل هُند و به همه وا خوش ایبو. پ هُنْدِنِ پُس انسان هم همیظو آبو. ۴۰ توو اُ زَمْنِ آدو تا مردی که سر زمین آن به یه تا اَبَرَن و اُ یه تا آمونِه. ۴۱ و اُ دو تا زن که با هم آسیاب اگَن به یه تا اَبَرَن و اُ یه تا آمونِه. ۴۲ پ بیدار بُمونین چون نادونین خداوندِ شما چه روزی آتات. ۴۳ ای بُدونین که آگه صاحب لهر شِدونست دُز توو چه ساعتی اُ شو آتا، بیدار شَموند و ایناواشت تا لهری دُز بَرَن. ۴۴ پ شما هم باید آماده بَشین، چون پُس انسان توی ساعتی آتات که انتظاری تُنی.

۴۵ «پ اُ نوکر امانتدار و دانا کِن که آریابی به اُ بالا سَرِ خانواده خو اینهادِن تا خوراکش سَرِموکِ بَهش هاده؟ ۴۶ خوش به حال اُ نوکری که وقتی آریابی آتا، به اُ همطوری که آریابش ایگفتن، مشغول کار بیگینه. ۴۷ حقیقتا به شما آگم، آریابی تَم دارابی خودسِ آده. ۴۸ ولی آگه اُ نوکر شیر با خوش بگت که "آریابم به ایی زودی نِتا،" ۴۹ و به بقیه نوکر بَرنت و مشغول خوارِدِن و نوشیدِن با عیاشِ بَشه، ۵۰ آغایه آریابِ اُ نوکر توو روزی که اُ انتظارش اینین و توو ساعتی که اُ نادونِه آتات! ۵۱ و به اُ تکه تکه اگنت و با ریاکار، یه جا آگردنه. جُی که گیریک و دندُن کورچین.

۲۵

مَثَل ده باکره

۱ «پادشاهی آسَمْن مِثِه ده تا دُخت باکره اینین که دوستوی عروسن، که چراغُ شُسی، به دیدن دوماد دَرِبودن. ۲ پنج نفر اُ اشْ نادون و پنج نفر دِگش عاقل هَسَترن. ۳ دُختوی نادون چراغُ خو شُسی، ولی روغن با خوش شُنبو. ۴ ولی دُختوی عاقل، وا چراغُ خو ظرفی پُر آ روغن هم شُبرد. ۵ وقتی هُنْدِنِ دوماد طول ایکیشی، همه چَهْمَشُ سنگین بو، خُو گفَتَن. ۶ ولی نصف شو، صدای بلندی وا گوش رسی که شُگو: "دوماد آتا! وا دیدنی پیی!" ۷ آغایه همه دُختُ بیدار بودن چراغُ خو آماده شُکه. ۸ نادون به عاقلُ شُگو: "یه کم آ روغن خو به

ما هادی چون چراغُم خاموش آبودن. ^۹ ولی عاقلُ جوابُ شُدا: ” ای روغنی که مَهه بی ما و شما بس ناگن، بهترن که پهلوی روغن فروش بری و بی خوتُ روغن بخری. “ ^{۱۰} ولی موکی که اشُ به روغن گفین رفتن دوما دُند و به دُختوی که آماده هسترن، وا خو به هیش ایبو و در بسته بو. ^{۱۱} بعد آ، دُختوی دِگه هم رسیدن شُگفت: ” سرورُم، سرورُم، در وا رومُ باز بکن! “ ^{۱۲} ولی دوما دُ بهشُ ایگو: ” حقیقتا به شما اگم، به شما ناشناسم. “ ^{۱۳} پ و اسار بی، چون شما نه آ روز و نه آن ساعت خبر تُنی.

مَثَلِ قِنطَارِ

^{۱۴} «پادشاهی آسمن مئه مردین که شَواستَه مسافرت بریت. اُ به نوکرُن خو صدا ایکه و مالُ مینالُ خو دَس اشُ ایدا؛ ^{۱۵} به هَرِتِی آ نوکرُخو، گدِ تواناییشُ چیزی ایدا به یه تا پنج قِنطار ایدا، که دستمزد صد سال یه کارگر به یه تا دِگه دو قِنطار ایدا که دستمزد چهل سال یه کارگر و به اُ یه تا هم یه قِنطار ایدا که دستمزد بیست سال یه کارگر. اُغایه خوش به مسافرت زه. ^{۱۶} مردی که پنج قِنطار ایگفته، هَم موک زه با اُ معامله ایکه و پنج قِنطار دِگه سودی ایکه. ^{۱۷} همیطو هم، اُ که دو قِنطار ایشتَه دو قِنطار دِگه هم سود ایکه. ^{۱۸} ولی اُ که یه قِنطار ایگفته، زه زمین ایگند و پول آریاب خو زَفَت ایکه.

^{۱۹} «بعد آ یه مدت طولانی، آریاب اُن نوکرُ برگشت و اُ اشُ حساب ایخواست. ^{۲۰} اُ نوکری که پنج قِنطار ایگفته، هُند پنج قِنطار دِگه هم ایوا و ایگو: ” آریاب، تو به مه پنج قِنطار ادا، بفرما ای هم پنج قِنطار دِگه که سود اُمکِردن. “ ^{۲۱} آریابش به اُ ایگو: ” آقرن، ای نوکر خُب و امانتدار! چون توی یه کار کوچک، امانتدار بودی، پ کاروی بیسته ای به تو آدم، بُدو و تو شادی آریاب خوشریک بَش! “ ^{۲۲} نوکری که دو قِنطار ایگفته هم هُند و ایگو: ” آریاب به مه دو قِنطار ادا بفرما ای هم دو قِنطار دِگه که سود اُمکِردن. “ ^{۲۳} آریابش جواب ایدا: ” آقرن، ای نوکر خُب و امانتدار! چون توی یه کار کوچک، امانتدار بودی، پ کاروی بیسته ای به تو آدم، بُدو و تو شادی آریاب خوشریک بَش! “ ^{۲۴} اُغایه نوکری که یه قِنطار ایگفته، نَزیک هُند و ایگو: ” آریاب، مه مدونست تو یه مردی سختگیری، اُ جئی که اِدنکاشتن دِرُو اُگنی و اُ جئی که دُن اِدنپاشیدن جمع اُگنی، ^{۲۵} به خاطر همی ترسیدم و زَفتم و قِنطارت تو زمین زَفَت اُمکه، بفرما ای هم قِنطاری که اِداده! “ ^{۲۶} ولی آریابش جواب ایدا: ” ای نوکر بد و تنبل! تو که

تَدُونِسْتِ أَجُئِيْ كِه اَمَنكاشْتِنِ دِرُو اَكُنْمِ وَا أَجُئِيْ كِه دُنْ اَمَنپاشِيْدِنِ جَمْعِ اَكُنْمِ،
 ٢٧ پَ به چه پول مِه به صَرَّافُنِ اِدَنْدَا؟ تا وقتي كِه اَسَفَرِ بَرِگَرْدُمُ پُولُمُ با سَوْدِي
 اَزْتِ پَسِ بِيْگَرْمُ. ٢٨ قِنطَارُ اَ اِيْ مَرْدِ بِيْگَرِي، و به اُ كِه دِه قِنطَارِ ايشَه هَادِي.
 ٢٩ چُونِ به هَرَكِ ايشَه، بيشْتِه بِيْهَشِ اَدَنِ تا قَرَاوُنِ اِيْبِيْشْتِ؛ ولى اُ كِه اَيْنِيْنِ، حَتِي
 هَمُ كَدِ هَمِ كِه ايشَه، اَ بَارِيْشِ اِيْگَرِنِ. ٣٠ به اِيْ نُوَكِرِ بِيْ فَيْدَهِ بِيْ اَصْرَا، تُو تَرِيْكِي
 بِيْگَرْدُنِيْنِ، جُئِيْ كِه گِيْرِيْكِ و دَنْدُنِ كُوْرچِيْنِ.“

روز قِيَامَت

٣١ «موكعِي كِه پُسِ اِنْسَانِ با جَلَالِ خُو هَمْرَاهِ با هَمَهْ فَرِشْتَهْ بِيَادِ، رُو تَخْتِ
 پُرشَكُوَهِ خُو اَيْنِيْگِه. ٣٢ هَمَهْ مَلْتُ جَلَوِيْ اُ جَمْعِ اَبَنِ، وَا مِثَه سَالارِيْنِ كِه به كِهْرَا
 بُرُ جَدَا اَكُنْتِ، به مَرْدَمَمِ اُ هَمِ جَدَا اَكُنْتِ. ٣٣ اُ به كِهْرُ ظَرَهْ رَاسْتِ خُو و به بُرُ
 ظَرَهْ چَپِ خُو اَنُوِسَه. ٣٤ اَوَقْتِ پادشاهِ به كَسُوئِيْ كِه ظَرَهْ رَاسْتِيْشَنِ اَكْتِ: ”اِي
 شَمَاهُئِيْ كِه بَپِيْمِ بِيْهْتِ بَرَكْتِ اِيْدَايْنِ بِيْيِ وَا پادشاهِيْ بِيْهْتِ بِيْ اَرِثِ پَتِرِيْ كِه اَشْرُوْعِ دُنْيَا
 بِيْ شَمَا اَمَادَه بُوْدِنِ. ٣٥ چُونِ گِشْنَه هَسْتَرْمُ به مِه خُورَاكِ تُنْدَا؛ تَشْنَه هَسْتَرْمُ به
 مِه هُو تُنْدَا؛ غَرِيْبِ هَسْتَرْمُ، به مِه جَا تُنْدَا. ٣٦ لُخْتِ هَسْتَرْمُ، جِمَه گَرْمُ تُنْكِه؛
 مَرِيْضِ هَسْتَرْمُ، به مِه سَرِ نَزَهْ؛ تُوو زَنْدُوْنِ هَسْتَرْمُ، وَا دِيْدِنْمُ هُنْدِيْنِ.“ ٣٧ اَغَايَه
 صَالِحِ بِيْهَشِ جَوَابِ اَدَنِ ”سَرُوْرْمُ، كِيْ به تُو گِشْنَه مُدِيْ و به تُو خُورَاكِ مُدَا، يَا به
 تُو تَشْنَه مُدِيْ و بِيْهْتِ هُو مُدَا؟ ٣٨ كِيْ به تُو غَرِيْبِ مُدِيْ و به تُو جَا مُدَا و يَا به تُو
 لُخْتِ مُدِيْ، جِمَه گَرْتِ مِكِه؟ ٣٩ كِيْ به تُو مَرِيْضِ و يَا تُوِيْ زَنْدُوْنِ مُدِيْ بِيْهْتِ سَرِ
 مَرَهْ؟“ ٤٠ پادشاهِ به اَشُ جَوَابِ اَدِتِ: ”حَقِيْقَتَا به شَمَا اَكْمِ، هَر كَارِيْ كِه به يَه تا
 اُ كُوچَكْتَرِيْنِ كَاكَاُنُنِ مِه تُنْكِه، دَرِ وَاقَعِ به مِه تُنْكِرِدِنِ.“ ٤١ اَغَايَه پادشاهِ به اَشُوئِيْ
 كِه ظَرَهْ چِيْشَنِ اَكْتِ: ”اِيْ مَلْعُوْنُ، اُ مِه دُوْر بِيْيِ و تُو آتَشِ اَبَدِيْ كِه بِيْ اِبْلِيْسِ و
 فَرِشْتَهُنِيْشِ اَمَادَه بُوْدِنِ، بِيْكِيْنِ. ٤٢ چُونِ گِشْنَه هَسْتَرْمُ، خُورَاكِمُ تُنْدَا؛ تَشْنَه
 هَسْتَرْمُ، هُوْمُ تُنْدَا؛ ٤٣ غَرِيْبِ هَسْتَرْمُ، جَامِ تُنْدَا؛ لُخْتِ هَسْتَرْمُ جِمَه گَرْمُ تُنْكِه؛
 مَرِيْضِ هَسْتَرْمُ، تُوو زَنْدُوْنِ هَسْتَرْمُ، به مِه سَرِ نَزَهْ.“ ٤٤ اَنُوَقْتِ اَشُ هَمِ جَوَابِ
 اَدَنِ: ”سَرُوْرْمُ، كِيْ به تُو گِشْنَه تَشْنَه، غَرِيْبِ لُخْتِ، مَرِيْضِ و تُوِيْ زَنْدُوْنِ مُدِيْ و
 بِيْهْتِ خِيْذْمَتِ مَنِكِه؟“ ٤٥ اَنُوَقْتِ پادشاهِ جَوَابِ اَدِتِ ”حَقِيْقَتَا به شَمَا اَكْمِ، هَر
 كَارِيْ كِه به يَه تا اُ كُوچَكْتَرِيْنِ كَاكَاُنُنِ مِه تُنْكِه، دَرُوَاقَعِ به مِه تُنْكِرِدِنِ.“ ٤٦ «پَ
 اِيْشُ به مَجَازَاتِ اَبَدِيْ اَرْنِ، ولى صَالِحُ به زَنْدِگِيْ اَبَدِيْ.»

نقشه گتل عیسی

۱ وقتی عیسی همهٔ اِی گپُن تَمَم ایکه، به شاگردنُح ایگو: ۲ «آدونین که دو رو دِگه، عید پَسخن و به پُس انسان تحویل آدن تا به صلیب ایبکشن.»
 ۳ پ کاهنوی گپ که عالموی مَعَبَد هَسْتَرِن و شیخوی کوم، توی کاخ کاهن گپو که قیافا نُمَشَه، جمع بودن ۴ و با هم نقشه سُکِشِی که بی سَر و صدا، به عیسی بَگَرِن ایبکشن. ۵ ولی اَشُ شاگو: «ای کار رو توی روزوی عید نباید آنجَم هادیم، تا یه وقت نکن مردم شورش بکنن.»

تدهین عیسی توی داهات بیت عَنیا

۶ وقتی که عیسی تو داهات بیت عَنیا توی لَهَر شَمعون جُدامی، ۷ یه زن پهلوش هُند. اُ زَنو یه ظرف مرمری که توش عطر خیلی گِرونی با خوش ایوارده و موکی که عیسی سَر سَفره نِشْتَه، عطرُ رو سَر عیسی ایرخت. ۸ شاگردن وقتی اِی شُدی جَعلی بودن، سُگفت: «به چه عطرُ هدر آدادی؟ ۹ شَبوده اِی عطرُ با یه کیمتِ خوبی بُفروشی و پولش رو به فَخیرُ هادی.» ۱۰ ولی عیسی اِی ایقَهمی و بَهِش ایگو: «به چه به اِی زن ناراحت اَکَر دین؟ اُ کار خوبی به مِه اِیکَر دِن. ۱۱ چونکه به فَخیرُن همیشه با خوتُ تَهسَن، ولی به مِه همیشه تُنِن. ۱۲ اِی زن با رِخْتِن اِی عطرُ روی جُن مِه، به مِه به دَفن آماده اِیکَر دِن. ۱۳ حقیقتا به شما اَگم، هر جای دنیا که اِی انجیل اعلام بَشت، کاری که اِی زن ایکه هم به یادش گُفته آبو.»

یهودا به عیسی تحویل اِدِت

۱۴ اُغایه یهودای اَسْخَریوِط که یه تا اُ دوازده شاگرد هَسْتَه، پهلوی کاهنوی گپ رَه ۱۵ و بَهِش ایگو: «اَگه به عیسی تحویلُت هادَم، به مِه چه اَدین؟» اَشُ سی سکه نقره به یهودا شُدا. ۱۶ اُ اُ لحظه، یهودا دُمبال فرصت هَسْتَه تا به عیسی تحویل هاده.

شَم پَسخ با شاگردُ

۱۷ روز اول عید نُن بی خمیر مایه، شاگردن پهلوی عیسی هُندن و شُپرسی:

«توا گمجا بهت آماده بُکنیم تا شُم عید پَسَخ بُخواری؟»^{۱۸} عیسی بهش ایگو که به شهر، پهلو فلانی بَرَن و بهش بَگن: «اُستاد اَگت: "وقت مه نَزیک بوَدِن. شُم پَسَخ با شاگردُنم توو لهر تو آخارُم."»^{۱۹} شاگردُن هَم کاری که عیسی ایگفته، اَنجَم شُدا و شُم پَسَخ آماده شُکه.

^{۲۰} موکعی که هوا تار شَبو، عیسی با دوازده شاگردُ خو سَرِ سَفره نِشت. ^{۲۱} موکِ شُم خوارِدِن، عیسی ایگو: «حقیقتا بهت اَگم، یه تا ا شما به مه تحویل دشمن اَدِت.»^{۲۲} شاگردُن خیلی ناراحت بوَدُن همه یه تا یه تا ا عیسی شُپرسی: «سرورُم مه که اُنهم؟»^{۲۳} عیسی جواب ایدا: «اُ که دَسُ خو وا مه تو یه ظرف ایگردِن، هَم به مه تحویل اَدِت. ^{۲۴} هَمطُو که توی نوشته هوی مُقَدَس شُنوشتِن، پُس انسان اَرِت، ولی وای به حال کسی که به پُس انسان تحویل دشمن اَدِت. به ا بهتِه هَسْتِه که اصلا وا دنیا نَهَنده.»^{۲۵} یهودا، هَم کسی که به عیسی تحویل ایدا، ا عیسی ایپرسی: «اُستادا! مِئَم؟» عیسی جواب ایدا: «تو خوت ایطوکا اِدگو!»

^{۲۶} موکعی که خوراک شاخوا، عیسی نُن ایسی و بعد ا اپی که شُکر ایکه، پَرک ایکه و به شاگردُن ایدا و ایگو: «بسی بُخواری؛ اپی بَدَن مین.»^{۲۷} بعد عیسی پیاله ایسی و بعد ا شُکر کِرِدِن به شاگردُن ایدا و ایگو: «همه شما ا اپی بُخواری. ^{۲۸} چونکه اپی خون مین که بی عهد جدید رِختِه اَبو. خون مه رِختِه اَبو تا گناهای خیلی ا آدم بخشیده بَشت. ^{۲۹} به شما اَگم که، مه دِگه ا اپی ثمر انگور ناخوارُم تا ا روزی که تو پادشاهی بَب اَسْمَنیم، تازش با شما بُخوارُم.»
^{۳۰} ا شُ بعد ا خوندِن سرودِ حمد و ثنا، به طَره کوه زیتون راه گفَتِن.

پیشگوی حاشا کِرِدِن پَطْرُس

^{۳۱} ا غایه عیسی به شاگردُن ایگو: «اِمشو هَمَت بی مه وِل اکنین. چون توی نوشته هوی مُقَدَس نوشته بوَدِن،
«به سالار گهر اَزُم»
و گهروی گلِه پخش اَبِن.»

^{۳۲} ولی بعد ا اپی که زنده بوَدُم، کِبَل ا شما به منطکه جَلیل اَرَم.»^{۳۳} پَطْرُس جواب ایدا: «اگه همه هم به تو وِل بَگن، مه هیچوه وِلت ناگنُم.»^{۳۴} عیسی به پَطْرُس ایگو: «حقیقتا بهت اَگم، همی اِمشو کِبَل ا اییکه خروس بُنگ هادِت، سه بار به مه حاشا اکنی!»^{۳۵} پَطْرُس به عیسی ایگو: «حتی اگه لازم بَشت با تو

بِوَرْمِ هَم، حَاشَاتِ نَاكُنْم.» هَمَّه شَاكَرْدُنْ هَم هَمِي كَبْ شَرَه.

دعای عیسی تو باغِ جَنَسِیمانی

۳۶ اُغایه عیسی با شَاكَرْدُنْخُ به جُئی به نُم جَنَسِیمانی رَه و بَهشُ ایگو: «شما ایجا بینینگی تا مِه یه خو اَرَاتِه بَرْم، اُجا دعا بُوکُنْم.» ۳۷ عیسی به پَطْرُس و یَعکوب و یوحنا، پُسوی زیدی با خوش ایبُرْد. عیسی ناراحت و پریشون بو، ۳۸ بعد به اَش ایگو: «جُن مِه تا حَدِ مرگ غمگین؛ ایجا بَشی و با مِه بیدار بُمونی.» ۳۹ بعد عیسی یه خورده جلوتِه رَه و رُوخُ روی زمین ایناها و ایطو دعا اییکه: «ای بَب مِه، اگه ممکنِ ای پیاله عذابِ ا مِه بَکَدْرِه، ولی باَزَم خواسته مِه اَنجُم نَبَشِت بلکه خواسته تو اَنجُم بَشِت.» ۴۰ بعد عیسی پهلوی شَاكَرْدُنْخُ بَرگشت و ایدی که اَشُ خوافتن. پ به پَطْرُس ایگو: «تُناتونست یه ساعت با مِه بیدار بُمونین؟» ۴۱ بیدار بُمونین و دعا بُوکُنْم تا امتحان نَبَشِن. حقیقتا که روح مُشتاقین، ولی جسم لَوَزِن.» ۴۲ پ عیسی بار دَوَم رَه و ایطو دعا اییکه: «ای بَب مِه، اگه ممکن نی که ای پیاله عذابُ تا اُمَخَارِدِن ا مِه بَکَدْرِه، پ اراده تو اَنجُم بَشِت.» ۴۳ دوباره عیسی بَرگشت و ایدی که اَشُ خوافتن، چون چَهْمَنَشُ سنگین بوْدَه. ۴۴ پ دوباره به اَشُ ول اییکه و رَه و دفعه سَوَم هَم، هَم دعا رو تکرار اییکه. ۴۵ بعد عیسی پهلوی شَاكَرْدُنْ هُند و بَهشُ ایگو: «هِنوزا خوافتین و استراحت نَکَرْدِین؟ بیگینین ساعتی که تعیین بوْدَه نَزِیکِن و به پُس انسان تحویل گناهکارُن اَدِن.» ۴۶ هُزسی، بَرْم. بیگینین کسی که به مِه شَاتَحْوِیل هَادِت، اَهْنَدِن.»

تسلیم بوْدِن عیسی و گرفتار بوْدِن

۴۷ عیسی هِنوزا گَب شَرَه که یهودا یه تا اُ دوازده شَاكَرْد، همراه با گروه گپی با شمشیر و چَمَاق هُندِن. اَشُ اَظْرَه کاهِنوی گَب و شیخوی کوم هَسْتَرِن. ۴۸ یهودا، کسی که به عیسی تحویل ایدَا، به اَشُ نِشونه ایدَاَدَه و ایگَفْتَه: «به اُ که ماچ اَكُنْم، هَمُن؛ ایبِیگری.» ۴۹ یهودا یه راست پهلوی عیسی هُند و ایگو: «سلام، اُستادا!» و پ اُ ماچ اییکه. ۵۰ عیسی به یهودا ایگو: «ای رَفِیک، کاری که به اَنجُم داَدِنش هُنْدی اَنجُم هَاَدَه.» اُغایه اُ گروه هُندِن و رِخْتَن سَر عیسی ایشِگَفْت. ۵۱ هَمی موک، یه تا اُ کسوئی که با عیسی هَسْتَه شمشیرُ خو دَر ایوا و به ظَرَه نوکر کاهِن گپو ایکشی. شمشیر به گوش اُ نوکر ایخوا و گوشش ایبُری. ۵۲ ولی عیسی به اُ ایگو: «شمشیرُ خو غَلاف بُوکُن؛ چون هَرک شمشیر بَکَشِه، با

شمشیر هم هلاک ابو. ^{۵۳} گَمْن اَکْنی نَاتوُنْم اَ بَپِ آسْمَنی خُو بِخَوَام که تو یه لحظه بیسْتِه اَ دوازده تا لشکر فرشته به کمک مِه بِفِرْسْتِه؟ ^{۵۴} ولی اَ موکَ چَطُو نوشته هوی مُقَدَّس باید اَنجُم بَیْت که اَگت باید ایی اِتْفَاق بَکْت؟» ^{۵۵} اَنوَقْت عیسی به اَ جماعت ایگو: «مگه مِه راهزْم که با شمشیر و چِمَاق به گِفْتِنْم هُنْدی؟ مِه هَر رو توی مَعْبَد مَنِشْت و تَعْلیم مَدَا ولی به مِه تَنگِفت. ^{۵۶} ولی همه ایی اِتْفَاقُ گَفت تا نوشته هوی مُقَدَّس پِیغَمْبَرِن اَنجُم بَیْت.» اَغایه هَمَه شَاگَرْدُن، به عیسی ولی شُکِه، دَر رَفْتَن.

عیسی مُکَابِل قِیَافَا و شُورَا یَهُود

^{۵۷} بعد، اَشُ که به عیسی شُگِفْتَه به اَ پَهلُو قِیَافَا، کَاهِن گَپُو شُبُرْد. اُجَا مَعْلَمُون تورات و شیخوی کوم جمع بوْدَرَن. ^{۵۸} پِطْرُس اَ دور دُمْبَال عیسی شَرَه تا به حیاط لَهر کَاهِن گَپُو رسی. بعد داخل بو و با نِگْهَبُن نِشْت تا بیگینه اَخْرَایِ کار چه ابو. ^{۵۹} کَاهِنوی گَپ و هَمَه اَعْضَای شُورَا دُمْبَال شَهَادَت دَرُوغ به ضد عیسی هَسْتَرَن تا به اَبُگَشَن؛ ^{۶۰} با ایی که شَاهِدوی دَرُوغی زِیَادی هُنْدَن، ولی شُنْتوَنَسْت دَلِیْلِی به مَحْکُوم کِرْدِن عیسی به مَرگ پِیْدَا بُوکُنَن. بِالَاخِرَه دو نفر هُنْدُن ^{۶۱} شُگِفْت: «ایی مَرْد ایگو، ”مِه اَتوُنْم مَعْبَد خَدَاو وِیرون بُوکُنْم و توی سه روز دوباره اَ رُو اَسَر نو دَرَسْت بُوکُنْم.“» ^{۶۲} اَغایه کَاهِن گَپُو بَلَنْد بو و به عیسی ایگو: «هیچ جَوَابِی نَادِی؟ ایی چِن که ایی مَرْدُ به ضد تو شَهَادَت اَدَاَدَن؟» ^{۶۳} ولی عیسی سَاکْت مُنْد. کَاهِن گَپُو به عیسی ایگو: «به خَدَای زَنْدِه گَسْمِت اَدَم، اَگه تو مَسِیْح موعود، پُس خَدَایِی به ما بَگِه؟» ^{۶۴} عیسی جَوَاب اِیْدَا: «تو خَوْت اِیْطُوکَا اِدْگُو! ولی به شَمَا اَگَم که آ ایی به بعد، به پُس اِنْسَان اَکِنِی که دَس رَاسْت خَدَای قَادِر نِشْتِن و رُوی اَبْرُوی اَسْمَن اَتَاَت.» ^{۶۵} اَغایه کَاهِن گَپُو یَقَه خُو اِیْدَرْد و ایگو: «کُفَر ایگو! دِگِه شَاهِد مَآوَا چِه بُوکُنِیم؟ هَمِی حَالَا کُفَر گِفْتِنِی تَشْنَت، ^{۶۶} حُکْم شَمَا چِن؟» اَشُ جَوَاب شُدَا: «حَقِیْشَن که بِمِرْت!» ^{۶۷} اَغایه تُوو رُوی عیسی نُفْکِه شُکَرْدُنْد دَارِی شَاَرَه. بَعْضِی هَم به اَ چَکِی شَرَه ^{۶۸} اَشُ هَم شَاگُو: «ای مَسِیْح، بِی مَا نَبُوْت بُوکُن! بَگِه کِی به تو دَارِت اِیْرَه؟»

پِطْرُس به عیسی حَاشَا اَکُنْت

^{۶۹} هَمِی موکَ پِطْرُس صَرَا توی حِیَاط نِشْتَه که یه کَنِیز جَوُن پَهلُوش هُنْد و ایگو: «تو هَم با عِیْسَای جَلِیْلِی هَسْتَرِی!» ^{۷۰} ولی پِطْرُس جَلُوی هَمِه حَاشَا اِیکِه و ایگو: «نَادوُنْم چِه اَگِفْتِی!» ^{۷۱} پَ پِطْرُس به طَرَه دَر لَهر رَه. اُجَا یه کَنِیز جَوُن

دِگَه به ایدی و به کسوئی که اُجا ووستادَرِن ایگو: «ای مرد هم با عیسی ناصری هسته!»^{۷۲} پطرس دوباره حاشا ایکه و گسم ایخوا که «مه به ای مرد ناشناسم.»^{۷۳} یه خوبعد ته، اُجمعی که اُجا ووستادَرِن جلو هُندن و به پطرس شُگفت: «شکی نین که تو هم یه تا اُشوئی! اَلهجت معلومِن!»^{۷۴} اُغایه پطرس بی خوش لعنت ایکه و گسم ایخوا ایگو: «مه به ای مرد ناشناسم!»^{۷۵} هم لحظه خروس بُنگ ایدا. ^{۷۶} اُغایه که پطرس گین عیسی رو و ایدی هُند که بهش ایگفته: «گبل آ ای که خروس بُنگ هادِت، سه بار به مه حاشا اگنی!» پ پطرس دَرَبو و زار زار گیریک ایکه.

۲۷

به عیسی به پیلاتس تحویل آدن

^۱ وقتی روز ایزه، همه کاهنوی گپ که عالموی معبد هسرتن و شیخوی کوم جمع بودن، با هم شور شزه که به عیسی بگشن. ^۲ پ به عیسی دس بسته شُرد و به پیلاتس، فرمُندار رومی تحویل شُدا.

^۳ موکی که یهودا، کسی که به عیسی تحویل ایدا، ایدی که به عیسی محکوم شُکردن، ا کِرده خو پشیمون بو و ا سی سکه نفره به کاهنوی گپ و شیخ بریگردن و ایگو: ^۴ «گناه امکه چون باعث رختن خون یه آدم بی گناه بودم.» ا ش به یهودا جواب شُدا: «به ما چه؟ خوت ادونی!»^۵ اُغایه یهودا سکه هوی نفره توی معبد روی زمین ایرخت و ا اُجا دَرَبو، بی خوش حلق آویز ایکه. ^۶ ولی کاهنوی گپ سکه هوی نفره ا زمین جمع شُکه، شُگفت: «شرا روا نین که ای سکه توو خزونه معبد بُنوسیم، چون ای پول خونن.»^۷ پ ا ش مشورت شُکه و با ا سکه هو، زمین کوزه گز شُخری تا اُجائو کبرستون غریبه بگن. ^۸ به خاطر همی تا ا مرو هم به اُجا «زمین خون» اگن. ^۹ پ ایطو، اُچه ا طریق ارمیای پیغمبر گفته بوده، انجم بو که: «ا ش سی سکه نفره شُسی، یعنی ا کیمتی که کوم خدا روی ا سُناها، ^{۱۰} و با ا زمین کوزه گز شُخری، همطو که خداوند به مه دستور ایدا.»

عیسی مکابل پیلاتس

^{۱۱} عیسی رو و ا رو پیلاتس، فرمُندار رومی ووستا. فرمُندار ا عیسی ایرسی: «تو

پادشاه یهودیونی؟» عیسی جواب ایدا: «تو خوت ایطوکا ادگو!»^{۱۲} ولی موکی که کاهنوی گپ و شیخ، به عیسی تهمت شاره، عیسی هیچ جوابی ایندا. ^{۱۳} اوقت پیلانُس به عیسی ایگفت: «ناشنتی که چکه به ضد تو شهادت آدادن؟»^{۱۴} ولی عیسی حتی به یه تا آتْهمتیش هم جواب ایندا، یه طوری که فرمُندار خیلی تعجب ایکه.

^{۱۵} تو موک عید پسخ رسم هسته که فرمُندار یه تا زندونی که مردم شاوا بهش آزاد بکن. ^{۱۶} ا موک یه زندونی معروف هسته که نمی باراباس. ^{۱۷} پ موکی که مردم جمع بودن، پیلانُس ا اَش ایرسی: «تاوا به کِ بهت آزاد بکنم، به باراباس یا به عیسی که بهش مسیح اگن؟»^{۱۸} ای گپ به ای خاطر ایزه که شدونست به عیسی آرو حسودی به ا تحویل شداده. ^{۱۹} و غیر آ ا موکی که پیلانُس جئی که حکم شکه نشته، زنش یه پیغوم به ا ایفرستا که ایگفته «تو با ای مرد صالح کاری انتبو، چون امو یه خوی دربارش امدی که، خیلی تو خو اذیت بودم.»^{۲۰} ولی کاهنوی گپ و شیخ، به مردم متقاعد شکه تا آزادی باراباس و مرگ عیسی رو بخوان. ^{۲۱} فرمُندار دوباره بهش ایگفت: «به گم یه تا ای دو نفر تاوا تا بهت آزاد بکنم؟» مردم جواب شدا: «به باراباس.»^{۲۲} پیلانُس بهش ایگفت: «پ با عیساپی که بهش مسیح اگن، چه بکنم؟» مردم همه شگفت: «به ا به صلیب ایبکش.»^{۲۳} پیلانُس ایگفت: «به چه؟ مگه چه بدی ایگردن؟» ولی اَش بلندته جار شره که: «به ا به صلیب ایبکش!»

^{۲۴} پ وقتی پیلانُس ایدی که تلاشی بی فیدن و حتی ممکن شورش بشت، دستور ایدا هو بیازن و جلوی چهجم جماعت دس خو ایشوشت و ایگو: «خون ای مرد وا گردن مه نی. خوت ادونی!»^{۲۵} مردم همه جواب شدا: «خون ا وا گردن ما و چوکنم بشت!»^{۲۶} ا غایه پیلانُس، به باراباس بهش آزاد ایکه و به عیسی شلاق ایزه و تحویلش ایدا تا به صلیب ایبکشن.

عیسی رِشخند ابو

^{۲۷} سربازوی فرمُندار، به عیسی به حیاط کاخ فرمُندار شبرد و همه سرباز دور عیسی جمع بودن. ^{۲۸} اَش به عیسی لخت شکه یه شیل سُرخی وا گری شکه. ^{۲۹} آ خار یه تا تاج درست شکه و رو سر عیسی شناها و یه عصا آ نی وا دس راستی شدا. جلوش زانو شره با رِشخند بهش شاگو: «سلام، ای پادشاه یهودی!»^{۳۰} رو عیسی تَفکه شگردی و عصابی که دستی شداده آزی شکه تو

سری شُرّه. ^{۳۱} بعد آ اییکه به عیسی رِشخند شُکِه، اُ شِیلِ رو آ گری دَرشوا و چمه خودی گری شُکِه. بعد ایشُرد تا به اُ به صلیب ایبگَشَن.

صلیب بوَدنِ عیسی

^{۳۲} موکعی که توی راه هَسَترن، یه مردی که اسمی شَمعون و مالِ قیروانِ گِبر شوا و به اُ مجبور شُکِه صلیب عیسی رو بَسِت. ^{۳۳} وقتی اُشُ به جُئی به نُم گلگتا، که معنیش جایِ جُمجُمه هَسَته، رسیدن، ^{۳۴} به عیسی شرابی شُدا که با زرداب گُطیی، ولی وقتی عیسی اُ رو مزه اییکه، اینخواست بُخواره. ^{۳۵} موکعی که به عیسی صلیب شُکِه، سربازُ سَر بَش کِرْدنِ جِمَش بینُ خو کُرعه شُکِرْدن ^{۳۶} بعد هم اُجا نِشَتُن و نِگهَبُنی شُدا. ^{۳۷} اُشُ جُرم عیسی رو هم روی یه تخته شُنوشتُت بالا سَری شُرّه، که نِوشتَش اِی: «ای عیسان، پادشاه یهودی.»

^{۳۸} به دو تا راهزَن هم با عیسی صلیب شُکِه یه تا طَزه راست عیسی و اُ یه تا طَزه چَپَش. ^{۳۹} کسوئی که اُجا رَد شابو به عیسی دشَنم شادا و سَرُ خو تکون شادا و ^{۴۰} شاگو: «تویی که تگفت مَعَبَدُ وِرون اَکُنُ تو سه رو آ سَرنو مَعَبَدُ درست اَکُنُ، حالا به خوت نجات هاده! اگه پُس خدایِ آ صلیب زیر بُدو!» ^{۴۱} همیَطو هم کاهنوی گپ، معلموی تورات و شیخُ، به عیسی رِشخندی شاکِه، شاگو: ^{۴۲} «به بقیه نجات ایدا! ولی به خوش ناتون نجات هاده! اگه پادشاه کوم خدان، آ صلیب زیر بیاد تا ما به اُ ایْمَن بیاریم. ^{۴۳} مگه به خدا توکل اینته؟ پ اگه خدا دوستش ایشه باشتا نجاتش هاده، چون شُگو: «مه پُس خدام!» ^{۴۴} اُ دو تا راهزَنُ که با عیسی صلیب بوَدَرَن هم همیَطو به عیسی دشَنم شادا.

مرگِ عیسی

^{۴۵} آ ساعت دوازده ظهر تا ساعت سه پَسین کَلِ اُ سرزمین تار بو. ^{۴۶} نَزیکِ ساعت سه عیسی با صدای بلند داد ایزَه: «ایلی، ایلی، لَمّا سَبَقْتَنی؟» یعنی «خدایِ مه، خدایِ مه، به چه به مه ول اِدکِرْدن؟» ^{۴۷} بعضی آ کسوئی که اُجا ووستادَرَن موکعی که اِی شُشُنُت، شُگفت: «ای مرد به ایلاس پیغمبر جار اَرْدن.» ^{۴۸} یه تا اُشُ دَرجا دوی، یه اسفنج ایوا و اُ شراب تُرش کِرْدَه پُر اییکه سَر یه چوب ایزَه و جلوی لُو عیسی ایبُرد تا بُخواره. ^{۴۹} ولی بقیه شُگفت: «صبر بگنن، بوال بیگنیم ایلاس پیغمبر اُتا نجاتش هاده؟» ^{۵۰} عیسی یه بار دِگه با صدای بلند غار ایزَه و جُن ایدا. ^{۵۱} هم موک، پرده مَعَبَدُ آ بالا تا پایین دو پَرک بو. زمین لرزی و سنگ تَرک ایخا. ^{۵۲} گِبُر هم باز بوَدن و خیلی آ آدموی مُقَدَس

که مُردَرَن، زنده بودَن. ^{۵۳} اَشْ اَ کَبْرُ دَرهَنْدَن و بعد آ زنده بودِن عیسی، به شهر مُقَدَّس یعنی اورشَلیم رَفْتَن و به خوشُ به خیلُی نِشْن شُدا. ^{۵۴} وقتی که اَ افسر رومی و کسوئی که باهاش نِگهْبُنِی عیسی رو شادا، زلزله و همه اِتفاقوِبِی که گفته شُدِی، ترس وَا جُنْشُ کَ و شُگفت: «حقیقتا که اَ پُسِ خدائِه.» ^{۵۵} اَجا زنوی زیادی هم هَسْتَرَن که آ دور نگاه شاگرد. اَشْ اَ منطکه جَلِیل دُمبال عیسی هُنْدَرَن و به عیسی خِذْمَت شاکه. ^{۵۶} بین اِی زَن اِیشُ هم هَسْتَرَن مِیرِیم مَجْدَلِیّه، مِیرِیم مُم یَعکوب و اِیْسَف، و مُم یَعکوب و یوحنا، پُسوی زِیدِی.

دَفن عیسی

^{۵۷} غایه غروب، یه مرد پولدار که مالِ رَامَه هَسْتَه و نُمی اِیْسَف، هُنْد، اَ هم یه تا آ شاگردویِ عیسی هَسْتَه، ^{۵۸} اِیْسَف پَهلوی پِیلاُتُس، فَرْمُنْدار رومی رَه و جسد عیسی رو اِیخواست. پِیلاُتُس فَرْمُن ایدا که جسد رو پِش هادَن. ^{۵۹} اِیْسَف به جسد اِیسی و تو یه کَفَن کتونی تمیز اِیپیچی ^{۶۰} و به اَتوی یه مقبره جدید، که به خوش توی صخره اِیکنده اِینها. بعد اِیْسَف یه سنگ گپ هُل ایدا و جلو دَر مقبره اِینها دَره. ^{۶۱} مِیرِیم مَجْدَلِیّه و اَ یه تا مِیرِیم، اَجا جلوی مقبره نِشْتَرَن.

نِگهْبُنِی اَ مقبره

^{۶۲} یه رو بعد اَ 'روز آماده بودِن بی عید پِسَخ'، کاهِنوی گپ و عالموی فرقه فَرِیسی پَهلوی پِیلاُتُس جمع بودَن، اَشْ شُگفت: ^{۶۳} «گُربان! وا یادُم اَتا که اَ شِیاد وقتی زنده هَسْتَه، اِیگو "مِه بعد آ سه رو زنده اَبَم." ^{۶۴} پَ دستور هادَه که تا روز سوّم به مقبره نِگهْبُنِی هادَن، که یه وقت نَگَن شاگردنِش بیان جسدُ بُدزَدَن و به مردم بَگَن که اَ اَ مُردُنَن زنده بودِن، که آگه اِیْطو بَشت، اِی فریب آخِر اَ فریب اُولی هم بدتِه اَبو.» ^{۶۵} پِیلاُتُس جواب ایدا: «شما خوتُ سربازوی نِگهْبُنِی تَهه. بَرِی و هر چَگه تاوا نِگهْبُنِی هادی.» ^{۶۶} پَ اَشْ رَفْتَن و سنگ مقبره مُهر و موم شِکِه و نِگهْبُنوِبِی اَجا سَناها تا حواسشُ بی مقبره بَشت.

۲۸

زنده بودِن عیسی

^۱ یه رو بعد آ روز شنبه مُقَدَّس یهودیون، که اُولین روز هفته هَسْتَه، صُحب شَفْک مِیرِیم مَجْدَلِیّه و اَ یه تا مِیرِیم دِگه رَفْتَن که مقبره بیگِنَن. ^۲ یکهو زلزله

شدیدی هُند، چون یه فرشته خدوند آسْمُن نازل بو و هُند و سَنگ به عقب هل ایدا و روش نِشت. ^۳ ظاهر اُ فرشته مِته برقی آسْمُن شَدْرخشی و جِمَش مِته برف، سفید هَسْتَه. ^۴ وقتی نِگهَبُن به اُ شُدی اُ ترس لَرزیدن و مِته مُردَه بوَدَن! ^۵ ولی اُ فرشته به اُ زَنن ایگو: «مَترسی! چون آدوَنم که دُمبال عیساپی آگشتین که، به صلیب ایشِکشی. ^۶ اُ ایجا نین، چون هَمُطو که ایگو، زنده بوَدَن. پی و جُئی که به جسدش شُناهادِن بیگینین، ^۷ بعد زود پری و به شاگردِن اُ بیگی که «اُ اُ مُردُنن زنده بوَدَن و گیل آشما به جلیل آرت و اُجا به اُ آگینین.» بیگینی به شما اُمگفتن!» ^۸ پَ زَنن و اُ ترس و ایه شادی زیادی سریع اَمقبره دَربوَدَن و دُو شَرَه تا پَرَن اِی اِتفاقُ به شاگردِن عیسی خبر هادَن. ^۹ یکهو عیسی با اُشُ رو به رو بو و ایگو: «سلام!» زُن جلو هُندن و روی پاهوی عیسی گفَتَن و پرستشی سُکِه. ^{۱۰} اُغایه عیسی به اُشُ ایگو: «مَترسی! پری و به کاکائُم بیگی که به جلیل پَرَن. اُجا به مِه آگین.»

گزارش نِگهَبُن

^{۱۱} موکعی که زَنن توی راه هَسْتَرَن، چند تا اُ نِگهَبُن به شهر رَفَتَن همه اِتفاقیوی که گفَتَه به کاهِنوی گپ شُگو. ^{۱۲} بعد اُ اِی که کاهِنوی گپ با شیخُ جمع بوَدَن و شور شَرَه به سربازُ پول زیادی شُدا. ^{۱۳} و بَهشُ شُگفت: «به مردم بیگی که «شاگردیش موکِ شُو هُندن و وقتی ما خُو هَسْتَریم به جسد اُ شُدزی.» ^{۱۴} و اُگه اِی خبر به گوش فَرْمندار پَرسه ما خومُ به اُرضی اُنیم و ناوالیم به شما مشکلی پیش بیاد.» ^{۱۵} پَ نِگهَبُن هم پولُ شُگه و کاری که اُشُ بَهشُ شُگفتَه، اُنجم شُدا. اِی چیچکا تا به اَمرو میونِ یهودیون هَسْتِن.

مأموریت گپ

^{۱۶} اُغایه اُ یازده تا شاگرد عیسی به منطقه جلیل، به هَم کوهی که عیسی به اُشُ ایگفتَه، رَفَتَن. ^{۱۷} اُشُ وقتی به عیسی اُجا شُدی، پرستشی سُکِه. ولی بعضیُ شک سُکِه. ^{۱۸} عیسی نَزیک هُند و به اُشُ ایگو: «تَممُ کدَرَت توی آسْمُن و روی زمین به مِه داده بوَدَن. ^{۱۹} پَ پریُ به همه ملتُ شاگرد بُگنی، و پِ اُشُ به نُم بَپ، پُس و روح قدوس خدا عَسَلِ تَعْمید هادین. ^{۲۰} و به اُشُ تَعْلیم هادین تا تَممُ حُکموی که به شما اُمدادِن اُنجم هادَن. بیگینین مِه تا اُخر اِی دنیا هر رو با شُمام!»